

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

MIA \ Vamil

Brochure en Milieulijst 2026

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoud

Begrippenlijst	4
Inleiding	6
Waar vindt u informatie over de MIA\Vamil?	6
Hoe gebruikt u de Milieulijst?	6
Hoe berekent u uw belastingvoordeel?	7
Welke kosten komen WEL in aanmerking?	7
Welke kosten komen NIET in aanmerking?	8
Voorwaarden maximale staatssteun?	8
Uw bedrijfsmiddel op de Milieulijst?	8
Toelichting op de Milieulijst 2026	9
Milieulijst 2026	9
Grondstoffen- en watergebruik	12
Voedselvoorziening en landbouwproductie	12
Mobiliteit	14
Klimaat en Lucht	15
Gebouwde omgeving en klimaatadaptatie	15
Algemene bepalingen	17
Paragraaf 1 Algemeen	17
Milieulijst 2026	20
Paragraaf 2a Bedrijfsmiddelen met middelvoorschrift	20
1. Grondstoffen- en watergebruik	21
1.1 Biobased economy	21
1.2 Producten slimmer maken en gebruiken (refuse, rethink, reduce)	22
1.3 Levensduur verlengen (reuse, repair, refurbish, remanufacture, repurpose)	26
1.4 Recycling (recycle)	27
1.5 Toepassen van recyclaat (recycle)	29
1.6 Betere afvalscheiding (recycle)	30
1.7 Voorkomen van emissies uit afvalstoffen	31
2. Voedselvoorziening en landbouwproductie	35
2.1 Glastuinbouw	35
2.2 Veehouderij	39
2.3 Landbouwapparatuur	51
2.4 Aquacultuur	57
2.5 Visserij	59
2.6 Verwerkingsapparatuur voor agrarische producten	59
2.7 Eiwittransitie	63
2.8 Klimaatadaptatie in het landelijk gebied	65

3. Mobiliteit	67
3.1 Wegvervoer	67
3.2 Installaties voor vervoermiddelen en werktuigen	72
3.3 Scheepvaart	73
3.4 Mobiele werktuigen	77
3.5 Spoorvervoer	82
3.6 Luchtvervoer	83
3.7 Distributie van alternatieve brandstoffen	83
4. Klimaat en lucht	84
4.1 CO ₂ -uitstoot	84
4.2 Overige broeikasgassen	85
4.3 Zure depositie	87
4.4 Fijn stof	89
4.5 Vluchtige organische stoffen (VOS)	90
4.6 Overige luchtverontreiniging	91
5. Gebouwde omgeving en klimaatadaptatie	92
5.1 Bescherming of herstel van biodiversiteit	92
5.2 Duurzaam bouwen	96
5.3 Klimaatadaptatie in gebouwde omgeving	108
Milieulijst 2026	114
Paragraaf 2b Bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift	114
Adressen en telefoonnummers	139

Begrippenlijst

- **Afvalstof:** elke stof, mengsel of voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen;
- **Algemene Groepsvrijstellingsverordening:** Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 187);
- **Bedrijfsmiddel met doelvoorschrift:** bedrijfsmiddel waarbij alleen een bepaalde milieuprestatie wordt vereist en het middel niet specifiek wordt omschreven;
- **Bedrijfsmiddel met middelvoorschrift:** bedrijfsmiddel waarbij specifiek wordt omschreven met welk middel een bepaalde milieuprestatie moet worden behaald;
- **Biomassa:** de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong;
- **Bruikbaar dakoppervlak:** het totale dakoppervlak van een gebouw(deel), met uitzondering van dakoppervlak dat wordt gebruikt voor (voorzieningen voor) technische installaties, lichtstraten, daglichtkoepels en hemelwaterafvoeren;
- **CMP:** Circulair Materialenplan
- **Gangbaar:** wat voor vergelijkbare, financieel gezonde bedrijven in Nederland gebruikelijk is;
- **Grondstof:** gasvormige, vloeibare of vaste stof die wordt gebruikt in een productieproces, met inbegrip van hulpstoffen en halffabricaten maar niet zijnde brandstoffen en meststoffen;
- **Grootschalige renovatie:** renovatie waarbij ten minste 25% van de oppervlakte van de uitwendige scheidingsconstructie van een gebouw(deel) wordt vernieuwd, veranderd of vergroot;
- **Hergebruik:** elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld;
- **Industrieel:** grootschalig en met een hoge mate van mechanisering en automatisering;
- **Investeringsproject:** een technisch, functioneel en in de tijd samenhangend geheel van activa en werkzaamheden;
- **Keten:** het geheel van winnen van grondstoffen, maken van producten, gebruiken van producten en het beheren van de afvalstoffen die vrijkomen bij of na de hiervoor genoemde activiteiten;
- **Kmo:** kleine of middelgrote onderneming in de zin van bijlage I van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, de Landbouw Groepsvrijstellingsverordening en Visserij Groepsvrijstellingsverordening;
- **Landbouwvrijstellingsverordening:** Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 193);
- **Milieubescherming:** elke maatregel of activiteit die is gericht op beperking of preventie van verontreiniging, negatieve milieueffecten of andere aantastingen van de natuurlijke omgeving (met inbegrip van lucht, water en bodem), ecosystemen of natuurlijke hulpbronnen door menselijk toedoen — onder meer met het oog op klimaatmitigatie —, op beperking van het risico op dergelijke aantastingen, op bescherming en herstel van de biodiversiteit dan wel op aanmoediging van een rationeler gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van energiebesparende maatregelen en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en andere technieken om broeikasgasemissies en andere verontreinigende stoffen te reduceren, alsmede om over te stappen naar circulaire economische modellen om het gebruik van grondstoffen te reduceren en efficiëntiewinsten te verhogen. Dit begrip omvat ook maatregelen om het adaptieve vermogen te versterken en de kwetsbaarheid voor klimaateffecten zoveel mogelijk te beperken;
- **Nuttige toepassing:** elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen, andere producten, materialen of stoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt;
- **Productieproces:** activiteit waarbij diensten worden geleverd of goederen worden vervaardigd;

- **Recycklaat:** stof of materiaal ontstaan uit afvalstoffen waarvoor geldt dat deze zonder verdere verwerking toegepast kan worden als grondstof. Dit kan nog een afvalstof zijn of al einde-afval als aan de voorwaarden hiervan wordt voldaan;
- **Recycling:** elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierterugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal;
- **Recycling, chemische:** proces waarbij de afvalstof op moleculair niveau wordt afgebroken in kleinere eenheden (of wordt opgelost), met als oogmerk de verkregen kleinere (of opgeloste) eenheden in te zetten bij de productie van nieuwe materialen of grondstoffen – al dan niet vergelijkbaar met de materialen waaruit de afvalstof bestaat, maar niet zijnde brandstoffen;
- **Recycling, hoogwaardiger:** recycling waarbij de afvalstof wordt bewerkt tot recycklaat dat de kwaliteit van primaire grondstoffen dichter benadert dan recycklaat dat is geproduceerd met voor de afvalstof gangbare recyclingprocessen;
- **Refurbishen:** proces waarbij een product wordt opgeknapt of verbeterd tot nieuwstaat, door gebruik te maken van onderdelen van bestaande producten, componenten en materialen met een vergelijkbare functie, waarbij garantie gegeven wordt op het opgeknapte of verbeterde product;
- **RVO:** de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland;
- **Staatssteun:** staatssteun, als bedoeld in artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
- **Visserijvrijstellingsverordening:** Verordening (EU) nr. 2022/2473 van de Commissie van 14 december 2022 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2022, L 327);
- **Zeer zorgwekkende stof:** een zeer zorgwekkende stof (ZZS) is een stof die voldoet aan één of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen (REACH). Dit zijn stoffen die ernstige en vaak onomkeerbare effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu;
- **Zeer zorgwekkende stof, potentiële:** stof die mogelijk voldoet aan de criteria voor een zeer zorgwekkende stof, maar nog niet als een zeer zorgwekkende stof is geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden. Op de website van het RIVM worden lijsten bijgehouden van stoffen waarvan is vastgesteld dat dit (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen zijn. Deze lijsten zijn te vinden op <https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/zeer-zorgwekkende-stoffen> en <https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/Zeer-Zorgwekkende-Stoffen/Potentiele-ZZS>. Ook stoffen met een zelfclassificatie CMR 1a of 1b worden beschouwd als (potentiële) ZZS. Op de website van het ECHA (Europees Agentschap voor chemische stoffen) staat actuele informatie per stof: echa.europa.eu/nl/substances-of-very-high-concern-identification.

Inleiding

Deze brochure bevat informatie en achtergronden bij de Milieulijst 2026. Hierop staan alle bedrijfsmiddelen die in 2026 in aanmerking komen voor de Milieu-investeringsaftrek (MIA) en/of de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil). Deze lijst is gepubliceerd in de Staatscourant. Een kopie hiervan is in deze brochure opgenomen, inclusief de algemene bepalingen en een toelichting met daarin de wijzigingen ten opzichte van de Milieulijst 2025.

Waar vindt u informatie over de MIA\Vamil?

Gebruik onderstaande afbeelding met verwijzingen naar de belangrijkste websitepagina's over de MIA\Vamil. Op de aanvraagpagina vindt u een **stappenplan** voor het indienen van een aanvraag. Let erop dat uw aanvraag binnen 3 maanden nadat u de aankoopverplichting van het bedrijfsmiddel bent aangegaan bij ons binnen moet zijn.

MIA\Vamil voor ondernemers

Investeert u in een milieuvriendelijk bedrijfsmiddel? Bekijk dan of uw investering in aanmerking komt voor de MIA\Vamil en hoe u een aanvraag hiervoor indient.

- [Wat is de MIA\Vamil?](#)
- [Voorwaarden](#)
- [Rekenvoorbeelden](#)
- [Positieve lijsten - MIA\Vamil](#)
- [MIA\Vamil aanvragen](#)

Milieulijst

Belangrijke voorwaarde voor de MIA\Vamil is dat uw milieuinvestering voldoet aan de codeomschrijving op de geldende Milieulijst. Raadpleeg de Milieulijst en bekijk wat er binnen uw sector mogelijk is.

- [Wat is de Milieulijst?](#)
- [Milieulijst en brochure](#)
- [Investeringsmogelijkheden per sector](#)
- [Wijzigingen in de Milieulijst MIA\Vamil](#)

Nieuw bedrijfsmiddel voor de Milieulijst?

Wilt u een bedrijfsmiddel toevoegen aan de Milieulijst? Doe dan een voorstel voor opname op de Milieulijst.

- [Criteria voor opname Milieulijst](#)
- [Voorstel voor opname Milieulijst](#)
- [Op een positieve lijst](#)

Meer weten?

Bent u geïnteresseerd in de achtergronden van de MIA\Vamil? Lees dan bijvoorbeeld de praktijkverhalen van ondernemers die van de MIA\Vamil gebruikmaakten.

- [Praktijkverhalen](#)
- [Veelgestelde vragen](#)
- [Nieuwsberichten](#)
- [Publicaties \(o.a. jaarverslagen en online tools\)](#)

Hoe gebruikt u de Milieulijst?

Op de Milieulijst staan bedrijfsmiddelen met belastingvoordeel dat netto kan oplopen tot ruim 14% van de investering. Bedrijfsmiddelen zijn zaken die u gebruikt in uw onderneming en die u niet wilt verkopen. U hebt ze nodig om uw producten te maken of uw diensten te verlenen.

Op de Milieulijst vindt u bedrijfsmiddelen met een:

- **middelvoorschrift.** Deze hebben een exacte technische omschrijving van het doel, het middel en de werking. Voor het krijgen van belastingvoordeel voor zo'n bedrijfsmiddel is het belangrijk dat uw bedrijfsmiddel aan deze exacte omschrijving voldoet.
- **doelvoorschrift.** Bij deze investeringen geven we alleen de milieuprestatie (het doel) aan. Dit geeft u meer ruimte voor investeringen in innovatie. Ook kunt u deze gebruiken voor investeringen in het verduurzamen van uw productieproces.

Lees meer op [onze website](#) over bedrijfsmiddelen met een doelvoorschrift en de manier waarop wij deze aanvragen controleren.

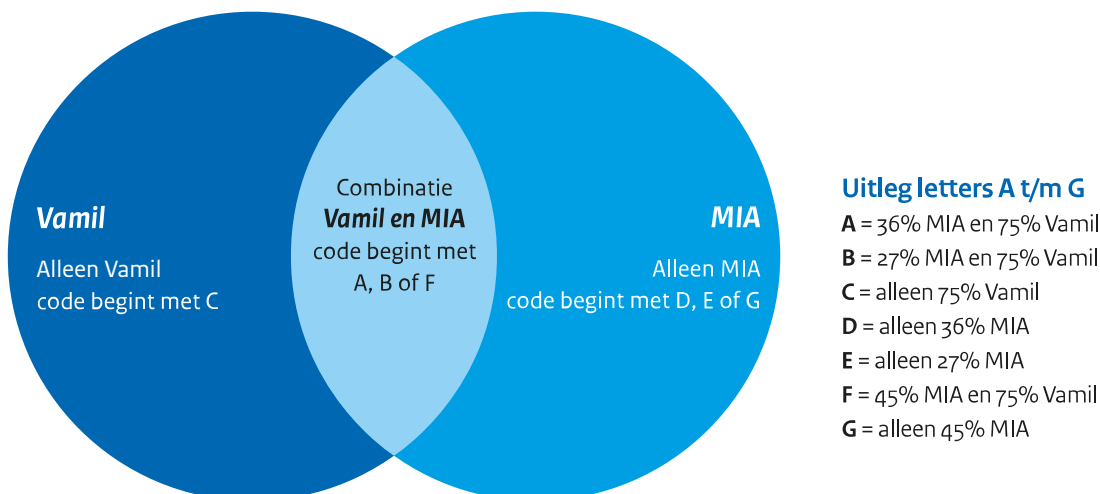

Per bedrijfsmiddel ziet u:

- de code die u gebruikt in het aanvraagformulier om het bedrijfsmiddel te selecteren;
- de naam van het bedrijfsmiddel;
- het doel van het bedrijfsmiddel en de eisen waaraan het moet voldoen voor het belastingvoordeel;
- de onderdelen waaruit het bedrijfsmiddel gewoonlijk bestaat. En soms eventuele andere onderdelen die ook deel kunnen zijn van uw milieu-investering;
- soms een maximaal bedrag waarover u belastingvoordeel krijgt. Dit maximum is dan uitgedrukt in een bedrag, een bedrag per eenheid of een percentage van het investeringsbedrag;
- soms een toelichting op de omschrijving.

Hoe berekent u uw belastingvoordeel?

De letter in elke bedrijfsmiddelcode op de Milieulijst geeft aan of u gebruik kunt maken van de MIA, de Vamil of van beide regelingen. Ook hoort hier een bepaald percentage aan fiscale aftrek en/of willekeurige afschrijving bij, zie onderstaande afbeelding.

MIA en Vamil zijn twee aparte regelingen met een grote overlap.

Voor de meeste bedrijfsmiddelen kunt u zowel MIA-als Vamil-voordeel krijgen.

Uw netto belastingvoordeel hangt van verschillende factoren af, zoals het belastingtarief dat voor uw onderneming geldt. U krijgt met onze [rekentool](#) alvast een schatting van het MIA\Vamil-voordeel.

Welke kosten komen WEL in aanmerking?

- aanschafkosten, voortbrengingskosten en milieu-advieskosten van het bedrijfsmiddel. Bekijk het verschil tussen deze drie soorten kosten en wanneer u hiervoor MIA\Vamil aanvraagt op [MIA\Vamil aanvragen](#);
- kosten voor onderdelen die technisch noodzakelijk zijn voor, en uitsluitend dienstbaar zijn aan deze bedrijfsmiddelen. En die daarom geen zelfstandige betekenis hebben. Voorbeelden hiervan zijn: leidingen, appendages en meet- en regelapparatuur;
- kosten voor het aanpassen/verbeteren van een bedrijfsmiddel. Maar alleen als het 'aangepaste bedrijfsmiddel' voldoet aan de eisen van de Milieulijst en een verbetering van het milieu of dierenwelzijn oplevert;
- kosten voor het vervangen van een versleten of defect bedrijfsmiddel. Maar alleen als dit een verbetering van het milieu of van het dierenwelzijn oplevert. Dit betekent dat de vervanging van een apparaat of een onderdeel van een apparaat moet leiden tot een verlaging van de emissie, een vergroting van de waterbesparing, afvalpreventie of dierenwelzijn.

Welke kosten komen NIET in aanmerking?

- onderhoudskosten;
- kosten voor grond, vaartuigen voor representatieve doeleinden, dieren, effecten, vorderingen, goodwill, vergunningen, ontheffingen, concessies en andere dispensaties van publiekrechtelijke aard;
- kosten voor bedrijfsmiddelen die eerder zijn gebruikt (gemaakte kosten voor het installeren/monteren van een tweedehands bedrijfsmiddel komen wel in aanmerking);
- investeringskosten van in totaal minder dan € 2.500 per aanvraag;
- investeringskosten waarop Energie-investeringsaftrek (EIA) is toegepast, komen niet in aanmerking voor MIA.

Voorwaarden maximale staatssteun?

Het belastingvoordeel door de MIA en Vamil in uw belastingaangifte wordt gezien als staatssteun. De Europese Commissie (EC) geeft aan dat u een maximum bedrag aan staatssteun mag ontvangen. Deze bedragen staan in de [Groepsvrijstellingsverordeningen](#). In het aanvraagformulier voor de MIA\Vamil moet u verklaren dat de totale staatssteun die u per investeringsproject ontvangt, binnen die staatssteungrenzen blijft. Als u meer ontvangt kan dit bedrag (inclusief wettelijke rente) teruggevraagd worden.

Bekijk of u bij de controle van uw aanvraag met staatssteungrenzen te maken krijgt met hulp van dit [stroomschema](#). Aan dit stroomschema kunt u geen rechten ontleen.

We beperken het risico op overschrijding van de staatssteungrenzen door bij bepaalde bedrijfsmiddelen een maximaal investeringsbedrag (aftopping) op te nemen in de Milieulijst. In de omschrijving van het bedrijfsmiddel staat dit maximum beschreven als:

- een maximaal bedrag waarvoor u investeringsaftrek krijgt (eventueel ook per eenheid);
- of een maximaal percentage van het investeringsbedrag waarvoor u investeringsaftrek krijgt.

U mag de investeringsaftrek in uw belastingaangifte dan alleen toepassen op dat deel van het geïnvesteerde bedrag. Daarnaast geldt dat per belastingplichtige per jaar en per bedrijfsmiddel maximaal € 25 miljoen in aanmerking komt (tenzij in de omschrijving van het bedrijfsmiddel een lager maximumbedrag is opgenomen).

Uw bedrijfsmiddel op de Milieulijst?

Heeft u een voorstel voor een innovatief of milieuvriendelijk bedrijfsmiddel dat nog niet op de Milieulijst staat? Bijvoorbeeld omdat u als leverancier een techniek op de markt wilt brengen, of uw markt wilt verbreden? Laat uw bedrijfsmiddel dan op de Milieulijst zetten. Het belastingvoordeel verlaagt de financiële drempel voor de investering in het bedrijfsmiddel. Bovendien hebben bedrijfsmiddelen op de Milieulijst een aantoonbaar groen imago.

Raadpleeg voor het indienen van een voorstel het [stappenplan](#) op onze website.

Toelichting op de Milieulijst 2026

Voor de volledige toelichting bij de Milieulijst 2026 verwijzen we u naar de publicatie van de [wettekst over de Milieulijst 2026](#).

Milieulijst 2026

De Milieulijst 2026 bevat de bedrijfsmiddelen die in 2026 voor MIA of Vamil in aanmerking komen. De Milieulijst 2026 is ingedeeld in vijf hoofdstukken. Het eerste cijfer van de code waaronder een bedrijfsmiddel op de lijst is vermeld, verwijst naar het betreffende hoofdstuk:

1. Grondstoffen- en watergebruik
2. Voedselvoorziening en landbouwproductie
3. Mobiliteit
4. Klimaat en lucht
5. Gebouwde omgeving en klimaatadaptatie

De meeste bedrijfsmiddelen op de Milieulijst 2026 zijn specifiek omschreven: het middel waarmee een bepaald milieudoel moet worden behaald, wordt daarmee aangewezen (middelvoorschrift). Deze bedrijfsmiddelen staan in paragraaf 2a van de Milieulijst.

De Milieulijst 2026 bevat hiernaast ook bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift, waarbij alleen een bepaalde milieuprestatie met een klein aantal (relevante) technische randvoorwaarden wordt geëist. Het bedrijfsleven wordt zo geprikkeld om zelf met innovatieve oplossingen te komen. De mogelijkheden van deze omschrijvingen zijn veelomvattend. De bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift zijn opgesomd in paragraaf 2b van de Milieulijst 2026.

Ten opzichte van 2025 zijn de volgende 27 bedrijfsmiddelen vervallen:

Code Milieulijst 2025	Bedrijfsmiddel	Reden
F 1212	Reinigingsinstallatie op basis van laser	Fase van marktintroductie en marktverbreiding voorbij, twijfel over meerprijs en milieuvoordeel
A 1281	Grondstofbesparend printsysteem voor ontinktbaar inkt	Fase van marktintroductie en marktverbreiding is voorbij
F 1310	Herbruikbare uitvaartkist	Geen meldingen en twijfel of het bedrijfsmiddel wel het meest milieuvriendelijke alternatief is
F 1315	Apparatuur voor hergebruik van absorptiekorrels	Geen meldingen
F 1561	Verwerkingsapparatuur voor plastic zwerfafval	Geen meldingen en past onder generieke opties
F 1570	Asfaltcentrale voor toepassen van ten minste 65% PAK-arm asfaltrecycalaat	Twijfel of elk project wel meerkosten en milieuvoordeel heeft, kan generiek worden gemeld met individuele toetsing op meerkosten en milieuvoordeel
A 2145	Installatie voor het ontzouten van drain(age)water in de glastuinbouw (aanpassing bestaande situatie)	Niet meer innovatief, weinig gemeld, kan eventueel nog wel als onderdeel van een kas of een voorziening voor nullozing gemeld worden
B 2209	Systeem voor mixen van drijfmest met luchtballen (aanpassen bestaande situatie)	Twijfel over de milieuwinst en kans op milieunadeel
B 2213	Autonome mestverzamelrobot	Niet meer innovatief en beter alternatief op Milieulijst (F 2206)
A 2218	Automatisch ruwvoermengsysteem of zelfrijdend autonoom ruwvoersysteem voor herkauwers	Lang op de Milieulijst, niet meer innovatief en beperkte terugverdientijd vanwege arbeidsbesparing
F 2317	Meerjarige kweektrays voor teelt in de open lucht (aanpassen bestaande situatie)	Niet meer innovatief
B 2352	Mechanische onkruidtrekker, -knipper of -snijder	Niet meer innovatief en al lang op de Milieulijst
A 2353	Precisiezaaimachine met voorzieningen voor sojateelt	Niet meer innovatief en al lang op de Milieulijst
A 2354	Flexibel maaibord voor het oogsten van sojabonen	Net meer innovatief en al lang op de Milieulijst
A 2360	Doseereenheid voor vloeibare meststoffen met gps-gestuurde afschakeling per rij	Niet meer innovatief
A 2375	Mulch-apparatuur	Meldingen bestaan uit gangbare, niet innovatieve technieken
B 2391	Versnipperaar voor kunststofafval van een landbouwbedrijf	Geen meldingen
A 2630	Bevochtigingsapparatuur voor verse voedingsmiddelen in de horeca	Niet meer innovatief, hoog risico op freeriders en lang op de Milieulijst
E 2832	Druppelbevloeingsysteem voor open teelten (aanpassen bestaande situatie)	Terugverdientijd beperkt en niet meer innovatief
B 3332	Fouling release systeem voor een scheepshuid	Niet altijd een meerprijs, toepassing vooral bij particuliere pleziervaart en bovenwettelijke milieuwinst inmiddels beperkt
G 3390	Walstroomaansluiting aan boord van een binnenschip	Gebruik van walstroom inmiddels veelal verplicht

Code Milieulijst 2025	Bedrijfsmiddel	Reden
D 3395	Walstroominstallatie op de kade	Gebruik van walstroom inmiddels veelal verplicht
D 3721	Oplaadpunt voor elektrisch aangedreven zware voertuigen en mobiele werktuigen	De Subsidieregeling Private Laadinfrastructuur bij bedrijven (SPRILA) maakt steun vanuit MIA overbodig
G 4520	Hermetisch gesloten magnetische koppeling	Niet langer innovatief, meerprijs beperkt en nauwelijks gemeld
E 4681	Ozon- en uv-oxidatie-installatie voor luchtreiniging	Geen meldingen
D 5227	Verdergaand zeer duurzaam nieuw utiliteitsgebouw volgens DGNB International	Geen meldingen, certificeringssystematiek is verouderd
E 5228	Zeer duurzaam nieuw utiliteitsgebouw volgens DGNB International	Geen meldingen en certificeringssystematiek is verouderd

Ten opzichte van 2025 zijn de volgende 12 nieuwe bedrijfsmiddelen opgenomen:

Code Milieulijst 2026	Bedrijfsmiddel
A 1222	Toiletreinigingssysteem op basis van ultrasone trillingen
D 1265	Herbruikbare afdekhoezen voor lading op pallets en rolcontainers
F 1703	Inzamelvoorziening voor verfristen en spoelwater
D 2132	UV-gewasbeschermingsinstallatie op een glastuinbouwbedrijf
F 2151	Installatie voor organische nitraatproductie op een glastuinbouwbedrijf
F 2207	Automatisch meetstelsel voor het continu meten van ammoniakemissie in een stal
B 2337	Luisdicht insectengaas voor pootaardappelen
D 2654	CO ₂ vervloeiingsinstallatie
E 3351	Elektrisch aangedreven maaiboot
E 3421	Mobiele reinigingsinstallatie voor rijplaten op een truckchassis
E 3422	Elektrisch aangedreven funderingsmachine
A 5151	Onkruidbestrijdingsmachine voor verhard oppervlak op basis van hoogspanning

Grondstoffen- en watergebruik

Hoofdstuk 1 van de Milieulijst 2026 biedt mogelijkheden voor het besparen van grondstoffen en water, met name bij industriële (productie)processen. Het Nationale Programma Circulaire Economie 2023-2030 beoogt richting te geven aan het doel om in Nederland in 2050 volledig circulair te zijn. Het programma laat zien welke concrete acties worden uitgevoerd binnen de vijf prioritaire productketens. Dat zijn consumptiegoederen, kunststoffen, bouw, maakindustrie en biomassa en voedsel.

Circulair Materialenplan (CMP)

Met het aflopen van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP₃) eind 2025 en de transitie naar een circulaire economie, is per 1 januari 2026 het Circulair Materialenplan (CMP) de langverwachte opvolger van het LAP₃. Dat betekent een herziening van de bedrijfsmiddelen onder hoofdstuk 1 van de Milieulijst, gelet op de minimum verwerkingsstandaard van afvalstromen en bijproducten die in het CMP is opgenomen. Voor 2026 zijn daarom gerichte keuzes gemaakt ten aanzien van het uitsluiten, wijzigen en stimuleren van bepaalde bedrijfsmiddelen, om meer duidelijkheid te geven over waar de circulaire economie naartoe moet.

Hoogwaardige toepassing van materiaalstromen (R-ladder)

Hoofdstuk 1 van de Milieulijst 2026 zet wederom in op hoogwaardigere toepassing van materiaalstromen, conform de bekende R-ladder. Dit jaar zijn er voorstellen ingediend die specifiek gericht zijn om de gangbare praktijk van een hele branche te doorbreken. Eén van de nieuw toegelaten bedrijfsmiddelen is een voorziening voor het inzamelen van verfstrengen en spoelwater met een registratiesysteem (F 1703), waarbij gebruiksgemak voor zelfstandige schilders voorop staat. Door gebruik te maken van een wasstation met spoelwaterrecycling, kunnen schildergereedschappen ook beter worden hergebruikt. Hiermee worden emissies naar het milieu en laagwaardige verwerking van afvalstromen voorkomen en verbetert de kwaliteit van het oppervlaktewater dankzij aanvullende chemische en biologische zuiveringsstappen.

Daarnaast zijn afdekhoezen voor het vastzetten van lading voor transport op pallets en rolcontainers (D 1265) op de Milieulijst gekomen. Het grootste milieudoel is hier het voorkomen van plastic rek- en wikkelfolie voor eenmalig gebruik, door gebruik te maken van op maat instelbare afdekhoezen, banden en sluitsystemen. Door een terugnamegarantie als eis op te nemen bij dit bedrijfsmiddel, worden producenten gestimuleerd om afdekhoezen een langere levensduur te geven. Dat kan bijvoorbeeld door reparaties en *refurbishing* mogelijk te maken.

Ook alledaagse voorzieningen zoals toiletpotten blijken tot innovaties te leiden. Nieuw op de Milieulijst is een toiletreinigingssysteem die kalkaanslag en ander vuil verwijdert door middel van ultrasone trillingen (A 1222), en op deze manier het gebruik van chemicaliën en de verpakkingen ervan voorkomt.

Tot slot is de omschrijving van bedrijfsmiddel F 1115 op diverse punten aangepast en de naam is veranderd naar 'Asfaltcentrale voor de productie van biobased asfalt (aanpassen bestaande situatie)'. Het bedrijfsmiddel komt in aanmerking voor alle biologische grondstoffen mits deze een bijproduct (reststroom) of afvalstroom zijn. Een aanvulling met andere biologische grondstoffen naast de lignine kan zorgen voor een 100% vervanging van bitumen houdend bindmiddel.

Voedselvoorziening en landbouwproductie

Hoofdstuk 2 van de Milieulijst 2026 ondersteunt mogelijkheden voor duurzame voedselvoorziening en landbouwproductie.

Glastuinbouw

Voor de glastuinbouw zijn twee nieuwe bedrijfsmiddelen toegevoegd aan de Milieulijst 2026. Met een systeem voor organische nitraatproductie kan worden bijgedragen aan een circulaire glastuinbouw (F 2151). Daarnaast wordt de Milieulijst uitgebreid met een uv-gewasbeschermingsinstallatie. Op een glastuinbouwbedrijf zorgt dit bedrijfsmiddel voor een afname van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (D 2132).

Stallen

Voor duurzame stallen volgens de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) geldt dat er een aantal huisvestingssystemen uit de maatlat zijn verwijderd (MDV 16). Daarmee komen de aanvullende voorwaarden in de omschrijving van de stallen te vervallen. Deze voorwaarden zijn in 2023 toegevoegd wegens voorgenomen stikstofmaatregelen, maar zijn door de aanpassing van de MDV overbodig geworden.

Daarnaast worden er een aantal andere wijzigingen doorgevoerd voor stallen. Ten eerste, komen voor biologische melkvee- en pluimveestallen (B 2201) alleen nog huisvestingssystemen in aanmerking waarvan emissiereductie is bewezen of zeer aannemelijk is gemaakt. Ten tweede, is er voor MDV-stallen een nieuw versienummer: MDV 16. Tot slot, de voorwaarden voor de stofemissiereducerende techniek voor een pluimveestal (D 2235) zijn gewijzigd; het ambitieniveau voor de stofemissiereductie is verhoogd naar ten minste 50%. Daarbij zijn warmtewisselaars, strooiselschuiven, luchtwassers en biofilters uitgesloten. IPPC-bedrijven zijn nu ook uitgesloten omdat voor die bedrijven al een stofemissiereductie verplichting geldt vanuit de BBT-conclusies.

Stalondersteunende systemen

Nieuw is het bedrijfsmiddel automatisch meetstelsel voor het continu meten van ammoniakemissie in een veestal (F 2207). Dit sluit aan bij de beleidslijn die gericht is op doelsturing. Alleen bedrijven die zelf investeren in de meetapparatuur kunnen vanuit de staatssteunverordening MIA/Vamil-voordeel krijgen, wanneer het bemeten van de stal als dienst wordt afgenomen is toepassing van MIA/Vamil niet mogelijk.

Het systeem voor mixen van drijfmest met luchtbellen (E 2209) is geschrapt. Er is twijfel over het milieuvoordeel en kans op milieunadelen.

De autonome mestverzamelrobot (B 2213) is geschrapt omdat deze techniek inmiddels gangbaar is. Mestverzamelrobots die toegepast worden in huisvestingsstelsel HA 1.38 kunnen nog wel gemeld worden onder bedrijfsmiddel F 2206 als onderdeel van een voorziening voor gescheiden opvang van mest en urine in een rundveestal.

Ook het automatisch ruwvoermengstelsel of zelfrijdend autonoom ruwvoersysteem voor herkauwers (B 2218) is geschrapt. Deze techniek wordt gangbaar en heeft een beperkte terugverdientijd vanwege de arbeidsbesparing.

Overige nieuwe bedrijfsmiddelen

Investeringen in luisdichtinsectengaas voor pootaardappelen kunnen vanaf 2026 gemeld worden onder B 2337. Het gebruik van insecticiden kan hiermee worden verminderd. Ook het vloeibaar maken van de CO₂ uit de biogasopwerkingsinstallatie na een vergister op een landbouwbedrijf kan in 2026 worden gemeld (D 2654). De CO₂ kan vervolgens worden nuttig worden ingezet, bijvoorbeeld als bemesting in de glastuinbouw.

Overige gewijzigde bedrijfsmiddelen

Bedrijfsmiddel A 2135 is uitgebreid; ook installaties die de plantweerbaarheid in de open teelten verhogen komen, naast de installaties in de glastuinbouw, nu in aanmerking.

Bij diverse bedrijfsmiddelen zijn autonome mobiele werktuigen uitgesloten. Er is vaak sprake van geen tot een kleine milieuwinst en van een snelle terugverdientijd.

Bij de bedrijfsmiddelen plaatsspecifieke bemestingsapparatuur (E 2322) en spuitmachine met detectiesensoren of camera's voor plaatsspecifieke toediening (B 2324) worden de tanks, trekkende of dragende voertuigen uitgesloten. Alleen de apparatuur die nodig is om precisiebemesting of bespuiting uit te voeren komt nog maar in aanmerking.

Vamil

Onderstaande bedrijfsmiddelen komen niet langer voor Vamil in aanmerking omdat bij deze technieken de marktintroductie voorbij is:

- Omgekeerde osmose-installatie voor het verwerken van spuiwater van een biologische luchtwasser (D 2205);
- Plaatsspecifieke bemestingsapparatuur (E 2322);
- 2338 Insectengaas voor de fruitteelt (E 2338);
- Productieapparatuur voor vlees-, vis- en zuivelvervangers (G 2700)

- Verwerkingsapparatuur voor insecten (G 2721);
- Verwerkingsapparatuur van laagwaardige plantaardige reststromen tot voedsel voor insectenkweek (G 2722);
- Ondergrondse waterberging (G 2810);
- Apparatuur voor verminderd gebruik van grondwater als gietwater in de glastuinbouw (aanpassing bestaande situatie) (D 2812);
- Regen- of spoelwateropslag voor het verdunnen van mest (D 2834).

Mobiliteit

Hoofdstuk 3 van de Milieulijst 2026 ondersteunt elektrische en waterstof aangedreven vervoersmiddelen, zoals voertuigen en mobiele werktuigen.

Vamil

Onderstaande bedrijfsmiddelen komen niet langer voor Vamil in aanmerking omdat bij deze technieken de marktintroductie voorbij is:

- Elektrisch of waterstof aangedreven vrachtwagen (D 3116);
- Elektrisch of waterstof aangedreven truckmixer (G 3117);
- Elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike (D 3119);
- Systeem voor het voorkomen of verwijderen van aangroei aan boord van een vaartuig (G 3333);
- Biologische waterzuiveringsinstallatie voor een vaartuig (E 3340);
- Oxidatiereactor voor waterreiniging aan boord van een vaartuig (aanpassen bestaande situatie) (E 3341);
- Waterzuiveringsinstallatie voor een pleziervaartuig (aanpassen bestaande situatie) (E 3342);
- Vuilwatertank voor een passagiersschip (aanpassen bestaande situatie) (E 3343);
- Vuilwaterinnamestation voor vaartuigen (D 3344).

Voertuigen

De mogelijkheden voor elektrisch aangedreven bakfietsen (D 3119 en F 3120) zijn uitgebreid. Bakfietsen kunnen nu ook worden ingezet voor het vervoer van dieren.

Bedrijfsmiddelen D 3116 (Elektrisch of waterstof aangedreven vrachtwagen) en G 3117 (Elektrisch of waterstof aangedreven truckmixer) zijn aangepast. Er zijn eisen voor de emissie van waterstofverbrandingsmotoren toegevoegd.

De mogelijkheden voor elektrisch aangedreven bussen (bedrijfsmiddel A 3108) zijn aangepast. Alleen T100 bussen (bussen die 100 kilometer per uur mogen rijden) komen nog in aanmerking. De elektrisch aangedreven stadsbus is gangbaar geworden en kan niet meer gestimuleerd worden met de MIA en Vamil.

Mobiele werktuigen

Er is een apart bedrijfsmiddel gekomen voor elektrisch aangedreven funderingsmachines (E 3422). Nieuw is ook bedrijfsmiddel E 3421: een mobiele reinigingsinstallatie voor rijplaten, gemonteerd op een truckchassis. Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor het reinigen van rijplaten met een vaste reinigingsinstallatie die op een truckchassis, aanhanger of oplegger is geplaatst.

Het maximaal in aanmerking komende investeringsbedrag (aftopping) bij de bedrijfsmiddelen voor elektrisch aangedreven werktuigen (E 3413 en E 3414) is verhoogd. Dit omdat samenloop tussen de SSEB en MIA/Vamil niet meer mogelijk is. Voor deze bedrijfsmiddelen is daarnaast een drempelbedrag van € 25.000 opgenomen.

Laadinfrastructuur

De mogelijkheden voor oplaadkluisen (F 3211) zijn uitgebreid. Met ingang van 2026 vallen ook oplaadkluisen die worden gebruikt voor het opladen van accu's voor elektrisch (hand-)gereedschap onder de regeling.

Bedrijfsmiddel F 3721 (oplaadpunt voor elektrisch aangedreven zware voertuigen en mobiele werktuigen) is komen te vervallen. Voor dergelijke oplaadpunten kan een beroep worden gedaan op de Subsidieregeling Private Laadinfrastructuur bij bedrijven (SPRILA).

Scheepvaart

Er is een nieuw bedrijfsmiddel (E 3351) opgenomen voor elektrisch aangedreven maaiboten. De gehele boot inclusief de werktuigen voor het maaien komen in aanmerking voor MIA.

Walstroomaansluitingen aan boord van een binnenschip (G 3390) en op de kade (G 3395) komen niet meer in aanmerking voor MIA. Dergelijke technieken zijn gangbaar geworden. Ook is de mogelijkheid voor fouling release systemen (B 3332) komen te vervallen.

Het voordeel voor meetsystemen om aan boord van een tankschip gesloten metingen uit te voeren is verlaagd (B 3334).

Klimaat en Lucht

De Nederlandse overheid wil de luchtkwaliteit in Nederland verbeteren. Hiervoor is het Schone Lucht Akkoord¹ gesloten. Dat is een akkoord tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten. Samen streven de deelnemende partijen naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016. De MIA/Vamil-steun richt zich met hoofdstuk 4 van de Milieulijst vooral op de industrie om een bijdrage te leveren aan het bereiken van de doelstelling van dit akkoord.

Het aantal wijzigingen in dit hoofdstuk is gering. Er zijn her en der tekstuele wijzigingen doorgevoerd in verschillende bedrijfsmiddelen. Verder is fiscale steun voor selectieve katalytische reductie-installatie (SCR) nu ook mogelijk voor stookinstallaties met een thermisch vermogen van meer dan 50 megawatt (D 4315). Ook is naast aggregaten op biogas steun mogelijk voor aggregaten op biopropaan (F 4317) en is de wijze van drogen voor klimaatsystemen op basis van dauwpuntkoeling verruimd (E 4241).

Bedrijfsmiddel A 4210 (Hoogspanningsschakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding met een laag GWP-isolatiegas) is aangepast. Alleen systemen voor het doorschakelen of transporteren van hoogspanning van ten minste 146 kilovolt komen in aanmerking.

De mogelijkheid voor steun voor hermetisch gesloten magnetische koppelingen is vervallen in verband met de wettelijke verplichtingen. Hierbij is inmiddels sprake van gangbaarheid en een beperkte meerprijs. Luchtreiniging met gaswassers op basis van opgelost ozon en combinatie met UV-licht wordt ook niet meer gestimuleerd in verband met de beperkte toepassing van deze techniek.

Gebouwde omgeving en klimaatadaptatie

Hoofdstuk 5 van de Milieulijst richt zich op een duurzame gebouwde omgeving, inclusief duurzaam en circulair bouwen en investeringen om in te spelen op klimaatveranderingen. De ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie gaan snel. Steeds meer ondernemers zien de urgentie om bedrijfsterreinen klimaatrobust in te richten, ook omdat vergroening helpt om nieuw personeel aan te trekken.

Klimaatadaptief inrichten van bedrijfsterreinen

Investerings in het biodivers en klimaatrobust inrichten van een bedrijfsterrein mogen voortaan gemeld worden voor de betreffende bedrijfsmiddelomschrijvingen in paragraaf 5.1 en 5.3, ook als dit terrein hoort bij een voor MIA gemeld circulair gebouw of circulaire woning. Voor duurzame gebouwen volgens BREEAM of GPR blijft gelden dat de terreinkosten niet apart gemeld kunnen worden. Om de afhandeling van aanvragen voor het vergroenen van bedrijfsterreinen voor zowel RVO als de aanvragers te vergemakkelijken, zijn er voor 2026 maximale bedragen per vierkante meter opgenomen in de omschrijving van bedrijfsmiddel A 5341.

¹ Kamerstukken II 2019/20, 30175, nr. 343

Nieuw op de Milieulijst is een innovatief systeem voor de aanpak van onkruid op verhardingen (A 5122). Ook is het MIA-voordeel voor het opruimen van zwerfafval uitgebreid: onder bedrijfsmiddel F 5121 komt voortaan ook het verzamelen en afvoeren van zwerfafval op het land in aanmerking.

Circulair en duurzaam bouwen

Voor de circulaire gebouwen en woningen (G5200 en G 5202) richt MIA zich op innovatieve circulaire gebouwstrategieën. Voor strategie 1c (losmaakbaarheid) ligt de focus op niet-traditionele bouw en daarom is deze eis voortaan gekoppeld aan de Losmaakbaarheidsindex (Li). Ook is de MPG-eis voor woningen aangepast: de hoogte van de MPG-eis wordt voortaan berekend aan de hand van het gebruiksoppervlak. Dit sluit aan bij de nieuwe MPG-eisen in de Omgevingsregeling en zorgt voor een gelijk spelveld, maar betreft geen verdere aanscherping van de eisen.

Duurzame gebouwen volgens de DGNB International (D 5227 en E 5228) zijn van de Milieulijst gehaald omdat er geen aanvragen ingediend werden en omdat het certificeringssysteem is verouderd.

Voor alle gebouwen op de Milieulijst geldt dat BENG-berekeningen voortaan opgesteld moeten worden door een vakbekwaam EP-U/D adviseur, wat blijkt uit het Bewijs van Vakbekwaamheid EP-U/B (basis) of EP-U/D (detail).

Voor alle BREEAM- en GPR-gebouwen met industriefunctie is het maximale bruto vloeroppervlak dat in aanmerking komt voor MIA verhoogd van 5.000 vierkante meter bvo naar 7.000 vierkante meter bvo. Hiermee zou het duurzaam bouwen van een industriegebouw voor met name het MKB haalbaarder moeten zijn.

Algemene bepalingen

Paragraaf 1 Algemeen

1. Deze bijlage wordt aangehaald als: Milieulijst milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen 2026.
2. De bepalingen onder punt 3 tot en met 8, 10 en 11 zijn van toepassing op alle in paragrafen 2a en 2b genoemde bedrijfsmiddelen. Voor de bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift zijn in [paragraaf 2b](#) aanvullende voorwaarden opgenomen.
3. Investerings in bedrijfsmiddelen waarvan de code begint met:
 - F of G, behorende tot categorie I van de milieu-investeringsaftrek, komen voor 45% van het investeringsbedrag in aanmerking voor investeringsaftrek;
 - A of D, behorende tot categorie II van de milieu-investeringsaftrek, komen voor 36% van het investeringsbedrag in aanmerking voor investeringsaftrek;
 - B of E, behorende tot categorie III van de milieu-investeringsaftrek, komen voor 27% van het investeringsbedrag in aanmerking voor investeringsaftrek;
 - A, B, C of F komen in aanmerking voor 75% willekeurige afschrijving milieu-investeringen.
4. Voor investeringen in bedrijfsmiddelen geldt dat deze alleen in aanmerking komen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen wanneer het niveau van milieubescherming ten minste hoger ligt dan voorgeschreven door het bevoegd gezag of dan verplicht is gesteld op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving. Onder milieubescherming wordt in dit geval verstaan elke maatregel of activiteit die is gericht op beperking of preventie van verontreiniging, negatieve milieueffecten of andere aantastingen van de natuurlijke omgeving (met inbegrip van lucht, water en bodem), ecosystemen of natuurlijke hulpbronnen door menselijk toedoen — onder meer met het oog op klimaatmitigatie —, op beperking van het risico op dergelijke aantastingen, op bescherming en herstel van de biodiversiteit dan wel op aanmoediging van een rationeler gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van energiebesparende maatregelen en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en andere technieken om broeikasgasemissies en andere verontreinigende stoffen te reduceren, alsmede om over te stappen naar circulaire economische modellen om het gebruik van grondstoffen te reduceren en efficiëntiewinsten te verhogen. Ook maatregelen om het adaptieve vermogen te versterken en de kwetsbaarheid voor klimaateffecten zoveel mogelijk te beperken vallen onder milieubescherming.

5. In geval van aanpassing van een al eerder gerealiseerd bedrijfsmiddel komen uitsluitend de investeringskosten in aanmerking die nodig zijn om het bedrijfsmiddel aan te passen naar een bedrijfsmiddel zoals omschreven in de Milieulijst. De kosten voor een bestaand bedrijfsmiddel dat ten tijde van de aanpassing al eigendom is van de belastingplichtige komen niet in aanmerking. Onder aanpassing van een bedrijfsmiddel wordt ook de aanbouw of uitbreiding van een al eerder gerealiseerd bedrijfsmiddel verstaan.
6. Als in deze bijlage bepaalde meetvoorschriften, testmethoden, verklaringen of certificaten worden voorgeschreven, worden daarmee gelijkgesteld: gelijkwaardige meetvoorschriften, testmethoden, verklaringen of certificaten die worden gebruikt om bedrijfsmiddelen te toetsen of zijn afgegeven met betrekking tot een bedrijfsmiddel.
7. Tot de in paragrafen 2a en 2b genoemde bedrijfsmiddelen worden ook gerekend:
 - voorzieningen, zoals leidingen, appendages en meet- en regelapparatuur, die technisch noodzakelijk zijn voor en uitsluitend dienstbaar zijn aan deze bedrijfsmiddelen en geen zelfstandige betekenis hebben;
 - certificaten en meetrapporten die in deze bijlage worden vereist.
8. Voor investeringen in bedrijfsmiddelen door een begunstigde die actief is in de sector van de primaire landbouwproductie, verwerking of afzet van landbouwproducten geldt dat:
 - investeringen in de sector van primaire landbouwproductie alleen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen in aanmerking komen indien deze worden gedaan door een kleine of middelgrote onderneming;
 - investeringen in de sector van verwerking of afzet van landbouwproducten alleen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen in aanmerking komen indien deze worden gedaan door:
 - o een kleine of middelgrote onderneming, of
 - o een grote onderneming niet zijnde een landbouwbedrijf;
 - voor investeringen in bedrijfsmiddelen die verband houden met de primaire landbouwproductie, verwerking of afzet van landbouwproducten of bosbouw geldt dat de steun die middels de milieu-investeringsaftrek, willekeurige afschrijving milieu-investeringen en al dan niet andere vormen van staatssteun wordt verkregen op grond van artikel 14, elfde lid, en artikel 17, elfde lid, van de Landbouwwijstellingsverordening ten hoogste 65% van de investeringskosten bedraagt;
 - investeringen in bedrijfsmiddelen die verband houden met de primaire landbouwproductie op grond van artikel 4, eerste lid, onderdeel a, van de Landbouwwijstellingsverordening in aanmerking komen voor ten hoogste € 600.000 aan steun per onderneming per investeringsproject, waarbij onder investeringsproject wordt verstaan een technisch, functioneel en in de tijd samenhangend geheel van activa en werkzaamheden;
 - investeringen in bedrijfsmiddelen die verband houden met de verwerking of afzet van landbouwproducten op grond van artikel 4, eerste lid, onderdeel c, van de Landbouwwijstellingsverordening in aanmerking komen voor ten hoogste € 7.500.000 aan steun per onderneming per investeringsproject, waarbij onder investeringsproject wordt verstaan een technisch, functioneel en in de tijd samenhangend geheel van activa en werkzaamheden.
9. Voor bedrijfsmiddelen F 2112, A 2113, A 2210, A 2211, F 2212, A 2220, A 2230, B 2280, B 2290 en B 2291 wordt binnen een vastgestelde termijn een definitief certificaat behaald waaruit blijkt dat aan de gestelde eisen is voldaan. Door uitzonderlijke omstandigheden kan het zijn dat buiten de macht van de ondernemer om inspecties op bedrijven gedurende enige tijd niet of niet volledig kunnen worden uitgevoerd. In een dergelijke situatie kan de ondernemer bij RVO om uitstel verzoeken voor het behalen van het definitieve certificaat. Wanneer RVO het verzoek om uitstel honoreert, zal RVO per individueel project een nieuwe termijn vaststellen voor het behalen van het definitieve certificaat. In dergelijke gevallen hoeft het definitieve certificaat niet aan de eisen van de dan geldende maatlat te voldoen, mits het definitieve certificaat binnen de nieuwe vastgestelde termijn wordt overgelegd en voldoet aan de eisen van de in het jaar waarin de investering wordt gedaan vigerende maatlat.
10. Voor investeringen in bedrijfsmiddelen door een begunstigde die actief is in de sector van de productie, verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten geldt dat:
 - investeringen alleen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen in aanmerking komen indien deze worden gedaan door een kleine of middelgrote onderneming of een grote onderneming niet zijnde een visserijbedrijf of aquacultuurproductiebedrijf;
 - de steun die middels de milieu-investeringsaftrek, willekeurige afschrijving milieu-investeringen en al dan niet andere vormen van staatssteun wordt verkregen ten hoogste 50% van de investeringskosten bedraagt;

- investeringen op grond van artikel 3, eerste lid, van de Visserijvrijstellingsverordening in aanmerking komen voor ten hoogste € 1.250.000 aan steun per onderneming per jaar, waarbij per investeringsproject ten hoogste € 2.500.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor de milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, waarbij onder investeringsproject wordt verstaan een technisch, functioneel en in de tijd samenhangend geheel van activa en werkzaamheden.
11. In aanvulling op punt 8 en 10 bedraagt de steun die middels de milieu-investeringsaftrek, willekeurige afschrijving milieu-investeringen en al dan niet andere vormen van staatssteun kan worden verkregen:
- voor investeringen in de bedrijfsmiddelen G 5200 tot en met D 5230 ten hoogste de steunintensiteit op grond van artikel 36, vierde en zevende lid, artikel 38 bis, elfde en veertiende lid, en artikel 45, negende en tiende lid, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening;
 - voor investeringen in de bedrijfsmiddelen E 3413, E 3414, D 3417, E 3419, E 3420, E 3421, E 3422, E 3423, G 3425 en D 3430 ten hoogste de steunintensiteit op grond van artikel 36, leden 2 bis, 6, 7 en 11, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening;
 - voor overige investeringen ten hoogste de steunintensiteit op grond van artikel 36, leden 2 bis, 6, 7 en 11, artikel 36 bis, zesde lid, artikel 36 ter, zesde lid, artikel 41, leden 7 en 8, artikel 45, leden 9 en 10, en artikel 47, achtste lid, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening.
12. Voor investeringen in bedrijfsmiddelen die in paragraaf 2a en 2b zijn opgenomen onder ‘Klimaat en lucht’, met uitzondering van bedrijfsmiddel F 4103, geldt dat:
- investeringen in bedrijfsmiddelen die gebruik maken van fossiele brandstoffen niet in aanmerking komen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen;
 - investeringen in de aanpassing van en voorzieningen voor bedrijfsmiddelen die gebruik maken van fossiele brandstoffen alleen in aanmerking komen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen indien de investering de aanpassing van of een voorziening voor een bestaand bedrijfsmiddel betreft en niet leidt tot een toename van de productiecapaciteit of een hoger gebruik van fossiele brandstoffen.
13. Voor bedrijfsmiddelen waarbij een eis gesteld wordt voor investeringen in nieuw hout, geldt dat al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt, gecertificeerd is door middel van een certificatiesysteem dat door het Timber Procurement Assessment Committee is goedgekeurd, waarbij:
- de betrokken fabrikant, leverancier, aannemer en opdrachtnemer in het bezit zijn van een ‘Chain of Custody’-certificaat van een certificatiesysteem dat door het Timber Procurement Assessment Committee is goedgekeurd, en
 - het hout volgens dit ‘Chain of Custody’-certificaat wordt geleverd en verwerkt.

Milieulijst 2026

*Paragraaf 2a Bedrijfsmiddelen
met middelvoorschrift*

Milieulijst 2026

1. Grondstoffen- en watergebruik

Kringloopsluiting, levensduurverlenging, biobased en circulaire economie, recycling, hergebruik, afval(water) inzameling en -verwerking

1.1 Biobased economy

F 1100

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor grondstoffen of producten op basis van biomassa

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1101

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor (producten van) biobased plastics

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1106

45% MIA en 75% Vamil

Productiesysteem met micro-organismen

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1115

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor biobased asfalt (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het produceren van biobased asfalt, waarbij:
- het bindmiddel voor ten minste 20% op gewichtsbasis bestaat uit biologische grondstoffen,
 - de toegepaste biologische grondstoffen afvalstoffen of bijproducten zijn, en
 - de terugverdiendtijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringslasten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van het niet investeren in productieapparatuur voor biobased asfalt,
- b. **bestaande uit:** productieapparatuur die technisch noodzakelijk is voor het toepassen van ten minste 20% biologische grondstoffen ter vervanging van bitumen bij de productie van asfalt.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.
Status: gewijzigd.

1.2 Producten slimmer maken en gebruiken (refuse, rethink, reduce)

F 1200

45% MIA en 75% Vamil

Nieuwe en innovatieve grondstofbesparende productieapparatuur

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

A 1201

36% MIA en 75% Vamil

Grondstofbesparende productieapparatuur

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

B 1202

27% MIA en 75% Vamil

Grondstofbesparende industriële apparatuur

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

B 1211

27% MIA en 75% Vamil

3D-printer voor het vervangen van (industriële) productieapparatuur

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

D 1215

36% MIA

Apparatuur voor rugpapiervrije etiketten

- a. **bestemd voor:** het printen, snijden en aanbrengen van uitsluitend rugpapiervrije etiketten (linerless) op verpakkingen en onderdelen met een etiketteermachine voor industriële toepassingen,
- b. **bestaande uit:** een industriële etiketteermachine.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen.
Status: ongewijzigd.

F 1216

45% MIA en 75% Vamil

Tankinstallatie voor ruitensproeiervloeistof

- a. **bestemd voor:** het verpakkingsvrij afleveren van ruitensproeiervloeistof aan motorvoertuigen met een tankinstallatie, waarbij de installatie is voorzien van een betalingsterminal die permanent met het internet verbonden is,
- b. **bestaande uit:** een afleverpunt voor ruitensproeiervloeistof en een betalingsterminal, met uitzondering van een overkapping en een vloestofdichte vloer.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen.

Status: ongewijzigd.

B 1221

27% MIA en 75% Vamil

Chemicaliënvrije koelwaterbehandelingsinstallatie (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het bij een bestaande koelinstallatie vervangen van de behandeling van koelwater met chloor of andere chemische middelen, door ontsmetting en al dan niet ontkalking van koelwater met:
 1. hydrodynamische cavitatie,
 2. ozonoxidatie,
 3. elektrolyse,
 4. uv-bestraling, of
 5. een combinatie van de bovenstaande technieken,waarbij onder punt 1 tot en met 5 geldt dat:
 - de betreffende koelinstallatie wordt gebruikt voor de koeling van een productieproces,
 - het behandelde koelwater wordt gerecirculeerd in de betreffende koelinstallatie,
 - bij toepassing van een antiscalant, dit een biopolymeer moet zijn,
 - in geval van lozing van koelwater met een warmtevracht van ten hoogste 50 megawatt, er wordt voldaan aan de voorwaarden zoals opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving,
 - in geval van lozing van koelwater met een warmtevracht van meer dan 50 megawatt, er een vergunning voor lozing is afgegeven, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van het behandelen van koelwater met chemicaliën,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor hydrodynamische cavitatie, oxidatiereactor(en), apparatuur voor het genereren van ozon, een elektrolyse reactor of een uv-bestralingseenheid.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen.

Status: ongewijzigd.

A 1222

36% MIA en 75% Vamil

Toiletreinigingssysteem op basis van ultrasone trillingen

- a. **bestemd voor:** het reinigen van toiletten met een draagbaar reinigingssysteem dat ultrasone trillingen genereert en waarmee reinigen met chemische middelen sterk wordt gereduceerd,
- b. **bestaande uit:** een draagbaar reinigingssysteem en al dan niet een waterstop om het waterniveau in de toiletpot te verhogen.

Toelichting: Let op: voor bedrijfsmiddelen geldt een minimum meldingsbedrag van € 2.500. Bij bijvoorbeeld een prijs van € 500 per bedrijfsmiddel worden ten minste 5 bedrijfsmiddelen tegelijk aangeschaft en gemeld.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, water beheren en beschermen.

Status: nieuw.

G 1230

45% MIA

Apparatuur voor beheer van metaalbewerkingsvloeistoffen

- a. **bestemd voor:** het volcontinu en automatisch meten en conditioneren van metaalbewerkingsvloeistoffen, waarbij op basis van de meetresultaten alleen die hulpstoffen worden aangevuld die nodig zijn om de samenstelling van de metaalbewerkingsvloeistof constant te houden,
- b. **bestaande uit:** sensoren, doseerpompen en regelapparatuur.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

C 1250

75% Vamil

Cadmium- en fluorvrije zonnepanelen met terugnamegarantie en losmaakbare zonnecellen

- a. **bestemd voor:** het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen, waarbij de zonnepanelen:
 - zodanig uit elkaar te halen zijn dat de zonnecellen en platen waartussen deze zijn verwerkt apart kunnen worden gerecycled,
 - geen cadmium of fluor bevatten,
 - aan het einde van de gebruiksduur gegarandeerd kosteloos worden teruggenomen door de fabrikant om te worden hergebruikt of gerecycled, wat blijkt uit de garantievoorwaarden,
 - zijn opgenomen in de Nationale Milieudatabase (NMD) met een categorie 1 milieuverklaring,
 - een gezamenlijk piekvermogen hebben van ten minste 15 kilowatt, en
 - niet worden geplaatst op landbouwgrond of in natuurgebieden,
- b. **bestaande uit:** zonnepanelen, met uitzondering van overige onderdelen van de duurzame energieopwekkingsinstallatie.

Hierbij geldt dat:

- duurzame energieopwekkingsinstallaties geen onderdeel zijn van een gebouw volgens G 6100 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en G 5200 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026,
- onder natuurgebied wordt verstaan een bijzonder nationaal natuurgebied als bedoeld in artikel 2.44, tweede lid, van de Omgevingswet,
- onder landbouwgrond wordt verstaan landbouwareaal dat valt onder artikel 4, lid 1, onder e, van Verordening 1307/2013,
- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld, en
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Uitsluitend de aanschaf van de zonnepanelen kan worden gemeld voor willekeurige afschrijving milieu-investeringen. Overige onderdelen van de duurzame energieopwekkingsinstallatie zoals de omvormer, optimizers, montagerails en andere bevestigingsmaterialen komen niet in aanmerking. Zonnepanelen op landbouwgrond of in natuurgebieden komen niet in aanmerking.

Zie bedrijfsmiddel 251102 van de energie-investeringsaftrek voor PV-installaties met een gezamenlijk piekvermogen van ten minste 15 kilowatt en maximaal 100 kilowatt.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

D 1265

36% MIA

Herbruikbare afdekhoezen voor lading op pallets en rolcontainers

- a. **bestemd voor:** het beschermen en vastzetten van lading op pallets en rolcontainers tijdens transport met een herbruikbare afdekhoeze, ter vervanging van plastic rek- en wikkelfolie, waarbij de producent een terugnamegarantie aanbiedt om reparaties, levensduurverlenging en hoogwaardige recycling mogelijk te maken,
- b. **bestaande uit:** herbruikbare afdekhoezen en doeksystemen, al dan niet voorzien van spanbanden, bevestigingsriemen en sluitingen.

Toelichting: Let op: voor bedrijfsmiddelen geldt een minimum meldingsbedrag van € 2.500. Bij bijvoorbeeld een prijs van € 25 per bedrijfsmiddel worden ten minste 100 bedrijfsmiddelen tegelijk aangeschaft en gemeld.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen.

Status: nieuw.

E 1271

27% MIA

Transformator met giethars of biobased olie

- a. **bestemd voor:** het omzetten van hoogspanning naar laagspanning of van laagspanning naar hoogspanning door een transformator die is geïsoleerd met:
 1. giethars,
 2. biologisch afbreekbare transformatorolie die voor ten minste 98% bestaat uit duurzame biomassa volgens NEN-EN-IEC 62770, of
 3. biologisch afbreekbare transformatorolie die voor ten minste 98% bestaat uit duurzame biomassa volgens ASTM D6866 en OECD 301 (readily biodegradable) en geclassificeerd is als een minder ontvlambare vloeistof of K-klasse vloeistof volgens IEC 61039,
- b. **bestaande uit:** een transformator.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 50% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- onder hoogspanning wordt verstaan wisselspanning van 1 kilovolt en hoger,
- onder laagspanning wordt verstaan wisselspanning lager dan 1 kilovolt, en
- onder biomassa wordt verstaan de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong.

Draagt bij aan: bodem beschermen.

Status: ongewijzigd.

1.3 Levensduur verlengen (reuse, repair, refurbish, remanufacture, repurpose)

F 1300

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor refurbishen of hergebruik

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen, door:
1. het vervaardigen van gerefabriceerde producten die ten minste tot de oorspronkelijke nieuwstaat zijn teruggebracht en waarop een productgarantie van ten minste 1 jaar wordt verleend, of
 2. het vervaardigen van nieuwe producten met gebruikte onderdelen, waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
 - de producten over de gehele levenscyclus een lagere milieubelasting hebben dan nieuwe producten met dezelfde functie gemaakt van primaire grondstoffen en nieuwe onderdelen,
 - dit niet gangbaar is, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur,
- b. **bestaande uit:** apparatuur die technisch noodzakelijk is voor het refurbishen of hergebruiken van onderdelen in nieuwe producten, met uitzondering van gebouwen, vervoersmiddelen en interne transportmiddelen.

Hierbij geldt dat:

- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld, en
- onder refurbishen wordt verstaan een proces waarbij een product wordt opgeknapt of verbeterd tot nieuwstaat, door gebruik te maken van onderdelen van bestaande producten, componenten en materialen met een vergelijkbare functie, waarbij garantie gegeven wordt op het opgeknapte of verbeterde product.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor het produceren van producten uit onderdelen van andere producten, of het refurbishen van producten die gelijkwaardig zijn aan nieuwe producten. Denk bijvoorbeeld aan productieapparatuur voor het vervaardigen van onderdelen, zoals beeldschermen, die specifiek benodigd zijn om telefoons of laptops te refurbishen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: gewijzigd.

F 1301

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur of voorziening voor demontage ten behoeve van hergebruik of recycling

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1306

45% MIA en 75% Vamil

Navulstation of -machine voor herbruikbare verpakkingen

- a. **bestemd voor:** (na)vullen van herbruikbare verpakkingen van consumenten bij supermarkten of detailhandel met een navulstation of -machine, waarbij:
- deze uitsluitend ingezet wordt voor het hergebruik van verpakkingen, en
 - het hergebruik van verpakkingen en het navulstation niet gangbaar zijn,
- b. **bestaande uit:** een navulstation of navulmachine.

Hierbij geldt dat:

- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel betreft bijvoorbeeld het vullen van herbruikbare verpakkingen met houdbare voedingsmiddelen, bulkproducten voor huishoudelijk of persoonlijk gebruik en consumentengoederen van online winkels en bezorgdiensten.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 1307

45% MIA en 75% Vamil

Tapsysteem voor water en frisdranken

- a. **bestemd voor:** het ter plaatste produceren en tappen van niet-alcoholische dranken, waarbij:
- het tapsysteem is aangesloten op de waterleiding,
 - de dranken worden geproduceerd voor consumptie op locatie bij de horeca of voor het vullen van herbruikbare bekertjes en flessen van consumenten, en
 - de verkoop of het gebruik van voorverpakte dranken ten opzichte van de bestaande situatie ter plaatse wordt verminderd,
- b. **bestaande uit:** een tapsysteem en al dan niet een geïntegreerde koeler, carbonator, filter, mengsysteem voor (sap) concentraten, watermeter of betaalmodule.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel heeft als doel het verminderen van voorverpakte dranken in blikjes, flessen en drankkartons, welke al dan niet gekoeld worden bewaard. Dit geldt zowel voor de consumptie van dranken ter plekke in cafés en restaurants of voor de losse verkoop van dranken bij een kiosk, kantoorgebouw of sportkantine.

Let op: voor bedrijfsmiddelen geldt een minimum meldingsbedrag van € 2.500. Bij bijvoorbeeld een prijs van € 500 per bedrijfsmiddel worden ten minste 5 bedrijfsmiddelen tegelijk aangeschaft en gemeld.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 1308

45% MIA en 75% Vamil

Inzamel- en geldretoursysteem voor herbruikbare bekertjes

- a. **bestemd voor:** het inzamelen van herbruikbare bekertjes en overige drank- en voedselverpakkingen in een gesloten kringloop, waarbij sprake is van een geldretoursysteem door het toepassen van borg,
- b. **bestaande uit:** inzamelapparatuur, sorteersystemen, opslagvoorzieningen, scanapparatuur, geldretoursystemen en met uitzondering van schoonmaakapparatuur en herbruikbare verpakkingen.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel richt zich met name op afhaal- en bezorghoreca.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

A 1340

36% MIA en 75% Vamil

Waterbesparende voorziening of installatie

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

1.4 Recycling (recycle)

F 1400

45% MIA en 75% Vamil

Nieuwe en innovatieve recyclingapparatuur

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

A 1401

36% MIA en 75% Vamil

Recyclingapparatuur

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

B 1405

27% MIA en 75% Vamil

Teruggewinningsinstallatie voor grondstoffen uit afvalwater of waterzuiveringsslib (aanpassen bestaande situatie)

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1407

45% MIA en 75% Vamil

Terugwinningsapparatuur voor grondstoffen uit afgassen

- a. **bestemd voor:** het met ten minste 90% rendement terugwinnen van ten minste één van de volgende grondstoffen uit de afgassen van een productieproces in de glas-, staal-, metaal-, halfgeleider- of chemische industrie:
1. waterstof,
 2. stikstof,
 3. methaan,
 4. waterstofsulfide, of
 5. tinoxide,
- waarbij onder punt 1 tot en met 5 geldt dat:
- deze grondstoffen of procesgassen opnieuw in dit proces worden gebruikt of een andere nuttige toepassing krijgen, en
 - de terugwinning geen gangbare praktijk is in de betreffende industrie,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het terugwinnen van grondstoffen of procesgassen uit afgassen, met uitzondering van onderdelen voor de toepassing van de teruggewonnen grondstoffen of procesgassen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.
Status: tekstueel gewijzigd.

F 1409

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor de chemische recycling van kunststof afvalstoffen

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1411

45% MIA en 75% Vamil

Opwerkingsinstallatie voor AEC-bodemas

- a. **bestemd voor:** het opwerken van AEC-bodemas tot niet-vormgegeven bouwstof als bedoeld in de Regeling bodemkwaliteit 2022, waarbij:
- de uitloging van de niet-vormgegeven bouwstof de maximale emissiewaarden genoemd in tabel 1 van bijlage A bij de Regeling bodemkwaliteit 2022 niet overschrijdt,
 - de input van de opwerkingsinstallatie AEC-bodemas betreft dat is ontdaan van (ferro-)metalen en te storten of verbranden residu, en
 - ten minste 85% van de input van de opwerkingsinstallatie wordt opgewerkt tot niet-vormgegeven bouwstof, gemeten als massa droge stof zoals deze als ruwe bodemas (exclusief metalen) uit de betreffende AEC komt,
- b. **bestaande uit:** een opwerkingsinstallatie voor van (ferro-)metalen en residu ontdaan AEC-bodemas en al dan niet een wasstraat.

Hierbij geldt dat:

- investeringen in het afscheiden van (ferro-)metalen en residu of immobilisatie onder dit bedrijfsmiddel niet in aanmerking komen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel betreft verdere opwerking van AEC-bodemas waaruit (ferro-)metalen en te storten of verbranden residu al zijn verwijderd. De AEC-bodemas moet worden opgewerkt tot een niet-vormgegeven bouwstof als bedoeld in de Regeling bodemkwaliteit 2022. Dit zijn vrij toepasbare bouwstoffen die zonder aanvullende maatregelen toepasbaar zijn als grondstof voor bijvoorbeeld beton- of asfaltproducten.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.
Status: tekstueel gewijzigd.

F 1418

45% MIA en 75% Vamil

Recyclingapparatuur voor textiel

- a. **bestemd voor:** het recycelen van textielafval door:
1. chemische recycling tot een grondstof of garen, waarbij toegevoegde chemicaliën voor ten minste 80% worden gerecycled in het proces, of
 2. mechanische recycling tot (een grondstof voor) garen,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het recycelen van textielafval.

Hierbij geldt dat:

- onder textielafval wordt een afvalstof verstaan die bestaat uit textielvezels, zoals kleding, touw en autogordels, en
- onder chemische recycling wordt verstaan een proces waarbij de afvalstof op moleculair niveau wordt afgebroken in kleinere eenheden of wordt opgelost, met als oogmerk de verkregen kleinere of opgeloste eenheden in te zetten bij de productie van nieuwe materialen of grondstoffen al dan niet vergelijkbaar met de materialen waaruit de afvalstof bestaat, maar niet zijnde brandstoffen.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

F 1419

45% MIA en 75% Vamil

Recyclingapparatuur voor spuitbussen

- a. **bestemd voor:** het verwerken van spuitbussen tot metalen, vloeistoffen en gassen, waarbij:
- ten minste 80% van de metalen worden gerecycled, en
 - de vrijkomende vloeistoffen en gassen nuttig worden toegepast,
- b. **bestaande uit:** recyclingapparatuur voor spuitbussen.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

A 1461

36% MIA en 75% Vamil

Depolymerisatie-installatie voor polyesterafval

- a. **bestemd voor:** het afbreken van condensatiepolymeren in polyester- of polyethyleentereftalaat (pet-)afvalstromen door glycolyse en katalyse in een continu proces, waarbij:
- de afvalstroom bestaat uit gekleurde afvalstoffen of afvalstoffen die niet mechanisch gerecycled kunnen worden tot een grondstof voor de productie van petflessen,
 - de procestemperatuur ten hoogste 200 graden Celsius bedraagt,
 - de geproduceerde monomeren de kwaliteit van primaire grondstoffen hebben, en
 - ten minste 99% van de vrijkomende reactieproducten worden toegepast als grondstof voor nieuwe polyesters,
- b. **bestaande uit:** een reactor, een centrifuge, een kristallisatie-eenheid, een filter, een destillatiekolom en al dan niet de volgende onderdelen: een voorberekingsinstallatie, een toe- en afvoersysteem en opslagvoorzieningen.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: gewijzigd.

F 1490

45% MIA en 75% Vamil

Recyclinginstallatie voor luiers

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

1.5 Toepassen van recyclelaaat (recycle)

A 1500

36% MIA en 75% Vamil

Verwerkingsapparatuur voor gerecyclede grondstoffen

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1565

45% MIA en 75% Vamil

Verwerkingsinstallatie voor rubbergranulaat

- a. **bestemd voor:** het verwerken van rubbergranulaat dat afkomstig is van gebruikte autobanden of infill van kunstgrasvelden, waarbij:
- het granulaat wordt verwerkt tot producten die kunnen worden ingezet als vormgegeven bouwstof als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Regeling bodemkwaliteit 2022, en
 - de uitloging van de vormgegeven bouwstof de maximale emissiewaarden genoemd in tabel 1 van bijlage A bij de Regeling bodemkwaliteit 2022 niet overschrijdt,
- b. **bestaande uit:** installatie voor de verwerking van rubbergranulaat.

Toelichting: Voorbeeld van deze producten zijn waterretentiepanelen.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

1.6 Betere afvalscheiding (recycle)

A 1600

36% MIA en 75% Vamil

Scheidingsapparatuur voor afvalstoffen

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

D 1601

36% MIA

Inzamelapparatuur of -voorziening voor monostromen

- a. **bestemd voor:** het aan de bron gescheiden inzamelen van afvalstromen, waarbij:
- de inzameling leidt tot meer of zuiverdere afvalstromen dan gangbaar is voor de betreffende afvalstroom,
 - de recycling van de afvalstroom aantoonbaar verbetert ten opzichte van wat gangbaar is voor de betreffende afvalstroom, en
 - de inzameling niet plaatsvindt met multi-afvalbakken in publieke ruimtes of kantoren,
- b. **bestaande uit:** inzamelvoorzieningen of apparatuur die leidt tot betere recycling, met uitzondering van investeringen in statiegeld(retour)systemen, gebouwen en vervoersmiddelen.

Hierbij geldt dat:

- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 1613

36% MIA en 75% Vamil

Glasversnipperaar voor horecabedrijven

- a. **bestemd voor:** het op locatie van een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Drink- en Horecawet granuleren van glasafval (non-return glas) afkomstig van dit horecabedrijf, waarbij het gegranuleerde glas:
- wordt afgevoerd door of aangeboden aan een afvalverwerkend bedrijf, en
 - wordt gerecycled tot nieuw glas,
- b. **bestaande uit:** een glasversnipperaar.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

1.7 Voorkomen van emissies uit afvalstoffen

F 1700

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor het vervangen van (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, nanodeeltjes of microplastics (aanpassen bestaande situatie)

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 1703

45% MIA en 75% Vamil

Inzamelvoorziening voor verfresten en spoelwater

- a. **bestemd voor:** het inzamelen en op locatie reinigen van verpakkingen met verfresten, schildergereedschap en spoelwater, waarbij geldt dat:
- enkel sprake is van watergedragen verf,
 - het schildergereedschap na reiniging geschikt is voor hergebruik,
 - het spoelwater, of het gefilterde afvalwater en slib, door een erkende verwerker wordt opgehaald voor aanvullende chemische en biologische zuivering, en
 - de activiteiten onderdeel uitmaken van een geregistreerd inzamel- en reinigingssysteem voor verpakkingen, verfresten en spoelwater,
- b. **bestaande uit:** een inzamel- en reinigingstank, een spoel- en reinigingssysteem voor gereedschappen, een filterinstallatie voor het recyclen van spoelwater en al dan niet een inzamelbak voor het geregistreerd inzamelen van verpakkingen met verfresten en schildergereedschap.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor schildersbedrijven, vergroothandels en bouwmarkten, waar schilders met een registratiesysteem hun verpakkingen, gereedschappen en spoelwater met verfresten kunnen afgeven. Dit draagt bij aan een goede ketensamenwerking in de schildersbranche, door het bevorderen van hergebruik, recycling en het sluiten van de grondstoffenkringloop.

Zie bedrijfsmiddel A 1340 voor investeringen in waterbesparende voorzieningen of installaties. Zie bedrijfsmiddel F 1400 en verder voor investeringen in recycling van grondstoffen en water. Zie bedrijfsmiddel F 1704 en A 1705 voor investeringen in installaties voor het afbreken of verwijderen van microverontreinigingen in water.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, water beheren en beschermen.

Status: nieuw.

F 1704

45% MIA en 75% Vamil

Installatie voor het afbreken van microverontreinigingen in water

- a. **bestemd voor:** het aantoonbaar verminderen van de emissie van de volgende stoffen naar een rioolwaterzuivering of het oppervlaktewater door deze volledig af te breken tot onschadelijke componenten:
1. nanodeeltjes kleiner dan 50 nanometer, niet zijnde nutriënten,
 2. microplastics kleiner dan 50 micrometer,
 3. medicijnresten,
 4. (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, waaronder PFAS, niet zijnde (resten van) gewasbeschermingsmiddelen, of
 5. opkomende stoffen die een belemmering vormen voor een duurzame drinkwaterproductie,
- waarbij onder punt 1 tot en met 5 geldt dat:
- de installatie specifiek gericht moet zijn op het volledig afbreken van één of meer van bovengenoemde stoffen en daarmee aanvullend is op een waterzuiveringsinstallatie voor het verlagen van de zuiveringslast van het afvalwater, en
 - met de investering een hogere saneringsinspanning wordt gerealiseerd dan vastgesteld door het bevoegd gezag ten aanzien van het verwijderen van deze stoffen,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het afbreken van microverontreinigingen zoals een (chemische of elektrochemische) oxidatiereactor, een uv-bestralingseenheid, een sonolyse reactor, een plasmatronreactor, een geavanceerd biofilter en al dan niet apparatuur voor het meten of detecteren van microverontreinigingen en met uitzondering van voorzuiveringsapparatuur.

Hierbij geldt dat:

- onder zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die voldoet aan één of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PbEU 2007, L 136). Dit zijn stoffen die ernstige en vaak onomkeerbare effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu. Deze stoffen zijn bijvoorbeeld kankerverwekkend, mutageen, giftig voor de voortplanting of persistent en bioaccumulerend, en
- onder potentiële zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die mogelijk voldoet aan de criteria voor een zeer zorgwekkende stof, maar nog niet als een zeer zorgwekkende stof is geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden.

Toelichting: Op de website van het RIVM worden lijsten bijgehouden van stoffen waarvan is vastgesteld dat dit (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen zijn. Ook stoffen met een zelfclassificatie als CMR 1a of 1b worden beschouwd als potentiële zeer zorgwekkende stoffen. Op de website van het ECHA (Europees Agentschap voor chemische stoffen) staat actuele informatie per stof.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

A 1705

36% MIA en 75% Vamil

Verwijderingsinstallatie voor microverontreinigingen in water

- a. **bestemd voor:** het aantoonbaar verminderen van de emissie van de volgende stoffen naar een rioolwaterzuivering of het oppervlaktewater door deze te verwijderen uit afvalwater:
1. nanodeeltjes kleiner dan 50 nanometer, niet zijnde nutriënten,
 2. microplastics kleiner dan 50 micrometer,
 3. medicijnresten,
 4. (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, waaronder PFAS, niet zijnde (resten van) gewasbeschermingsmiddelen, of
 5. opkomende stoffen die een belemmering vormen voor een duurzame drinkwaterproductie,
- waarbij onder punt 1 tot en met 5 geldt dat:
- de verwijderingsinstallatie specifiek gericht moet zijn op het verwijderen van één of meer van de bovengenoemde stoffen en daarmee aanvullend is op een waterzuiveringsinstallatie voor het verlagen van de zuiveringslast van het afvalwater, tenzij sprake is van het zuiveren van afvalwater dat vrijkomt bij resomeren,
 - met de investering een hogere saneringsinspanning wordt gerealiseerd dan vastgesteld door het bevoegd gezag ten aanzien van het verwijderen van deze stoffen, en
 - de investering op bedrijfsniveau niet leidt tot het lozen van meer brijn,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het verwijderen van microverontreinigingen zoals ionenwisseling, foam fractionation, electro-coagulatie, poederkooldosering of een membraaninstallatie en al dan niet apparatuur voor het meten of detecteren van microverontreinigingen en met uitzondering van voorzuiveringsapparatuur die niet bestemd is voor het zuiveren van afvalwater dat vrijkomt bij resomeren.

Hierbij geldt dat:

- onder zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die voldoet aan één of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PbEU 2007, L 136). Dit zijn stoffen die ernstige en vaak onomkeerbare effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu. Deze stoffen zijn bijvoorbeeld kankerverwekkend, mutageen, giftig voor de voortplanting of persistent en bioaccumulerend, en

- onder potentiële zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die mogelijk voldoet aan de criteria voor een zeer zorgwekkende stof, maar nog niet als een zeer zorgwekkende stof is geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden.

Toelichting: Op de website van het RIVM worden lijsten bijgehouden van stoffen waarvan is vastgesteld dat dit (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen zijn. Ook stoffen met een zelfclassificatie als CMR 1a of 1b worden beschouwd als potentiële zeer zorgwekkende stoffen. Op de website van het ECHA (Europees Agentschap voor chemische stoffen) staat actuele informatie per stof.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, water beheren en beschermen.
Status: gewijzigd.

F 1706

45% MIA en 75% Vamil

Centrifugaal filter voor slijpsel van kunststoffen

- bestemd voor:** het door centrifuge verwijderen van microplastics uit het koelwater dat nodig is voor het slijpen van kunststoffen, waarbij:
 - ten minste 85% van de in het afvalwater aanwezige microplastics worden verwijderd, en
 - het gezuiverde afvalwater opnieuw wordt gebruikt binnen de onderneming,
- bestaande uit:** een pompinstallatie, een filter en een centrifuge.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, water beheren en beschermen.
Status: ongewijzigd.

A 1725

36% MIA en 75% Vamil

Stofemissievrije denatureringsinstallatie voor asbesthoudende afvalstoffen of asbesthoudende grond

- bestemd voor:** het stofemissievrij denatureren van asbesthoudende afvalstoffen of asbesthoudende grond door de asbestresten bij een temperatuur van minder dan 250 graden Celsius met behulp van natronloog of zuur af te breken, waarbij:
 - de asbestvezels volledig worden vernietigd,
 - de silicahoudende filterkoek wordt gebruikt als bouwstof of als toeslagstof in de bouw, en
 - de uitloging van de bouwstof of toeslagstof de maximale emissiewaarden, genoemd in tabel 1 van bijlage A bij de Regeling bodemkwaliteit 2022, niet overschrijdt,
- bestaande uit:** een stofemissievrije verkleiningsinstallatie, een verwarmings- en koelsysteem, een natronloog- of zuurdoseerinstallatie, een filterinstallatie, een behandelingsinstallatie voor filterkoek en al dan niet een scheidingsinstallatie.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.
Status: ongewijzigd.

A 1726

36% MIA en 75% Vamil

Thermische denatureringsinstallatie voor asbestcementproducten

- bestemd voor:** het thermisch denatureren van asbestcementproducten waarbij:
 - de asbestvezels via verhitting volledig worden vernietigd,
 - het daarbij gevormde eindproduct wordt gebruikt als bouwstof of als toeslagstof in de bouw, en
 - de uitloging van de bouwstof of toeslagstof de maximale emissiewaarden, genoemd in tabel 1 van bijlage A bij de Regeling bodemkwaliteit 2022, niet overschrijdt,
- bestaande uit:** een tunneloven of een verrijdbare stolpoven, een brandersysteem, naverbranders en al dan niet de volgende onderdelen: keramische filters, een onderdrukruimte voor controle en reparatie van verpakkingen, een transportinstallatie en een breekinstallatie voor nabehandeling van het product.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.
Status: ongewijzigd.

F 1760

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur of voorzieningen voor het voorkomen van plastics in het milieu

- a. **bestemd voor:** het voorkomen van de verspreiding van plastics in de vorm van granulaat, flakes, poeders of zwerfafval bij laden en lossen, productieprocessen of andere activiteiten binnen de industriële of bouwsector, door:
1. een gesloten laad- en losvoorziening tussen opslag en transportmiddel,
 2. apparatuur voor het schoonzuigen of afblazen van transportmiddelen na laden of lossen op een daarvoor geschikte locatie,
 3. apparatuur of voorzieningen voor het afvangen, verzamelen of terugnemen van resterend granulaat na laden, lossen, monsternamen, bij verwaaiing of tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering,
 4. filters in waterafvoer- of rioleringsputten,
 5. beschermhoezen voor heftruckvorken ter voorkoming van schade aan verpakkingen gevuld met granulaat, of
 6. dichte afvalcontainers voor lichte materialen op bouwplaatsen,
- b. **bestaande uit:** apparatuur of voorzieningen voor het voorkomen van verspreiding van plastics in het milieu, met uitzondering van veegmachines.

Toelichting: Met niet-reguliere bedrijfsvoering wordt bijvoorbeeld bedoeld storingen, onderhoud aan de (reinigings-) technieken en opstarten en stoppen van installaties of processen.

Let op: voor bedrijfsmiddelen geldt een minimum meldingsbedrag van € 2.500. Bij bijvoorbeeld een prijs van € 500 per voorziening worden ten minste 5 voorzieningen tegelijk aangeschaft en gemeld.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

2. Voedselvoorziening en landbouwproductie

Kassen, stallen, landbouwwerktuigen, aquacultuur, visserij, verwerkingsapparatuur

Investerings in bedrijfsmiddelen door een begunstigde die actief is in de sector van de primaire landbouwproductie komen alleen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen in aanmerking indien deze worden gedaan door een kleine of middelgrote onderneming.

Investerings in bedrijfsmiddelen door een begunstigde die actief is de sector van verwerking of afzet van landbouwproducten komen alleen voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen in aanmerking indien deze worden gedaan door een kleine of middelgrote onderneming, of een grote onderneming niet zijnde een landbouwbedrijf.

2.1 Glastuinbouw

F 2112

45% MIA en 75% Vamil

Groen Label Kas voor biologische teelt

- a. **bestemd voor:** het op biologische wijze bedrijfsmatig telen van gewassen in een kas, waarbij:
- is vastgesteld dat deze kas voldoet aan de eisen, bedoeld onder a. van bedrijfsmiddel A 2113, en
 - uit een door Stichting Skal afgegeven bio-certificaat blijkt dat de gewassen biologisch worden geteeld,
- b. **bestaande uit:** een kas (kasdek en gevels), en teelttechnische en klimaattechnische voorzieningen.

Hierbij geldt dat:

- de investering in de Groen Label Kas voor biologische teelt ten hoogste voor het volgende bedrag per vierkante meter gecertificeerd teeltoppervlak in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 4.200.000:

Gewasgroep	nieuwe kas € per vierkante meter	bestaande kas € per vierkante meter
Groenten	120	60
Sierteelt	190	95
Uitgangsmateriaal	230	115

- investeringen in een Groen Label Kas uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 kunnen worden gemeld.

Toelichting: Informatie over het bio-certificaat is beschikbaar op skal.nl.

Als een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en op de website rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

A 2113

36% MIA en 75% Vamil

Groen Label Kas

- a. **bestemd voor:** het bedrijfsmatig telen van gewassen in een Groen Label Kas waarbij wordt voldaan aan de volgende eisen:
- de kas voldoet aan de eisen van het Certificatieschema Groen Label Kas 16 (GLK.16), wat blijkt uit een kas-ontwerp-certificaat Groen Label Kas 16 (GLK.16) dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad van Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
 1. binnen drie jaar na afgifte van het kas-ontwerpcertificaat GLK.16 een kas-certificaat GLK.16 wordt overgelegd, of
 2. na het verstrijken van deze termijn van drie jaar een kas-certificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende maatlat Groen Label Kas en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een kas (kasdek en gevels) en teelttechnische en klimaattechnische voorzieningen.

Hierbij geldt dat:

- de investering in de Groen Label Kas ten hoogste voor het volgende bedrag per vierkante meter gecertificeerd teeltoppervlak in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 5.000.000:

Gewasgroep	nieuwe kas € per vierkante meter	bestaande kas € per vierkante meter
Groenten	120	60
Sierteelt	190	95
Uitgangsmateriaal	230	115

- investeringen in een Groen Label Kas kunnen uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 worden gemeld.

Toelichting: Het Certificatieschema Groen Label Kas 16 (GLK.16) is beschikbaar op groenlabelkas.nl.

Als een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en op de website rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

F 2130

45% MIA en 75% Vamil

Mechanische of (micro)biologische bestrijdingsapparatuur voor plagen of ziekten in een tuinbouwkas

- a. **bestemd voor:** het bestrijden van plagen of ziekten in een tuinbouwkas, door:
1. het inzetten van natuurlijke vijanden voor (micro)biologische bestrijding,
 2. het op mechanische wijze actief laten opvliegen en vangen van plaagdieren, of
 3. het op mechanische wijze bestrijden van plaaginsecten met behulp van micro-drones,
- b. **bestaande uit:** apparatuur of voorzieningen die technisch noodzakelijk zijn voor de (micro)biologische of mechanische bestrijding, met uitzondering van vernevelingsapparaten en het trekkende voertuig.

Hierbij geldt dat:

- een investering in mechanische of biologische bestrijdingsapparatuur voor plagen of ziekten als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 onder bedrijfsmiddel F 2130 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

D 2131

36% MIA

Luisdicht insectengaas of een machine voor het aanbrengen van insectengaas

- a. **bestemd voor:** het ter beperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanbrengen van:
1. vuilafstotend insectengaas in de luchtramen van kassen, waarbij de nadelige effecten daarvan op het klimaat in de kas worden gecompenseerd door actieve vochtregulatie, al dan niet in combinatie met warmteterugwinning en al dan niet in combinatie met insectengaas direct over de gewassen, of
 2. insectengaas om de plantenspotten met een machine,
- b. **bestaande uit:**
1. met betrekking tot onderdeel a, punt 1, luisdicht gaas, apparatuur voor vochtregulatie en al dan niet de volgende onderdelen: warmteterugwinning, ondersteuningsmateriaal en een toegangsluis met dubbele deur en met uitzondering van scherminstallaties en verwarmingsinstallaties, of
 2. met betrekking tot onderdeel a, punt 2, een machine voor het aanbrengen van insectengaas om de potten.

Hierbij geldt dat:

- een investering in insectengaas als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 onder bedrijfsmiddel D 2131 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

D 2132

36% MIA

UV-gewasbeschermingsinstallatie op een glastuinbouwbedrijf

- a. **bestemd voor:** het doden van plantpathogenen in tuinbouwgewassen door behandeling met uv-licht, ter stimulering van geïntegreerde gewasbescherming en beperking van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen,
- b. **bestaande uit:** een hangende, getrokken of zelfrijdende gewasbeschermingsinstallatie, uv-lampen, voeding en meet- en regelapparatuur, met uitzondering van het trekkend voertuig of de rail.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een uv-gewasbeschermingsinstallatie als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 onder bedrijfsmiddel D 2132 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: nieuw.

A 2135

36% MIA en 75% Vamil

Installatie voor het verhogen van de plantweerbaarheid

- a. **bestemd voor:** het in land- en tuinbouw op biologische wijze verhogen van de weerbaarheid van planten tegen ziekten, waarbij geen chemische stoffen of metalen worden toegepast en waardoor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt verminderd,
- b. **bestaande uit:** een installatie voor het verhogen van de plantweerbaarheid, met uitzondering van wateropslagvoorzieningen, watergiftsysteem, vernevelingsapparaten, apparatuur voor vochtregulatie en ontzoutingsapparatuur.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een installatie voor het verhogen van de plantweerbaarheid als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 onder bedrijfsmiddel A 2135 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

F 2143

45% MIA en 75% Vamil

Systeem voor individuele meting van nutriënten

- a. **bestemd voor:** het automatisch meten van de nutriëntconcentraties in voedingswater voor de glastuinbouw ten behoeve van het bepalen van de optimale voedingsgift en het verminderen van de hoeveelheid te lozen drainwater, waarbij de concentraties van ten minste de volgende nutriënten individueel worden gemeten:
- natrium,
 - kalium,
 - magnesium,
 - calcium,
 - ammonium,
 - chloor,
 - nitraat,
 - sulfaat,
 - waterstofcarbonaat, en
 - fosfaat,
- b. **bestaande uit:** een meetsysteem.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een systeem voor individuele meting van nutriënten als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 of A 2113 onder bedrijfsmiddel F 2143 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 2146

45% MIA en 75% Vamil

Voorzieningen voor nullozing in de glastuinbouw (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het realiseren van nullozing in een bestaande tuinbouwkas, waarbij:
- aangetoond wordt dat de investering bijdraagt aan nullozing zoals is omschreven in de Aanpak Aantonen Nullozing, zoals vastgesteld door het Platform Duurzame Glastuinbouw, of volgt uit een onderzoek naar de waterstromen op het bedrijf door een relevante onderzoek- of adviesorganisatie,
 - drainwater bij substraatteelt, drainagewater bij grondgebonden teelt en filterspoelwater niet meer wordt geloosd op oppervlaktewater of het riool, wat wordt aangetoond met een bezoekverslag van een handhaver of toezichthouder en een verklaring van bevoegd gezag, en
 - de voorziening geen wettelijk verplichte investering is,
- b. **bestaande uit:** voorzieningen ten behoeve van het realiseren van nullozing zoals filters, meetapparatuur, opvangbassins, meetapparatuur en leidingwerk.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een voorziening voor nullozing als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 onder bedrijfsmiddel F 2146 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Informatie over nullozing is beschikbaar op glastuinbouwwaterproof.nl.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 2150

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het opwerken van plantenresten tot grondstof

- a. **bestemd voor:** het verwerken van plantenresten uit de glastuinbouw, al dan niet in combinatie met reststromen uit de oesterzwamteelt, tot een grondstof voor een product, niet zijnde een brandstof of een meststof,
- b. **bestaande uit:** opwerkingsapparatuur die nodig is voor het verwerken van de plantenresten met uitzondering van opslagvoorzieningen.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: ongewijzigd.

F 2151

45% MIA en 75% Vamil

Installatie voor organische nitraatproductie op een glastuinbouwbedrijf

- a. **bestemd voor:** het produceren van een organische nitraatmeststof uit een stikstofoplossing in een bioreactor op een glastuinbouwbedrijf, waarbij geldt dat:
 - de stikstofoplossing wordt gemaakt uit plantaardige reststromen,
 - de organische nitraatmeststof wordt gebruikt op het eigen glastuinbouwbedrijf,
 - de plantenresten van het glastuinbouwbedrijf worden teruggenomen door de leverancier van de stikstofoplossing en worden verwerkt tot een oplossing van plantaardige stikstof, en
 - het drainwater wordt gefilterd en hergebruikt,
- b. **bestaande uit:** een bioreactor, een mengvat, een nanobellenpomp, sensoren, doseerpompen en elektronica en met uitzondering van vergistingsinstallaties en composteringsinstallaties.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: nieuw.

F 2190

45% MIA en 75% Vamil

Lekdetectiesysteem voor de teeltvloer

- a. **bestemd voor:** het met een geo-elektrisch meetsysteem detecteren van lekkages van teeltvloeren in kassen waarbij wordt voorkomen dat gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het grond- en oppervlaktewater terecht komen,
- b. **bestaande uit:** een meetsysteem met elektroden en sensoren en met uitzondering van de teeltvloer.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

2.2 Veehouderij

B 2200

27% MIA en 75% Vamil

Innovatieve stal

- a. **bestemd voor:** het houden van dieren in een innovatieve stal:
 - die is voorzien van een huisvestingssysteem of aanvullende techniek die ammoniakemissie reduceert en die niet staat in bijlage V respectievelijk bijlage VI van de Omgevingsregeling en waaraan het bevoegd gezag een emissiefactor heeft toegekend of waarvoor een bijzondere emissiefactor is vastgesteld als bedoeld in artikel 4.6 van de Omgevingsregeling, en
 - waarbij de opdracht voor een meting van de ammoniakemissie bij het toegepaste stalsysteem is verstrekt voor de meldingsdatum en deze meting wordt uitgevoerd volgens het voorgeschreven Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij of een gelijkwaardige meetmethode,
- b. **bestaande uit:** een innovatieve stal, met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties, ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel en het verzamelen, verwerken en het opslaan van de (eind)producten.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- investeringen in een innovatieve stal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel B 2200 kunnen worden gemeld, en

- wanneer een luchtwasser wordt toegepast;
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier, en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden.

Toelichting: Meer informatie over innovatieve stallen is beschikbaar op rvo.nl en iplo.nl.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: bodem beschermen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

B 2201

27% MIA en 75% Vamil

Stal voor biologische melk- of pluimveehouderij met ammoniakemissiereductie

- a. **bestemd voor:** het houden van melk- of pluimvee in een bedrijf dat biologische, dierlijke landbouwproducten produceert volgens de voorschriften van het Besluit dierlijke producten, wat blijkt uit een door Skal afgegeven geldig certificaat Biologische Productie Nederland, waarbij al het vee in de gehele stal wordt gehouden in één of meerdere ammoniakemissiearme huisvestingssystemen:
1. die, voor het houden van melkvee, vallen onder de huisvestingssysteem codes HA1.35 of HA1.38, zoals opgenomen in bijlage V van de Omgevingsregeling,
 2. die, voor het houden van pluimvee, zijn opgenomen in bijlage V van de Omgevingsregeling met uitzondering van de huisvestingssysteem codes HE1.100, HE1.101, HE2.100, HE 3.5, HE3.100, HE4.100, HE5.10.1, HE5.100, HF1.10.1, HF1.100, HG1.4.1, HG1.100, HG2.100, HG3.100 en HG4.100, of
 3. voor zover het een huisvestingssysteem betreft dat de ammoniakemissie reduceert en die niet staat in bijlage V van de Omgevingsregeling en waaraan het bevoegd gezag een emissiefactor heeft toegekend of waarvoor een bijzondere emissiefactor is vastgesteld als bedoeld in artikel 4.6 van de Omgevingsregeling,
- waarbij de voorwaarden onder de hierboven genoemde punten 1 en 3 niet gelden voor een huisvestingssysteem voor jongvee indien in een melkveestal ook jongvee wordt gehouden,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen, mestafvoer en -opslag en een hygiënesluis en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties, ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel en het verzamelen, verwerken en het opslaan van de (eind)producten.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- investeringen in een stal voor biologische melk- of pluimveehouderij met vermindering van de ammoniakemissie uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel B 2201 kunnen worden gemeld,
- een stal voorzien van meerdere huisvestingssystemen waarvan een huisvestingssysteem is beschreven als een 'overig huisvestingssysteem' in de Omgevingswet bijlage V niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- wanneer een luchtwasser wordt toegepast:
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier; en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden,
- onder melkvee wordt verstaan al het vee dat wordt gehouden voor de productie van melk, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Informatie over het Besluit dierlijke producten is beschikbaar op skal.nl. In bijlage V van de Omgevingsregeling zijn geen huisvestingsystemen opgenomen voor biologisch gehouden varkens, waardoor een biologische varkensstal niet voldoet aan de eisen gesteld in bedrijfsmiddel B 2201.

Zie bedrijfsmiddel B 2200 voor een innovatieve stal, bijvoorbeeld een biologische varkensstal waaraan het bevoegd gezag een afwijkende emissiefactor heeft toegekend of waarvoor een bijzondere emissiefactor als bedoeld in artikel 4.6 van de Omgevingsregeling is vastgesteld.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: dierwelzijn bevorderen, kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

B 2202

27% MIA en 75% Vamil

Klimaat- en dierenmonitoringssysteem

a. **bestemd voor:** het in een stal monitoren van dieren en meten van klimaatparameters, waardoor inzichtelijk wordt op welke manier het gebruik van antibiotica of hormonen op het bedrijf gereduceerd kan worden en vermindering van de ammoniakemissie mogelijk is, door het in de stal maken van foto's van de dieren, opnemen van geluid in de stal en meten van ten minste de volgende parameters:

- CO₂,
- temperatuur,
- ammoniak,
- methaan,
- luchtvochtigheid,
- luchtdruk, en
- fijnstof (PM_{2,5} en PM₁₀),

b. **bestaande uit:** een sensoreenheid met camera's, sensoren en een internetverbinding, een voedingskabel en software voor real-time inzicht in de meetresultaten.

Draagt bij aan: dierwelzijn bevorderen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

B 2203

27% MIA en 75% Vamil

Desinfectiesysteem voor het in-situ desinfecteren van melkrobots

a. **bestemd voor:** het met onderchlorigzuur (HOCl) desinfecteren van melkrobots door een in-situ desinfectiesysteem op basis van elektrolyse van natriumchloride (NaCl), waarbij de leverancier van het in-situ desinfectiesysteem geregistreerd is op de lijst 'Biocidal Products Regulation (BPR) Artikel 95' van de Europese Chemisch Agentschap (ECHA),

b. **bestaande uit:** een in-situ desinfectiesysteem, een interface met pomp(en) en tylene leidingen.

Draagt bij aan: dierwelzijn bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 2204

36% MIA en 75% Vamil

Formalinevrij bad voor de desinfectie van klauwen van vee

a. **bestemd voor:** het met onderchlorigzuur (HOCl) desinfecteren van de klauwen van vee door het gebruik van een zelfvullend desinfectiebad, dat is aangesloten op een in-situ desinfectiesysteem op basis van elektrolyse van natriumchloride (NaCl), waarbij de leverancier van het in-situ desinfectiesysteem geregistreerd is op de lijst 'Biocidal Products Regulation (BPR) Artikel 95' van de Europese Chemisch Agentschap (ECHA),

b. **bestaande uit:** een in-situ desinfectiesysteem, desinfectiebaden, pompen en tylene leidingen.

Draagt bij aan: dierwelzijn bevorderen, grondstoffen besparen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

D 2205

36% MIA

Omgekeerde osmose-installatie voor het verwerken van spuiwater van een biologische luchtwasser

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het waterverbruik van biologische luchtwassers met ten minste 60%, door met omgekeerde osmose het spuiwater te zuiveren, waarna het gezuiverde spuiwater opnieuw wordt gebruikt in de biologische luchtwasser en het resterende concentraat nuttig wordt toegepast,
- b. **bestaande uit:** een omgekeerde osmose-eenheid en al dan niet de volgende onderdelen: een opslagvoorziening voor het concentraat, een opslagvoorziening voor het te recirculeren waswater en voorzieningen om het behandelde spuiwater geschikt te maken voor recirculatie, met uitzondering van een luchtwasser.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen.

Status: gewijzigd.

F 2206

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur of voorzieningen voor gescheiden opvang van mest en urine in varkens- of rundveestallen (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het aan de bron gescheiden opvangen en bewaren van dierlijke mest en urine in bestaande varkens- of rundveestallen,
- b. **bestaande uit:** apparatuur of voorzieningen voor het gescheiden opvangen en bewaren van dierlijke mest en urine, al dan niet een afzuigingsysteem dat de kelderlucht continu afzuigt en met uitzondering van mestscheidingsapparatuur.

Hierbij geldt dat:

- een investering in apparatuur of voorzieningen voor gescheiden opvang van mest en urine in varkens- of rundveestallen als onderdeel van een stal die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen B 2200, B 2201, A 2210, A 2211, F 2212 en A 2220 komt onder bedrijfsmiddel F 2206 niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Mestscheidingsapparatuur zoals schroefpersen, zeefbandpersen of decaners komen onder bedrijfsmiddel F 2206 niet in aanmerking.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

F 2207

45% MIA en 75% Vamil

Automatisch meetsysteem voor het continu meten van ammoniakemissie in een stal

- a. **bestemd voor:** het continu meten van de ammoniakemissies van één of meerdere eigen stallen op een veehouderijlocatie, waarbij:
 - er voor de meldingsdatum per stalgebouw een meetplan is opgesteld door een meetinstantie die beschikt over voldoende kennis van de veehouderij en het meten van emissies in deze sector wat blijkt uit:
 1. een NEN-EN-ISO/IEC 17025:2018 accreditatie,
 2. een Vlaamse VLAREL erkenning voor pakket L.19, of
 3. het voldoen aan de set van kwaliteitsvereisten zoals beschreven in DEEL A paragraaf 2.3 onder voorwaarde C van de Richtlijn voor het bepalen van emissies uit veestallen,
 - er gebruik wordt gemaakt van continue (sensor)meetsystemen welke voldoen aan de kwaliteitseisen uit DEEL D 'ontwikkeling en validatie van (sensor)meetsystemen voor continue meting van gasconcentraties' van de Richtlijn voor het bepalen van emissies uit veestallen,
 - uit een investeringsverplichting blijkt dat de meetinstantie de meetopstelling bestaande uit de meetsensoren en toebehoren, installeert volgens het meetplan,
 - uit een investeringsverplichting blijkt dat uiterlijk binnen een maand na installatie van de sensoren een standaard referentiemethode controlemeting wordt uitgevoerd volgens de Richtlijn voor het bepalen van emissies uit veestallen, en
 - uit een investeringsverplichting blijkt dat er naast de continue meting per veehouderij of onderzoekslocatie ten minste twee discontinue metingen verspreid over twee meetdagen over het volledige jaar met de standaard referentiemethode worden uitgevoerd ter verificatie en/of om een locatie specifieke veldkalibratie te verkrijgen,
- b. **bestaande uit:** een meetplan, meetsensoren, voedingskabels en software voor real-time inzicht in de meetresultaten.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijf dat investeert in de meetapparatuur gelijk is aan het bedrijf waar de meetapparatuur wordt toegepast,
- met de richtlijn voor het bepalen van emissies uit veestallen wordt de richtlijn voor het bepalen van emissies uit veestallen versie 2 van november 2024 bedoeld, zoals opgesteld door de werkgroep Richtlijnen Emissies Veehouderij, of een nieuwere versie als er een nieuwe publicatie plaatsvindt, en
- de standaard referentiemethode (SRM) ter bepaling van ammoniakconcentraties in een luchtmonster, de natchemische methode is zoals beschreven in NEN-EN-ISO 21877:2019, NEN 2826:1999 of LUC methode LUC/III/003.

Toelichting: Het is een vereiste dat de meetapparatuur wordt toegepast in een stal van het bedrijf dat geïnvesteerd heeft in deze meetapparatuur zodat het milieuvoordeel landt waar de investering gedaan is.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: nieuw.

B 2208

27% MIA en 75% Vamil

Gasdichte voorziening voor een drijfmestopslag

- bestemd voor:** het bij een veehouderij afdekken van een drijfmestopslag met een gasdichte voorziening, niet zijnde een (na)vergister of digestaatopslag, waardoor de methaanemissie wordt verminderd en waarbij de ontstane gassen:
 1. in een gasdichte ruimte worden opgevangen en nuttig worden toegepast, of
 2. thermisch worden geoxideerd door een affakkelininstallatie die voldoet aan de veiligheidseisen NPR 7910-1+C1,
- bestaande uit:** gasdichte voorziening, affakkelininstallatie en met uitzondering van (onderdelen van) de mestopslag.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren.

Status: ongewijzigd.

A 2210

36% MIA en 75% Vamil

Duurzame melkveestal

- bestemd voor:** het houden van melkrundvee in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - melkveestallen, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
 1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, een mestafvoer en -opslag, met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame melkveestal voor ten hoogste € 7.810 per gecertificeerde dierplaats in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 5.000.000,
- investeringen in een duurzame melkveestal uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen A 2210 of F 2212 kunnen worden gemeld,
- de investeringen in jongveeruimten kunnen worden gebruikt ter onderbouwing van het maximum bedrag tot een maximum van eenzelfde aantal jongveeplaatsen als het aantal melkveeplaatsen waarvoor is gecertificeerd, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en [rvo.nl/miavamil](https://www.rvo.nl/miavamil) onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

*Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, dierwelzijn bevorderen, luchtkwaliteit verbeteren.
Status: gewijzigd.*

A 2211

36% MIA en 75% Vamil

Duurzame vleeskalver- of vleesveestal

- a. **bestemd voor:** het houden van vleeskalveren of vleesvee in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - vleeskalverstallen of vleesveestallen, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen en een mestafvoer en -opslag en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties, ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel en het verzamelen, verwerken en het opslaan van de (eind)producten.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame vleeskalver- of vleesveestal voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- investeringen in een duurzame vleeskalver- of vleesveestal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel A 2211 kunnen worden gemeld,
- wanneer een luchtwasser wordt toegepast;
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier, en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en [rvo.nl/miavamil](https://www.rvo.nl/miavamil) onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

*Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.
Status: gewijzigd.*

F 2212

45% MIA en 75% Vamil

Duurzame melkveestal met weidegang

- a. **bestemd voor:** het houden van melkrundvee in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - melkveestallen met weidegang, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 met weidegang dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. de stal binnen twee jaar na afgifte van het stalontwerpcertificaat in gebruik is genomen en er binnen drie jaar na afgifte van het stalontwerpcertificaat een stalcertificaat MDV 16 met weidegang wordt overgelegd, of
 2. de stal binnen drie jaar na afgifte van het stalontwerpcertificaat in gebruik is genomen en er binnen vier jaar na afgifte van het stalontwerpcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, een mestafvoer en -opslag, met uitzondering van duurzame energieopwekkingsinstallaties.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame melkveestal met weidegang voor ten hoogste € 7.810 per gecertificeerde dierplaats in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 4.200.000,
- investeringen in een duurzame melkveestal uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen A 2210 of F 2212 kunnen worden gemeld,
- de investeringen in jongveeuimten kunnen worden gebruikt ter onderbouwing van het maximum bedrag tot een maximum van eenzelfde aantal jongveeplaatsen als het aantal melkveeplaatsen waarvoor is gecertificeerd, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, dierwelzijn bevorderen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

B 2217

27% MIA en 75% Vamil

Getrokken elektrische voermengwagen voor herkauwers

- a. **bestemd voor:** het verstrekken van ruwvoer aan herkauwers met een getrokken voermengwagen, die:
- is voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat, en
 - het voer autonoom mengt en verdeelt,
- b. **bestaande uit:** een getrokken elektrische voermengwagen en al dan niet een oplaadpunt en een automatisch monitoringssysteem voor voerefficiëntie.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

A 2220

36% MIA en 75% Vamil

Duurzame varkensstal

- a. **bestemd voor:** het houden van varkens in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - varkensstallen, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen, een mestafvoer en mestopslag, en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame varkensstal ten hoogste voor het volgende bedrag per gecertificeerde dierplaats in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 5.000.000:

Diercategorie	€ per dierplaats
Vleesvarkens	780
Gespeende biggen	470
Guste en dragende zeugen	2.185
Kraamzeugen	5.470
Dekberen	5.315

- investeringen in een duurzame varkensstal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel A 2220 kunnen worden gemeld,
- wanneer een luchtwasser wordt toegepast:
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier, en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

A 2230

36% MIA en 75% Vamil

Duurzame pluimveestal

- a. **bestemd voor:** het houden van pluimvee, niet zijnde eenden of kalkoenen, in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - pluimveestallen, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen en een mestafvoer en -opslag en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame pluimveestal ten hoogste voor het volgende bedrag per gecertificeerde dierplaats in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 5.000.000:

Diercategorie	€ per dierplaats
Opfok legouderdieren en leghennen	28,75
Productie legouderdieren en leghennen	52,50
Opfok vleeskuikenouderdieren	45,00
Productie vleeskuikenouderdieren	77,50
Vleeskuikens	27,00

- investeringen in een duurzame pluimveestal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel A 2230 kunnen worden gemeld,
- wanneer een luchtwasser wordt toegepast;
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier, en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.
Status: gewijzigd.

D 2235

36% MIA

Stofemissiereducerende techniek voor een pluimveestal (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het verminderen van de emissie van stof van een bestaande pluimveestal door toepassing van één of meerdere technieken die op het moment van melden zijn vermeld in bijlage VI bij de Omgevingsregeling waarbij:
- de stal geen onderdeel uitmaakt van een IPPC bedrijf,
 - de toegepaste techniek ten minste 50% PM₁₀ emissie reduceert, en
 - voor deze stal geen stal(ontwerp)certificaat MDV 14, 15 of 16 is afgegeven,
- b. **bestaande uit:** stofemissiereducerende techniek(en), met uitzondering van warmtewisselaars, strooiselschuiven, luchtwassers en biofilters.

Toelichting: Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

B 2280

27% MIA en 75% Vamil

Duurzame paardenstal

- a. **bestemd voor:** het houden van paarden of pony's in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - paardenstallen, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen en een mestafvoer en -opslag en met uitzondering van luchtwassers, duurzame energie-opwekkingsinstallaties, ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel en het verzamelen, verwerken en het opslaan van de (eind)producten.

Hierbij geldt dat:

- de investering in een paardenstal voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- investeringen in een duurzame paardenstal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel B 2280 kunnen worden gemeld, en
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: voor investeringen door ondernemers in de agrarische sector geldt naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel dat de totale staatssteun voor de investering in de paardenstal of paardenstallen niet meer mag bedragen dan € 600.000 per investeringsproject. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, dierwelzijn bevorderen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

B 2290

27% MIA en 75% Vamil

Duurzame konijnen-, eenden- of kalkoenenstal

- a. **bestemd voor:** het houden van konijnen, eenden of kalkoenen in een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - konijnenstallen of pluimveestallen, onderdeel eenden- of kalkoenenstal, wat blijkt uit een stal(ontwerp)certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen en een mestafvoer en -opslag en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties, ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel en het verzamelen, verwerken en het opslaan van de (eind)producten.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame konijnen-, eenden- of kalkoenenstal voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- investeringen in een duurzame konijnen-, eenden- of kalkoenenstal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel B 2290 kunnen worden gemeld,
- wanneer een luchtwasser wordt toegepast;
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier, en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden,
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

B 2291

27% MIA en 75% Vamil

Duurzame melkgeiten- of melkschapenstal

- a. **bestemd voor:** het houden van melkgeiten of melkschappen in een stal voor melkgeiten die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) 16 - melkgeiten- of melkschapenstallen, wat blijkt uit een stal(ontwerp) certificaat MDV 16 dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij:
1. binnen twee jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat MDV 16 wordt overgelegd, of
 2. binnen drie jaar na afgifte van het ontwerp-stalcertificaat een definitief stalcertificaat wordt overgelegd volgens de op dat moment geldende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten,
- b. **bestaande uit:** een besloten ruimte waarin dieren worden gehuisvest, een stalinrichting, klimaattechnische en voertechische systemen, ammoniakemissiereducerende systemen en een mestafvoer en -opslag en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties, ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel en het verzamelen, verwerken en het opslaan van de (eind)producten.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een duurzame melkgeiten- of melkschapenstal voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- investeringen in een duurzame melkgeiten- of melkschapenstal uitsluitend in zijn geheel voor bedrijfsmiddel B 2291 kunnen worden gemeld,
- wanneer een luchtwasser wordt toegepast;
 - o het betreffende systeem zo is ontworpen, gebouwd en zodanig functioneert dat de concentratie van ammoniak niet hoger is dan 20 ppm en de concentratie CO₂ niet hoger is dan 3.000 ppm ter hoogte van de kop van het betreffende dier, en
 - o het ventilatiekanaal, de ventilatoren en indien van toepassing het sprinklersysteem in de stal regelmatig worden gereinigd en stofvrij worden gehouden,
- onder een besloten ruimte wordt verstaan een binnenruimte of een gedeeltelijk omsloten overdekte buitenruimte.

Toelichting: Het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij is beschikbaar op maatlatduurzameveehouderij.nl. Op deze website zijn tevens de geldende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten te vinden. Indien een definitief certificaat niet afgegeven kan worden binnen de daartoe gestelde termijn vanwege uitzonderlijke omstandigheden die buiten de macht van de ondernemer liggen, kan uitstel aangevraagd worden bij RVO, zoals opgenomen onder punt 9 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

E 2292

27% MIA

Elektrische krachtvoerinstallatie voor melkgeiten

- a. **bestemd voor:** het gericht voeren van krachtvoer aan melkgeiten met een elektrische installatie, door specifiek het rantsoen per geit vast te stellen, waardoor minder krachtvoer wordt verspild, de diergezondheid verbetert, antibioticagebruik wordt verminderd en minder uitval van geiten optreedt,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch systeem voor het verstrekken van krachtvoer.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een elektrische krachtvoerinstallatie voor melkgeiten als onderdeel van een stal die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen B 2200 en B 2291 onder bedrijfsmiddel E 2292 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

2.3 Landbouwapparatuur

A 2300

36% MIA en 75% Vamil

Apparatuur of voorzieningen voor het combineren van akkerbouw of veeteelt met bomen en struiken

- a. **bestemd voor:** het versterken van de biodiversiteit, het vastleggen van CO₂, het verbeteren van de organische stofopbouw in de bodem en het verbeteren van de weerbaarheid van landbouwgewassen of leefomstandigheden van vee, door akkerbouw of veeteelt in combinatie met aanplant van fruitbomen, notenbomen, bessenstruiken of kweekgoed, waarbij:
- een investering die naar aard, gebruik en toepassing overeenkomt met een ander in deze bijlage omschreven bedrijfsmiddel voldoet aan de vereisten van het betreffende bedrijfsmiddel,
 - de investering aantoonbaar bijdraagt aan akkerbouw of veehouderij in combinatie met bomen en struiken,
 - er gebruik gemaakt wordt van dierlijke meststoffen,
 - de teelt geen betrekking heeft op bosbouw, natuurgrond of fruitteelt als hoofdteelt, en
 - de teelt niet bestaat uit randbeplanting van bomen,
- b. **bestaande uit:** voorzieningen en apparatuur die aantoonbaar bijdragen aan akkerbouw of veeteelt in combinatie met fruitbomen, notenbomen, bessenstruiken of kweekgoed en al dan niet mobiele kippenstallen ten behoeve van insecten- of onkruidbestrijding en met uitzondering van alle andere stallen en stalinrichting, gebouwen, opslagvoorzieningen en verwerkingsapparatuur.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- bomen voor hakhout met korte omlooptijd, kerstbomen en snelgroeiende bomen voor energieproductie (biomassa) niet in aanmerking komen onder A 2300,
- stallen zijn uitgesloten maar mobiele stallen waarin dieren gehuisvest zijn en die bijdragen aan insect- en onkruidverwijdering wel in aanmerking komen onder dit bedrijfsmiddel, en
- in mobiele stallen voor kippen niet meer dan 249 dieren gehouden mogen worden.

Toelichting: Onder bedrijfsmiddel A 2300 vallen investeringen in voorzieningen voor mengteelten op landbouwgrond, niet zijnde bosbouw en randbeplantingen van bomen. Dit is een onderdeel van agroforestry, waarbij de aanleg van fruitbomen, notenbomen, bessenstruiken of kweekgoed worden gemengd met akkerbouw, groenteteelt of grasland (veeteelt).

Dit bedrijfsmiddel betreft bijvoorbeeld oogstapparatuur voor noten of fruit.

Voor meer achtergrondinformatie voor deze landbouwsystemen zie edepot.wur.nl/454070.

Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, klimaatadaptatie bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

A 2313

36% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor stroken- of pixelteelt

- a. **bestemd voor:** het versterken van de biodiversiteit en het verbeteren van de weerbaarheid van landbouwgewassen door het op eigen bedrijf in de open lucht telen van gewassen in:
1. stroken tot 30 meter breed, of
 2. pixels van ten hoogste 30 bij 30 meter breed,
- waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
- er geen gebruik gemaakt wordt van bestrijdingsmiddelen, kunstmest en andere chemische toevoegingen,
 - een investering die naar aard, gebruik en toepassing overeenkomt met een ander in deze bijlage omschreven bedrijfsmiddel moet voldoen aan de vereisten van het betreffende bedrijfsmiddel, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringslasten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van het niet investeren in productieapparatuur voor stroken- of pixelteelt,
- b. **bestaande uit:** productieapparatuur voor de teelt van landbouwgewassen in stroken of pixels.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

A 2314

36% MIA en 75% Vamil

Klimaatcel voor gewasteelt

- a. **bestemd voor:** het produceren van gewassen, niet zijnde witlof of paddenstoelen, in een volledig geïsoleerde klimaatcel, niet zijnde een kas, waarbij:
- voor de teelt uitsluitend gebruik wordt gemaakt van ledverlichting,
 - het gebruikte water volledig wordt gerecirculeerd,
 - voor de warmtevoorziening geen gebruik wordt gemaakt van aardgas, en
 - ten minste 50% van de benodigde elektriciteit duurzaam is opgewekt in Nederland,
- b. **bestaande uit:** een teeltsysteem, aanpassingen in een daglichtdichte ruimte, teelttechnische en klimaattechnische voorzieningen en celwanden voor zover geen onderdeel van een gebouw en met uitzondering van de volgende onderdelen: gebouwen, warmtepompen, ledverlichting en voorzieningen voor het produceren van elektriciteit.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
- een investering in een klimaatcel als onderdeel van de Groen Label Kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 of A 2113 onder bedrijfsmiddel A 2314 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Let op: naast het maximale bedrag per bedrijfsmiddel, geldt dat voor het totale investeringsproject niet meer dan € 600.000 staatssteun verleend mag worden. Zie punt 8 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage en rvo.nl/miavamil onder 'voorwaarden maximale staatssteun'.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

F 2318

45% MIA en 75% Vamil

Productie- en verwerkingsapparatuur voor biobased grondstoffen

- a. **bestemd voor:** het telen of verwerken van hennep, vlas of miscanthus, waarbij:
- de gewassen worden verwerkt tot biobased grondstoffen,
 - de investering technisch noodzakelijk is voor de teelt en verwerking van uitsluitend deze gewassen, en
 - een investering die naar aard, gebruik en toepassing overeenkomt met een ander in deze bijlage omschreven bedrijfsmiddel, moet voldoen aan de vereisten van het betreffende bedrijfsmiddel,
- b. **bestaande uit:** (aanpassingen van) productie- en verwerkingsapparatuur, met uitzondering van apparatuur die rechtstreeks aangedreven wordt door fossiele brandstoffen of waterstof.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

E 2322

27% MIA

Plaats specifieke bemestingsapparatuur

- a. **bestemd voor:** het zodanig toedienen van bewerkte of verwerkte dierlijke mest dat rekening wordt gehouden met de plaatselijke omstandigheden door meting van de in de grond aanwezige voorraad meststoffen, waarbij:
- de verkregen gegevens via elektronische koppeling in een gps/gis-systeem met een afwijking van ten hoogste 10 centimeter worden vastgelegd,
 - vervolgens op basis van de vastgelegde gegevens (taakkaarten) de optimale hoeveelheid meststoffen door een regeleenheid wordt bepaald, en
 - door een regeleenheid op basis van taakkaarten per sectie of per dop onafhankelijk het middel of de mest aan het gewas wordt toegediend,
- b. **bestaande uit:** een mestinjectie-machine of zodenbemester, meetapparatuur met gps/gis-koppeling, een gps/gis-systeem, een regeleenheid voor optimale dosering, een autopilot systeem en al dan niet de volgende onderdelen: sensoren, een plantherkenningssysteem, een ISObus 11783-systeem, een automatisch sectieafsluitingssysteem met gps/gis-koppeling, een sneltester voor stikstof, een NIR-sensor in de mesttank en met uitzondering van een mesttank en het trekkende of dragende voertuig.

Hierbij geldt dat:

- bemestingseenheden op zaai-, poot- en plantmachines, granulaatstrooiers en kunstmeststrooiers niet in aanmerking komen voor milieu-investeringsaftrek.

Draagt bij aan: bodem beschermen, grondstoffen besparen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

B 2324

27% MIA en 75% Vamil

Spuitmachine met detectiesensoren of camera's voor plaats specifieke toediening

- a. **bestemd voor:** het bestrijden van ziekten, plagen en onkruiden door het plaats specifiek toedienen van gewasbeschermingsmiddelen aan een gewas in de open teelt:
- waarbij sensoren of camera's detecteren waar het gewas aangetast is of waar de plant of het onkruid staat, en
 - waarop de spuitdoppen direct worden aangestuurd om alleen gewasbeschermingsmiddel toe te dienen waar het gewas is aangetast of waar het onkruid of de plant staat,
- b. **bestaande uit:** een spuitmachine, sensoren of camera's, spuitdoppen, een computer, een regeleenheid, een sensorbesturing van de spuitboom en met uitzondering van de tank en het trekkende of dragende voertuig.

Hierbij geldt dat:

- de machine geen autonome mobiele machine mag zijn, en
- onder een autonome machine wordt verstaan een machine die werkzaamheden kan verrichten zonder bestuurder.

Draagt bij aan: bodem beschermen, grondstoffen besparen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

A 2330

36% MIA en 75% Vamil

Stoomunit voor planten, uitgangsmateriaal of bloembollen

- a. **bestemd voor:** het voorkomen en bestrijden van plagen of ziekten door planten, uitgangsmateriaal of bloembollen te verhitten met stoom, waarbij geen stoffen of metalen worden toegediend en waardoor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt verminderd,
- b. **bestaande uit:** een luchtdichte stoomunit en een boiler.

Toelichting: Onder bedrijfsmiddel A 2330 komen alleen stoomunits voor het verhitten van planten, uitgangsmateriaal of bloembollen in aanmerking. Stoomunits om grond of substraat te verhitten komen niet in aanmerking.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

B 2337

27% MIA en 75% Vamil

Luisdicht insectengaas voor pootaardappelen

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het gebruik van chemische middelen in de pootaardappelteelt door toepassing van luisdicht insectengaas,
- b. **bestaande uit:** luisdicht insectengaas en apparatuur voor het aanbrengen van het luisdichte insectengaas, met uitzondering van het trekkende of dragende voertuig.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.
Status: nieuw.*

E 2338

27% MIA

Insectengaas voor de fruitteelt

- a. **bestemd voor:** het verminderen van schade aan fruit door insecten en het gebruik en de verspreiding van chemische middelen in de fruitteelt in de open lucht, door toepassing van insectengaas met een maasopening van ten hoogste 0,98 vierkante millimeter,
- b. **bestaande uit:** insectengaas met ondersteuningsconstructie.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.
Status: gewijzigd.*

E 2339

27% MIA

Hagelnetten voor de fruitteelt

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het gebruik en de verspreiding van chemische middelen in de fruitteelt en het voorkomen van hagelschade aan fruit door toepassing van hagelnetten,
- b. **bestaande uit:** hagelnetten en een ondersteuningsconstructie voor de hagelnetten.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 50% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.
Status: tekstueel gewijzigd.*

E 2342

27% MIA

Volautomatische fusten- of kistenreiniger met gesloten wassysteem

- a. **bestemd voor:** het reinigen van fusten of kisten voor de opslag van landbouwproducten met een reinigingsinstallatie:
 - die op het eigen bedrijfsterrein staat opgesteld,
 - waarmee uitsluitend fusten of kisten van het eigen agrarisch bedrijf, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf, worden gereinigd,
 - die de fusten of kisten volautomatisch reinigt zonder handmatige tussenkomst,
 - die is voorzien van een gesloten systeem waarin de wasvloeistof wordt opgevangen voor recycling of zuivering, en
 - waarbij de af te voeren wasvloeistof volgens de daarvoor geldende voorschriften uit het Besluit activiteiten leefomgeving wordt afgevoerd,
- b. **bestaande uit:** een volautomatische fusten- of kistenreiniger.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, water beheren en beschermen.
Status: ongewijzigd.*

F 2343

45% MIA en 75% Vamil

Fosfaatabsorptie met ijzerzand in de bloembollenteelt

- a. **bestemd voor:** het voorkomen van afspoeling van fosfaat via het drainwater van bloembollenpercelen door:
1. met ijzerzand omhulde drains in het perceel,
 2. ijzerzand als absorberende laag in het perceel, of
 3. ijzerzand in een aan een bloembollen perceel grenzende oever of watergang,
- b. **bestaande uit:** met ijzerzand omhulde drains of ijzerzand in een oever, watergang, waterberging in een krattensysteem of bassin op het perceel.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, water beheren en beschermen.**Status: ongewijzigd.***A 2346**

36% MIA en 75% Vamil

Chloorbleekloogvrije ontsmettingsinstallatie voor bloembollen (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het door elektrolyse uit water en natriumchloride produceren van chloorhoudend ontsmettingsmiddel, ter vervanging van ontsmetting van bloembollen met chloorbleekloog, waarbij:
- het geproduceerde chloor tijdens het productieproces door onderdruk oplost in water, en
 - geen correctie van de zuurgraad met zwavelzuur plaatsvindt,
- b. **bestaande uit:** een elektrochemische membraancel, systeem voor het creëren van onderdruk en voorziening voor het neutraliseren of oxideren van reststoffen van het productieproces.

*Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen.**Status: ongewijzigd.***D 2351**

36% MIA

Intrarijwieder

- a. **bestemd voor:** het mechanisch of pneumatisch bestrijden van onkruid zowel tussen als in de rijen van het gewas,
- b. **bestaande uit:** een intrarijwieder met een mechanisch of pneumatisch onkruidbestrijdingssysteem en al dan niet de volgende onderdelen: onkruidensoren en een plantherkenningssysteem.

Hierbij geldt dat:

- de machine geen autonome mobiele machine mag zijn
- onder een autonome machine wordt verstaan een machine die werkzaamheden kan verrichten zonder bestuurder.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, water beheren en beschermen.**Status: gewijzigd.***A 2355**

36% MIA en 75% Vamil

Onkruidbestrijdingsmachine op basis van stroom (hoogspanning)

- a. **bestemd voor:** het elektrocuteren van onkruid in de landbouw door het toedienen van stroom door een machine die stroom genereert en waarbij elektroden de hoogspanning naar het onkruid overbrengen,
- b. **bestaande uit:** een onkruidbestrijdingsmachine die stroom genereert en het onkruid elektrocutiert.

Hierbij geldt dat:

- de machine of apparatuur geen autonome mobiele machine mag zijn
- onder een autonome machine wordt verstaan een machine die werkzaamheden kan verrichten zonder bestuurder.

*Draagt bij aan: bodem beschermen, water beheren en beschermen.**Status: gewijzigd.*

A 2356

36% MIA en 75% Vamil

Mechanische bestrijdingsapparatuur voor plagen in land- en tuinbouwgewassen in de open teelt

- a. **bestemd voor:** het uitsluitend bestrijden van plaaginsecten door het op mechanische wijze vangen en vernietigen van plaaginsecten bij teelt in de open lucht,
- b. **bestaande uit:** apparatuur of voorzieningen die technisch noodzakelijk zijn voor de mechanische bestrijding van plaaginsecten, met uitzondering van het trekkende voertuig.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

A 2357

36% MIA en 75% Vamil

Onkruidbestrijdingsmachine met behulp van lasers

- a. **bestemd voor:** het bestrijden van onkruid in de landbouw met een mobiele onkruidbestrijdingsmachine die met behulp van camera's het onkruid detecteert waarna lasers het onkruid vernietigen,
- b. **bestaande uit:** een onkruidbestrijdingsmachine die het onkruid met lasers vernietigt en al dan niet een speciale trailer om de machine te vervoeren.

Hierbij geldt dat:

- de machine of apparatuur geen autonome mobiele machine mag zijn
- onder een autonome machine wordt verstaan een machine die werkzaamheden kan verrichten zonder bestuurder.

Draagt bij aan: bodem beschermen, grondstoffen besparen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 2359

36% MIA en 75% Vamil

Elektrisch aangedreven wiedbed of selectiewagen

- a. **bestemd voor:** het wieden van onkruid met een wiedbed, of het selecteren van het gewas met een selectiewagen, niet zijnde een getrokken wiedbed of selectiewagen, dat:
 - is voorzien van zit- of ligplaatsen voor mensen die onkruid wieden of het gewas selecteren, en
 - uitsluitend elektrisch wordt aangedreven, waarbij de elektrische energie voor de aandrijving wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat en al dan niet een netspanningskabel, brandstofcel of zonnepanelen,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven wiedbed of selectiewagen en al dan niet een vast aan het werktuig verbonden zonnepaneel.

Draagt bij aan: geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

2.4 Aquacultuur

F 2410

45% MIA en 75% Vamil

Duurzame viskwekerij

- a. **bestemd voor:** het kweken van vis in een viskwekerij, waarbij:
- de juveniele vissen verkregen worden van gekweekte ouderdieren,
 - geen sprake is van opkweken in open water,
 - het effluent ten minste even schoon is als het ingenomen water,
 - de kwaliteit van het effluent real-time wordt gemonitord,
 - het verstrekte voer (deels) gekweekt wordt of bestaat uit al dan niet bewerkte afvalstromen, en
 - de verwerking en transport van de vis voldoet aan de eisen van bedrijfsmiddel F 2612,
- b. **bestaande uit:** een viskwekerij, een real-time monitoringstelsel voor het effluent, waterzuiveringsapparatuur, al dan niet een voerkweksysteem en met uitzondering van ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 2.500.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

F 2411

45% MIA en 75% Vamil

Duurzame pootviskwekerij

- a. **bestemd voor:** het opkweken van pootvis in een viskwekerij, waarbij:
- de pootvis verkregen wordt van gekweekte ouderdieren,
 - geen sprake is van opkweken in open water,
 - het effluent ten minste even schoon is als het ingenomen water,
 - de kwaliteit van het effluent real-time wordt gemonitord, en
 - het verstrekte voer (deels) gekweekt wordt of bestaat uit al dan niet bewerkte afvalstromen,
- b. **bestaande uit:** een pootviskwekerij, een real-time monitoringstelsel voor het effluent, waterzuiveringsapparatuur, al dan niet een voerkweksysteem en met uitzondering van ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 2.500.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

F 2420

45% MIA en 75% Vamil

Schaal- en schelpdierbroedinstallatie

- a. **bestemd voor:** het broeden en opkweken van schaal- en schelpdieren uit ouderdieren, waarbij:
- geen sprake is van broeden en opkweken in open water,
 - het effluent ten minste even schoon is als het ingenomen water,
 - de kwaliteit van het effluent real-time wordt gemonitord, en
 - het verstrekte voer (deels) gekweekt wordt of bestaat uit al dan niet bewerkte afvalstromen,
- b. **bestaande uit:** een broedinstallatie, een kweksysteem, een real-time monitoringstelsel voor het effluent, al dan niet de volgende onderdelen: waterzuiveringsapparatuur en een voerkweksysteem en met uitzondering van ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 2.500.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

F 2421

45% MIA en 75% Vamil

Schaal- of schelpdierkwekerij

- a. **bestemd voor:** het kweken van schelp- of schaaldieren, waarbij:
- de juveniele schelp- of schaaldieren worden verkregen van gekweekte ouderdieren,
 - geen sprake is van broeden en opkweken in open water,
 - het effluent ten minste even schoon is als het ingenomen water,
 - de kwaliteit van het effluent real-time wordt gemonitord, en
 - het verstrekte voer (deels) gekweekt wordt of bestaat uit al dan niet bewerkte afvalstromen,
- b. **bestaande uit:** een kweekstelsel, een real-time monitoringssysteem voor het effluent, al dan niet de volgende onderdelen: waterzuiveringsapparatuur en een voerkweekstelsel en met uitzondering van ruimten en onderdelen bedoeld voor het personeel.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 2.500.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: ongewijzigd.

D 2430

36% MIA

Productiesysteem voor algen, kroos of (zee)wieren

- a. **bestemd voor:** het produceren van algen, kroos of (zee)wieren:
- voor toepassing als grondstof in producten, niet zijnde brandstoffen, geneesmiddelen, voedingssupplementen en cosmeticaproducten, en
 - waarbij de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel vijf jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in een productiesysteem voor algen, kroos of (zee)wieren,
- b. **bestaande uit:** een productiesysteem en al dan niet de volgende onderdelen: apparatuur voor recirculatie van de voedingsoplossing en apparatuur voor het invoeden van CO₂ uit afgassen en met uitzondering van gebouwen.

Hierbij geldt dat:

- wanneer meerdere bedrijfsmiddelen tegelijk worden aangeschaft, meerdere bedrijfsmiddelen op dezelfde locatie of in hetzelfde gebouw worden geplaatst, of meerdere bedrijfsmiddelen gekoppeld worden aan dezelfde verwerkingsunit, dit als één investeringsproject wordt gezien, en
- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 2.500.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Voorbeelden van toepassingen zijn grondstoffen voor producten, humane voedingsproducten en diervoeders zoals veevoer, petfood en visvoer en biostimulanten.

Biostimulanten helpen de plant om voedingsstoffen efficiënt te gebruiken of beter bestand te zijn tegen abiotische stress en zijn gereguleerd in de Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 tot vaststelling van voorschriften inzake het op de markt aanbieden van EU-bemestingsproducten en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EG) nr. 1107/2009 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2003/2003 (PbEU 2019, L 170/1).

Zie bedrijfsmiddel F 2613 voor verwerkingsapparatuur voor algen, kroos of (zee)wieren in geval van verwerking tot grondstof voor humane voedingsproducten, diervoeders of biostimulanten. Zie bedrijfsmiddel F 1100 voor productieapparatuur voor grondstoffen of producten op basis van biomassa.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

2.5 Visserij

F 2510

45% MIA en 75% Vamil

Akoestische afschrikkingsapparatuur aan visnetten

- a. **bestemd voor:** het ter vermindering van bijvangst verdrijven van walvisachtigen door aan visnetten bevestigde apparatuur die ultrasoon geluid produceert met een variabele pulssnelheid, voor zover die visnetten niet genoemd zijn in bijlage XIII deel A van Verordening (EG) nr. 2019/1241 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende de instandhouding van visbestanden en de bescherming van mariene ecosystemen door middel van technische maatregelen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1967/2006 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en de Verordeningen (EU) nr. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 en (EU) 2019/1022 van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 894/97, (EG) nr. 850/98, (EG) nr. 2549/2000, (EG) nr. 254/2002, (EG) nr. 812/2004 en (EG) nr. 2187/2005 van de Raad,
- b. **bestaande uit:** akoestische afschrikkingsapparatuur.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

F 2511

45% MIA en 75% Vamil

Boomkor vervangende visinstallatie op een bestaand visserijschip

- a. **bestemd voor:** het op een bestaand visserijschip verminderen van bijvangst en schade aan de onderwaterbodem door het volledig vervangen van boomkorvistuig en -installaties door een alternatieve visinstallatie, waarbij uit de op de meldingsdatum geldende vismachtiging die de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur voor het schip heeft afgegeven, blijkt dat niet meer met boomkor wordt gevestigd,
- b. **bestaande uit:** (aanpassing van de) visinstallatie, het verwijderen van de boomkorinstallatie en met uitzondering van pulskorvisinstallaties en hydrorig-vleugelinstallaties.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

2.6 Verwerkingsapparatuur voor agrarische producten

F 2601

45% MIA en 75% Vamil

Verwerkingsapparatuur voor het beperken van voedselverspilling in de voedingsmiddelenindustrie

- a. **bestemd voor:** het in de voedingsmiddelenindustrie tot humane voedingsmiddelen verwerken van hoogwaardige voedingsmiddelen, die worden gezien als overschotten, minder vers zijn of zijn afgekeurd, waarbij:
- de geproduceerde voedingsmiddelen voldoen aan geldende wetgeving op gebied van traceerbaarheid en voedselveiligheid,
 - de verwerkte voedingsmiddelen in de gangbare praktijk een laagwaardigere toepassing zoals vergisting, compostering of verwerking tot diervoeder zouden krijgen,
 - wordt aangetoond dat de verwerking een milieubelasting heeft die ten hoogste gelijk is aan de gangbare verwerking van de betreffende stroom, en
 - het restproduct al dan niet een energietoepassing krijgt,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor de verwerking van hoogwaardige (afgekeurde) voedseloverschotten, met uitzondering van de volgende onderdelen: apparatuur en voorzieningen voor het transporteren, sorteren, verpakken, schoonmaken en opslaan van hoogwaardige voedingsmiddelen.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel kan bijvoorbeeld apparatuur zijn voor het verwerken van oud brood of optisch afgekeurde groenten en fruit of een 3D-printer voor foodprinting.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

F 2605

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het opwaarderen van plantaardige (rest)stromen tot voedingsmiddelen

Zie **paragraaf 2b** voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 2612

45% MIA en 75% Vamil

Verwerkingsapparatuur voor diervriendelijke verwerking van gekweekte vis

- a. **bestemd voor:** het slachten en verwerken van gekweekte vis, waarbij:
- de verwerking plaatsvindt binnen 25 kilometer van de kwekerij,
 - de vis voorafgaand aan het slachten binnen één seconde wordt bedwelmd, verdoofd of hersendood gemaakt en gedood zonder dat de vis bijkomt, en
 - op de transportwagen voor aan- en afvoer van levende vis, apparatuur aanwezig is die tijdens transport het zuurstofniveau meet en aanpast waardoor het zuurstofgehalte ten hoogste 110% bedraagt en meetapparatuur voor de waterkwaliteit aanwezig is die ten minste de watertemperatuur meet en de mogelijkheid biedt dit tijdens transport automatisch bij te sturen,
- b. **bestaande uit:** diervriendelijke dodingsapparatuur, slachtapparatuur, verwerkingsapparatuur en -voorzieningen en meetapparatuur en voorzieningen ter beheersing van de waterkwaliteit tijdens transport en met uitzondering van de volgende onderdelen: apparatuur en voorzieningen voor sorteren, verpakken en opslag, gebouwen en mobiele werktuigen.

Draagt bij aan: dierwelzijn bevorderen.

Status: ongewijzigd.

F 2613

45% MIA en 75% Vamil

Verwerkingsapparatuur voor algen, kroos of (zee)wieren

- a. **bestemd voor:** het verwerken van algen, kroos of (zee)wieren tot grondstof voor humane voedingsproducten, diervoeders of biostimulanten, waarbij de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel vijf jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in verwerkingsapparatuur voor algen, kroos of (zee)wieren,
- b. **bestaande uit:** een oogststelsel en verwerkings- of voorbereidingsapparatuur en met uitzondering van gebouwen.

Hierbij geldt dat:

- wanneer meerdere bedrijfsmiddelen tegelijk worden aangeschaft, meerdere bedrijfsmiddelen op dezelfde locatie of in hetzelfde gebouw worden geplaatst, of meerdere bedrijfsmiddelen gekoppeld worden aan dezelfde verwerkingsunit, dit als één investeringsproject wordt gezien.

Toelichting: Voorbeelden van humane voedingsproducten en diervoeders zijn vleesvervangers, veevoer, petfood en visvoer.

Biostimulanten helpen de plant om voedingsstoffen efficiënt te gebruiken of beter bestand te zijn tegen abiotische stress en zijn gereguleerd in de Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 tot vaststelling van voorschriften inzake het op de markt aanbieden van EU-bemestingsproducten en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EG) nr. 1107/2009 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2003/2003 (PbEU 2019, L 170/1).

Biostimulanten helpen de plant om voedingsstoffen efficiënt te gebruiken of beter bestand te zijn tegen abiotische stress en zijn gereguleerd in de Europese Meststoffenverordening. Verwerkings- of voorbereidingsapparatuur voor algen, kroos of (zee)wieren kan betrekking hebben op het malen en drogen en scheiden in verschillende fracties, zoals vetten en eiwitten.

Zie bedrijfsmiddel F 1100 voor productieapparatuur voor grondstoffen of producten op basis van biomassa.

Zie bedrijfsmiddel F 2430 voor een productiesysteem voor algen, kroos of (zee)wieren.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

B 2615

27% MIA en 75% Vamil

Volautomatische optische sorteerinstallatie voor wortelen

- a. **bestemd voor:** het met een camerasysteem automatisch sorteren van wortelen zodat er qua vorm, maat en kwaliteit uniforme partijen worden verkregen waardoor uitval nagenoeg voorkomt en waarbij sortering van wortelen op ten minste gewicht, diameter, lengte, kleur en externe kwaliteit plaatsvindt,
- b. **bestaande uit:** in-, door- en uitvoerbanden, een verenkelaar, een kleuren- en NIR-camera, een besturingscomputer met classificatie- en sorteerssoftware, een persluchtsysteem waarmee wortelen bij de juiste sorteeruitgang worden geblazen en sorteeruitgangen.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen.

Status: ongewijzigd.

A 2650

36% MIA en 75% Vamil

Terugwinningsinstallatie voor fosfaat of stikstof uit dierlijke mest

- a. **bestemd voor:** het behandelen van dierlijke mest, waarbij:
 1. het stikstofhoudend concentraat wordt behandeld door:
 - de vloeibare stikstof om te zetten in ammoniak door verhoging van de zuurgraad of verwarming en het ontstane ammoniak te wassen met zuur, waardoor een ammoniumzout ontstaat dat nuttig wordt toegepast, of
 - indamping door middel van vacuüm, mechanische damprecompressie en destillatie, waardoor er kaliconcentraat en ammoniakwater ontstaat dat nuttig toegepast wordt, of
 - het toepassen van omgekeerde osmose op de dunne fractie waardoor deze opgewaardeerd wordt naar een mineralenconcentraat dat nuttig wordt toegepast, of
 2. het fosfaathoudend concentraat wordt behandeld door:
 - pyrolyse, of
 - toepassing van ongebluste kalk, of
 - het doen neerslaan van struvietkristallen,waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
 - de fosfaat- of stikstofstroom van de mest worden afgescheiden en tot een nuttig product worden omgezet door een installatie die is toegestaan door het bevoegd gezag,
 - een bij punt 1 of 2 ontstane waterige fractie wordt gerecirculeerd of loosbaar is op het oppervlaktewater of riool, en
 - de installatie, in geval van mestbehandeling op een locatie met een agrarische bestemming, jaarlijks niet meer dan 25.000 kubieke meter mest behandelt, tenzij er ook mest behandeld wordt van andere agrarische bedrijven binnen een straal van 10 kilometer rond het agrarisch bedrijf waar de terugwinningsinstallatie is geplaatst,
- b. **bestaande uit:** een terugwinningsinstallatie, met uitzondering van de volgende onderdelen: mestvergistingsinstallatie, hygiëniseerinstallatie, droogband, validatie-installatie, composteerinstallatie, verbrandingsinstallatie en gebouwen.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Mogelijkheden voor behandelen van stikstofhoudend concentraat zijn bijvoorbeeld stikstof strippen, kraken en verdampen in een gesloten installatie.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 2651

36% MIA en 75% Vamil

Plasma-installatie voor behandelen van dierlijke mest

- a. **bestemd voor:** het scheiden en behandelen van dierlijke mest met plasmatechnologie waardoor de mest omgezet wordt in een meer efficiënte meststof, de zuurgraad van de mest daalt en de emissies van ammoniak en methaan en het gebruik van kunstmest vermindert, waarbij:
- ten minste 50% van de benodigde elektriciteit duurzaam is opgewekt in Nederland, en
 - ten minste 50% van de ontstane warmte wordt hergebruikt,
- b. **bestaande uit:** een mestscheider, een container, een luchtcompressor, een voedingseenheid, een plasmamodule, een absorptie-systeem, een controle-module, software, pompen, sensoren, een buffervat en met uitzondering van duurzame energie-opwekkingsinstallaties.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen.

Status: tekstueel gewijzigd.

B 2652

27% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het verminderen van ammoniak- en methaanemissies tijdens uitrijden van dierlijke mest

- a. **bestemd voor:** het tijdens het uitrijden met een zuur behandelen van dierlijke mest, waardoor:
- de zuurgraad van de mest daalt, en
 - de emissies van ammoniak en methaan en het gebruik van kunstmest verminderen,
- b. **bestaande uit:** een menger, een sensor voor continue meting van de zuurgraad en een zuurcontainer.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

D 2654

36% MIA

CO₂ vervloeiingsinstallatie

- a. **bestemd voor:** het vloeibaar maken van CO₂ uit een biogasopwaardeerinstallatie na een vergister op een landbouwbedrijf waarbij:
- de CO₂ vervloeiingsinstallatie een maximum capaciteit heeft van 1.200 kilogram per uur,
 - de vloeibare CO₂ nuttig wordt toegepast,
 - de netto contante waarde (NCW) van het investeringsproject over de levensduur ervan negatief is,
 - bij het berekenen van de NCW rekening is gehouden met de vermeden kosten van CO₂-emissies,
- b. **bestaande uit:** een CO₂ vervloeiingsinstallatie met uitzondering van een vergister en voorzieningen om biogas op te werken tot aardgaskwaliteit.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: nieuw.

2.7 Eiwittransitie

G 2700

45% MIA

Productieapparatuur voor vlees-, vis- en zuivelvervangers

- a. **bestemd voor:** het vervaardigen van plantaardige alternatieven voor vlees-, vis- en zuivelproducten, waarbij:
- de gangbare producten op basis van dierlijke eiwitten worden vervaardigd,
 - het plantaardige alternatief milieuvriendelijker is dan het gangbare product van dierlijke oorsprong dat het vervangt,
 - de plantaardige alternatieven worden vervaardigd op basis van in Europa geteelde plantaardige grondstoffen of (grondstoffen uit) schimmels,
 - alternatieven voor vlees en vis ten minste 5,0 gram eiwit per 100 gram product bevatten,
 - alternatieven voor eetzuivel ten minste 2,5 gram eiwit per 100 gram product bevatten,
 - alternatieven voor drinkzuivel ten minste 1,0 gram eiwit per 100 milliliter product bevatten, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel vijf jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in productieapparatuur voor vlees-, vis of zuivelvervangers,
- b. **bestaande uit:** productieapparatuur voor vlees-, vis- of zuivelvervangers.

*Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.
Status: gewijzigd.*

F 2714

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor de winning van blad-eiwit

- a. **bestemd voor:** de winning van wateroplosbaar blad-eiwit uit geteelde gewassen of agrarische reststromen voor de toepassing in humane voedingsproducten of diervoeders,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor de winning van blad-eiwit.

Toelichting: Voorbeelden van humane voedingsproducten en diervoeders zijn vleesvervangers, veevoer, petfood en visvoer.

*Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.
Status: ongewijzigd.*

F 2715

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor de winning van eiwit

Zie **paragraaf 2b** voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

A 2720

36% MIA en 75% Vamil

Insectenkweeksysteem

- a. **bestemd voor:** het kweken van insecten ter vervanging van andere eiwitbronnen voor humane voeding waarbij de kweek van de insecten en het voedsel voor de insecten, dat niet bestaat uit (bestanddelen van) vis, wettelijk zijn toegestaan,
- b. **bestaande uit:** een kweeksysteem voor insecten, met uitzondering van gebouwen.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 4.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
- onder het kweken van insecten ook de opfok van insecten wordt verstaan, zowel 'breeding' als 'rearing' van insecten komt in aanmerking.

Toelichting: Zowel de kweek van de insectensoort als het voedsel waarop de insecten worden gekweekt moeten wettelijk zijn toegestaan. Kweek van insecten op voedsel dat (deels) bestaat uit vis komt niet in aanmerking vanwege het niet-duurzame karakter van dit voedsel.

Dit bedrijfsmiddel kan bijvoorbeeld een insectenkwekerij voor humane voedingsproducten, diervoer of farmaceutica betreffen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

G 2721

45% MIA

Verwerkingsapparatuur voor insecten

- a. **bestemd voor:** het verwerken van insecten tot een product voor humane consumptie dat wettelijk is toegestaan,
- b. **bestaande uit:** verwerkings- of voorberekingsapparatuur voor insecten, met uitzondering van gebouwen.

Hierbij geldt dat:

- verwerkingsapparatuur voor insecten betrekking kan hebben op het scheiden van insecten in verschillende fracties, zoals vetten en eiwitten.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel A 2720 voor een insectenkweeksysteem.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

G 2722

45% MIA

Verwerkingsapparatuur van laagwaardige plantaardige reststromen tot voedsel voor insectenkweek

- a. **bestemd voor:** de verwerking van een laagwaardige plantaardige en aantoonbaar onvermijdbare reststroom, waarbij:
 - de reststroom wordt ingezet als voedsel voor insecten,
 - de reststroom in de gangbare praktijk laagwaardiger wordt ingezet zoals voor vergisting of compostering,
 - het voedsel voor de insecten wettelijk is toegestaan,
 - de insecten worden gekweekt voor de productie van voedingsmiddelen of ingrediënten voor humane consumptie,
 - wordt aangetoond dat de verwerking milieuvriendelijker is dan de gangbare verwerking van de betreffende stroom, en
 - de terugverdiendtijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor de verwerking van laagwaardige plantaardige reststromen tot voedsel voor insectenkweek.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel A 2720 voor een insectenkweeksysteem.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: gewijzigd.

2.8 Klimaatadaptatie in het landelijk gebied

G 2810

45% MIA

Ondergrondse waterberging

- a. **bestemd voor:** het in de land- of tuinbouw, of in een samenwerkingsverband tussen agrarische en niet-agrarische ondernemingen, individueel of collectief opslaan van:
1. regenwater in ondergrondse bodemlagen, niet zijnde een warmte-koude opslag (WKO) of systeem voor geothermie, waarbij door het bevoegd gezag schriftelijk toestemming is verleend voor de ondergrondse wateropslag, of
 2. regen- of recirculatiewater in een afgesloten voorziening onder een tuinbouwkas of gebouw, waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat in geval van een waterberging of een uitbreiding daarvan voor een glastuinbouwbedrijf, de totale waterberging op het bedrijf een opslagcapaciteit heeft van ten minste 1.000 kubieke meter per hectare,
- b. **bestaande uit:** een wateropslagvoorziening en voor de waterberging technisch noodzakelijke apparatuur, met uitzondering van de volgende onderdelen: voorzieningen voor het opvangen van het regen- of circulatiewater en voorzieningen voor het voor gebruik geschikt maken van het teruggewonnen water.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 4.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

D 2812

36% MIA

Apparatuur voor verminderd gebruik van grondwater als gietwater in de glastuinbouw (aanpassing bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het verminderen van de hoeveelheid opgepompt grondwater voor de productie van gietwater voor gebruik in de glastuinbouw met ten minste 45% ten opzichte van de bestaande situatie, waarbij:
- eventuele wijzigingen in de teeltcapaciteit en gewasbehoefte van de kas in de berekening van de besparing worden meegenomen,
 - de vermindering wordt gerealiseerd door het terugwinnen van water en grondstoffen uit brijn of de vergroting van regenwatergebruik, waarbij per hectare teeltoppervlak meer regenwater wordt opgeslagen dan wettelijk verplicht, en
 - er geen brijn in de bodem wordt gebracht,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het terugwinnen van water en grondstoffen uit brijn, een vacuümverdamer of een (uitbreiding van de) regenwateropslagvoorziening en al dan niet opslagvoorzieningen voor recirculatie van (afval)water.

Hierbij geldt dat:

- een investering in apparatuur voor verminderd gebruik van grondwater als onderdeel van een kas die gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen F 2112 en A 2113 onder bedrijfsmiddel D 2812 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

A 2820

36% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor paludicultuur (natte teelt)

- a. **bestemd voor:** het op het eigen bedrijf of op terrein met natuurbestemming telen van de gewassen lisdodde, cranberry, kroosvaren of veenmos, waarbij:
- er geen gebruik wordt gemaakt van bestrijdingsmiddelen, kunstmest en andere chemische toevoegingen, en
 - een investering die naar aard, gebruik en toepassing overeenkomt met een ander in deze bijlage omschreven bedrijfsmiddel moet voldoen aan de vereisten van het betreffende bedrijfsmiddel,
- b. **bestaande uit:** productieapparatuur voor de teelt van bovenstaande gewassen, met uitzondering van tractoren.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

G 2830

45% MIA

Voorziening voor het benutten van effluent in de glastuinbouw of open teelt

- a. **bestemd voor:** het benutten van het gezuiverde effluent van een rioolwaterzuiveringsinstallatie als gietwater in de glastuinbouw of bevoeiing in de open teelt, waarbij:
- het effluent niet over de weg wordt vervoerd,
 - de investering op bedrijfsniveau niet leidt tot het lozen van meer brijn,
 - voor het toepassen van het effluent toestemming is verleend door het bevoegd gezag, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van een investering in het onttrekken van grond- of oppervlaktewater,
- b. **bestaande uit:** leidingwerk, buffer(s), pomp(en) en al dan niet de volgende onderdelen: meetapparatuur, ontzoutingsapparatuur en apparatuur om het water geschikt te maken voor benutting en met uitzondering van apparatuur voor het toedienen van het gezuiverde effluent aan de planten.

Hierbij geldt dat:

- indien apparatuur voor het zuiveren van het ontvangen water deel uitmaakt van de investering, de kosten voor deze apparatuur alleen in aanmerking komen als aangetoond kan worden dat deze apparatuur niet nodig was geweest als uitsluitend regenwater, oppervlaktewater of grondwater wordt gebruikt voor de teelt.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

D 2834

36% MIA

Regen- of spoelwateropslag voor het verdunnen van mest

- a. **bestemd voor:** het opslaan van regenwater of spoelwater voor het verdunnen van drijfmest in de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt,
- b. **bestaande uit:** een regen- of spoelwateropslag.

Toelichting: Er moet aangetoond worden dat er geïnvesteerd is in een regen- of spoelwateropslag waarbij het water gebruikt wordt voor het verdunnen van mest.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

3. Mobiliteit

Stille, schone en zuinige
transportmiddelen, mobiele
werktuigen, distributie van

3.1 Wegvervoer

G 3104

45% MIA

Waterstof aangedreven bestelauto

- a. **bestemd voor:** het vervoer van goederen met een bestelauto die:
- behoort tot de Europese voertuigcategorie N1 of N2, en
 - is voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een brandstofcel en al dan niet een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een waterstof aangedreven bestelauto en met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek met een maximum van € 125.000.

Toelichting: Op rvo.nl/miavamil onder 'Positieve lijsten' staat een lijst met merken en typen waarvan is gebleken dat deze kunnen voldoen aan de onder a. gestelde eisen voor dit bedrijfsmiddel.

Let op: samenloop met de SWIM (de Subsidieregeling Waterstof in Mobiliteit) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SWIM of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 3108

36% MIA en 75% Vamil

Elektrisch aangedreven touringcar

- a. **bestemd voor:** het vervoer van personen met een elektrisch aangedreven touringcar, die:
- behoort tot de Europese voertuigcategorie M2 of M3,
 - blijktens het kentekenregister of een aantekening op het kentekenbewijs is goed goedgekeurd voor een maximumsnelheid van 100 kilometer per uur, en
 - is voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven touringcar met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Let op: samenloop met de STour (Subsidieregeling Aanschaf Emissieloze Touringcars) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor STour of voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investering in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

G 3109

45% MIA

Waterstof aangedreven personenauto

- a. **bestemd voor:** het vervoer van personen met een uitsluitend elektrisch aangedreven personenauto, niet zijnde een taxi voor rolstoelvervoer of met 9 zitplaatsen, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een brandstofcel en al dan niet een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een waterstof aangedreven personenauto met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek met een maximum van € 75.000.

Toelichting: Op rvo.nl/miavamil onder "Positieve lijsten" staat een lijst met merken en typen waarvan is gebleken dat deze voldoen aan de onder a. gestelde eisen voor dit bedrijfsmiddel.

Zie bedrijfsmiddel F 3112 voor waterstof aangedreven taxi met 9 zitplaatsen of voor rolstoelvervoer.

Let op: samenloop met de SWIM (de Subsidieregeling Waterstof in Mobiliteit) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SWIM of voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investering in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

D 3111

36% MIA

Elektrisch aangedreven personenauto met zonnepanelen

- a. **bestemd voor:** het vervoer van personen met een uitsluitend elektrisch aangedreven personenauto die is voorzien van in het voertuig geïntegreerde zonnepanelen, waarbij:
- de voor de aandrijving benodigde energie wordt opgeslagen in een accupakket dat geen lood bevat, en
 - de waarde van het vermogen van de zonnepanelen in Wattpiek (Wp) gedeeld door het volgens de WLTP gemeten verbruik in wattuur (Wh) per kilometer ten minste 7 is,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven personenauto met geïntegreerde zonnepanelen, met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek met een maximum van € 100.000.

Toelichting: Op rvo.nl/miavamil onder “Positieve lijsten” staat een lijst met merken en typen waarvan is gebleken dat deze voldoen aan de onder a. gestelde eisen voor dit bedrijfsmiddel.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

F 3112

45% MIA en 75% Vamil

Waterstof aangedreven taxi met 9 zitplaatsen of voor rolstoelvervoer

- a. **bestemd voor:** het vervoer van personen met een voertuig:
- waarvoor in het kentekenregister de vermelding ‘taxi’ is opgenomen,
 - dat is voorzien van 9 zitplaatsen of een inrichting voor het vervoer van rolstoelgebruikers in hun rolstoel die voldoet aan de Code Veilig Vervoer Rolstoelgebruikers (VVR), en
 - dat is voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een brandstofcel en al dan niet een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een waterstof aangedreven taxi met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen met een maximum van € 125.000.

Toelichting: Let op: samenloop met de SWIM (de Subsidiereregeling Waterstof in Mobiliteit) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SWIM of voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investering in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 3115

45% MIA en 75% Vamil

Waterstof aangedreven bus (touringcar en OV-bus)

- a. **bestemd voor:** het vervoer van personen met een bus, die behoort tot de Europese voertuigcategorie M2 of M3, en is voorzien van een:
1. waterstofverbrandingsmotor, of
 2. uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een brandstofcel, al dan niet in combinatie met een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een waterstof aangedreven bus met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Let op: samenloop met de SWIM (de Subsidieregeling Waterstof in Mobiliteit) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SWIM of voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investering in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

D 3116

36% MIA

Elektrisch of waterstof aangedreven vrachtwagen

- a. **bestemd voor:** het vervoer van goederen met een bakwagenchassis of vrachtwagentrekker, die behoort tot de Europese voertuigcategorie N2 of N3, en is voorzien van:
1. een emissieloze waterstofverbrandingsmotor die een CO₂-uitstoot heeft van:
 - minder dan 1 gram per kilowattuur als gemeten in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 595/2009 van het Europees Parlement en de Raad en de uitvoeringsbepalingen daarvan, of
 - minder dan 1 gram per kilometer als gemeten in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 715/2007 van het Europees Parlement en de Raad en de uitvoeringsbepalingen daarvan, of
 2. een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat, of een brandstofcel en al dan niet in combinatie met een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven of waterstof aangedreven bakwagenchassis, of vrachtwagen trekker en al dan niet voor de elektrische aandrijving noodzakelijke aanpassingen aan de opbouw en met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel D 3417 voor terminaltrekkers.

Let op: samenloop met de AanZET (Aanschafsubsidie Zero-Emissie Trucks) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor AanZET of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Let op: samenloop met de SWIM (de Subsidieregeling Waterstof in Mobiliteit) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SWIM of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

G 3117

45% MIA

Elektrisch of waterstof aangedreven truckmixer

- a. **bestemd voor:** het vervoeren van mortel met een truckmixer, die behoort tot de Europese voertuigcategorie N2 of N3, en is voorzien van:
1. een emissieloze waterstofverbrandingsmotor die een CO₂-uitstoot heeft van:
 - minder dan 1 gram per kilowattuur als gemeten in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 595/2009 van het Europees Parlement en de Raad en de uitvoeringsbepalingen daarvan, of
 - minder dan 1 gram per kilometer als gemeten in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 715/2007 van het Europees Parlement en de Raad en de uitvoeringsbepalingen daarvan, of
 2. een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat, of een brandstofcel, al dan niet in combinatie met een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven of waterstof aangedreven truckmixer en met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Elektrisch aangedreven betonmolens komen onder dit bedrijfsmiddel niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek. De gehele truckmixer (vrachtwagen en opbouw) moet elektrisch of waterstof aangedreven zijn. Investerings waarbij alleen de opbouw elektrisch of waterstof aangedreven is komen onder bedrijfsmiddel G 3117 niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek.

Zie bedrijfsmiddel E 3419 voor mogelijkheden voor elektrische werktuigen op truckchassis.

Let op: samenloop met de AanZET (Aanschafsubsidie Zero-Emissie Trucks) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor AanZET of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Let op: samenloop met de SWIM (de Subsidieregeling Waterstof in Mobiliteit) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SWIM of voor milieu- in aanmerking komen.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

D 3119

36% MIA

Elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike

- a. **bestemd voor:** het vervoer van goederen, dieren of personen met een elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike, waarbij:
- de bakfiets of cargobike een ledige voertuigmassa heeft van ten minste 75 kilogram, en
 - de bakfiets of cargobike is voorzien van trapondersteuning,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike en al dan niet de volgende onderdelen: een aanhangwagen en wisselaccu('s), met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek, en
- de ledige voertuigmassa de massa van een voertuig is zonder passagiers, lading en accessoires, uitgedrukt in kilogram.

Toelichting: Onder een bakfiets of cargobike wordt ook een vrachtfiets verstaan.

Op rvo.nl/miavamil onder "Positieve lijsten" staat een lijst met merken en typen waarvan is gebleken dat deze voldoen aan de onder a. gestelde eisen voor dit bedrijfsmiddel.

Zie bedrijfsmiddel F 3211 voor een oplaadkuis voor het laden van lithium-ion accu's van fietsen, brom- of snorfietsen en bedrijfsmiddel F 3723 voor een draadloos oplaadpunt voor elektrische fietsen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

F 3120

45% MIA en 75% Vamil

Elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike met zonnepanelen

- a. **bestemd voor:** het vervoer van goederen, dieren of personen met een elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike, waarbij:
- de bakfiets of cargobike een ledige voertuigmassa heeft van ten minste 75 kilogram,
 - de bakfiets of cargobike is voorzien van trapondersteuning, en
 - de zonnepanelen onlosmakelijk verbonden zijn aan de (bak)fiets en de gemonteerde zonnepanelen samen een totaal vermogen kunnen leveren van ten minste 400 Wattpiek,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven bakfiets of cargobike en al dan niet de volgende onderdelen: een aanhangwagen en wisselaccu('s), met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
- de ledige voertuigmassa de massa van een voertuig is zonder passagiers, lading en accessoires, uitgedrukt in kilogram.

Toelichting: Onder een bakfiets of cargobike wordt ook een vrachtfiets verstaan.

Zie bedrijfsmiddel F 3211 voor een oplaadkluis voor het laden van lithium-ion accu's van fietsen, brom- of snorfietsen en bedrijfsmiddel F 3723 voor een draadloos oplaadpunt voor elektrische fietsen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

3.2 Installaties voor vervoermiddelen en werktuigen

F 3210

45% MIA en 75% Vamil

Toegangssysteem voor een waterstof of elektrisch aangedreven deelauto

- a. **bestemd voor:** het van een toegangssysteem voorzien van een waterstof of elektrisch aangedreven deelauto die wordt ingezet door een deelautobedrijf, waarbij het toegangssysteem:
- het mogelijk maakt de auto met een pas of app te openen, waardoor fysieke sleuteloverdracht overbodig wordt, en
 - locatie- en rijgegevens continu bijhoudt en verzendt naar het deelautobedrijf,
- b. **bestaande uit:** een toegangssysteem met software.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

F 3211

45% MIA en 75% Vamil

Oplaadkluis voor het laden van lithium-ion accu's

- a. **bestemd voor:** het laden van lithium-ion accu's van elektrische fietsen, brom- of snorfietsen, of elektrisch (hand-) gereedschap in een oplaadkluis, waarbij de kluis gecertificeerd is volgens VDMA 24994,
- b. **bestaande uit:** een oplaadkluis en al dan niet een doormelding aan een brandmeldingsinstallatie.

Toelichting: Let op: voor bedrijfsmiddelen geldt een minimum meldingsbedrag van € 2.500. Bij bijvoorbeeld een prijs van € 1.250 per bedrijfsmiddel worden ten minste 2 bedrijfsmiddelen tegelijk aangeschaft en gemeld.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, externe veiligheid bevorderen, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

3.3 Scheepvaart

B 3320

27% MIA en 75% Vamil

Duurzame aandrijving voor een zeeschip

- a. **bestemd voor:** de voortstuwing van een in zeeschip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren, niet zijnde een visserschip, dat in staat is te functioneren op brandstoffen met CO₂-vrije directe (uitlaat)emissies of op brandstoffen uit hernieuwbare energiebronnen,
- b. **bestaande uit:** een dual fuel of hybride aandrijving.

Hierbij geldt dat:

- het zeeschip een Energy Efficiency Design Index (EEDI) van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) heeft bereikt die 10% lager ligt dan de op 1 april 2022 van toepassing zijnde EEDI-vereisten.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

F 3321

45% MIA en 75% Vamil

Waterstofaandrijving voor een schip

- a. **bestemd voor:** de energievoorziening of voortstuwing van een vaartuig, niet zijnde een vissersschip, door een hoofdmotor die bestaat uit:
 1. een brandstofcel met waterstof als brandstof in combinatie met een elektromotor en een accupakket dat geen lood bevat, of
 2. een waterstofmotor,
- b. **bestaande uit:** al dan niet de volgende onderdelen: een in het vaartuig ingebouwde brandstofcel in combinatie met een elektromotor en een accupakket, een waterstofmotor en een waterstofopslagtank, met uitzondering van een oplaadpunt.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

D 3322

36% MIA

Elektrische aandrijving voor een schip

- a. **bestemd voor:** de voortstuwing van een schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren, niet zijnde een vissersschip, waarbij:
 - het schip niet voorzien is van een verbrandingsmotor,
 - het schip niet bestemd is voor het vervoeren van passagiers, en
 - de in de stroomvoorziening toegepaste accupakketten geen lood bevatten,
- b. **bestaande uit:** een elektrische aandrijving en al dan niet een stroomvoorziening, met uitzondering van een oplaadpunt.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

G 3333

45% MIA

Systeem voor het voorkomen of verwijderen van aangroei aan boord van een vaartuig

- a. **bestemd voor:** het aan boord van een vaartuig voorkomen of verwijderen van aangroei in leidingen, warmtewisselaars of andere plaatsen die in contact staan met het oppervlaktewater, waarbij:
 - geen metalen anode wordt gebruikt, en
 - de aangroei wordt verwijderd of voorkomen met uv-licht of ultrasoon geluid,
- b. **bestaande uit:** een systeem voor het voorkomen of verwijderen van aangroei aan boord van een vaartuig.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

B 3334

27% MIA en 75% Vamil

Meetsysteem om aan boord van een tankschip gesloten metingen uit te voeren

- a. **bestemd voor:** het uitvoeren van metingen en visuele inspecties in de laadruimte van tankschepen voor de binnenvaart van type N of Type C zonder dat de laadruimte wordt geopend, waarbij:
- monsternamen niet worden gezien als meting, en
 - de meting niet met radar wordt uitgevoerd,
- b. **bestaande uit:** een afsluitbare klep gemonteerd op een luik, meetapparatuur, niet zijnde apparatuur of voorzieningen voor monsternamen.

Hierbij geldt dat:

- de definitie van de tankertypes volgens het 'European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways (ADN)' wordt bepaald.

Toelichting: Het moet mogelijk zijn om met de apparatuur metingen (bijvoorbeeld niveau en temperatuur) uit te voeren. Het nemen van monsters, waarbij een klein gedeelte van de lading uit de laadruimte wordt onttrokken, wordt niet gezien als meting.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

E 3340

27% MIA

Biologische waterzuiveringsinstallatie voor een vaartuig

- a. **bestemd voor:** het met een vast opgestelde afvalwaterzuiveringsinstallatie biologisch zuiveren en al dan niet recycleren van huishoudelijk (of hiermee vergelijkbaar) afvalwater dat is ontstaan aan boord van een vaartuig,
- b. **bestaande uit:** een waterzuiveringsinstallatie, een opslagtank en al dan niet een recyclingsstelsel.

Toelichting: Zie de bedrijfsmiddelen E 3342 en E 3343 voor waterzuiveringsinstallaties voor pleziervaartuigen en vuilwatertanks voor vaartuigen.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieuvriendelijke investeringsaftrek, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen.

Status: gewijzigd.

E 3341

27% MIA

Oxidatiereactor voor waterreiniging aan boord van een vaartuig (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het bij een bestaand schip vervangen van legionellapreventie door heet water, chloor of chemicaliën door:
1. ontsmetting van het drinkwatersysteem met ozon, waterstofperoxide, uv-bestraling of een combinatie van deze technieken, of
 2. het aan boord bereiden van drinkwater uit oppervlaktewater,
- b. **bestaande uit:** ozongenerator of doseer- of injectieapparatuur voor waterstofperoxide, een uv-bestralingseenheid en al dan niet de volgende onderdelen: een restozonvernietiger, een biologisch actief koolfilter, een omgekeerde osmoseinstallatie, een ionenwisselaar en een pomp voor het oppompen van oppervlaktewater.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen.

Status: gewijzigd.

E 3342

27% MIA

Waterzuiveringsinstallatie voor een pleziervaartuig (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het zuiveren van toiletwater ontstaan aan boord van een bestaand pleziervaartuig met een vast opgestelde zuiveringsvoorziening die voldoet aan de wettelijke voorschriften voor zuiveringsvoorzieningen aan boord van een pleziervaartuig,
- b. **bestaande uit:** een zuiveringsvoorziening en al dan niet een recyclingsysteem en een opslagtank.

Hierbij geldt dat:

- voorzieningen voor het zuiveren van toiletwater van pleziervaart moeten voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in artikel 17.25 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Toelichting: Chemische toiletten met uitneembare cassettes zijn geen zuiveringsvoorzieningen en komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek.

Zie de bedrijfsmiddelen E 3340 en E 3343 voor biologische waterzuiveringsinstallaties voor vaartuigen en vuilwatertanks voor vaartuigen.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken.

Status: gewijzigd.

E 3343

27% MIA

Vuilwatertank voor een passagiersschip (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het in een vuilwatertank opslaan van huishoudelijk (of hiermee vergelijkbaar) afvalwater dat is ontstaan aan boord van een bestaand vaartuig, waarbij:
 - de vuilwatertank een zodanige opslagcapaciteit heeft dat lozing op oppervlaktewater wordt voorkomen,
 - het een passagiersschip betreft welke is toegelaten voor het vervoer van minder dan 50 personen,
 - het passagiersschip voor 30 december 2008 in bedrijf werd genomen, en
 - het passagiersschip uitsluitend buiten de Rijn vaart,
- b. **bestaande uit:** een verzameltank, pomp en leidingen.

Toelichting: Zie de bedrijfsmiddelen E 3340 en E 3342 voor biologische waterzuiveringsinstallaties voor vaartuigen en waterzuiveringsinstallaties voor pleziervaartuigen.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

D 3344

36% MIA

Vuilwaterinnamestation voor vaartuigen

- a. **bestemd voor:** het bij een jachthaven, langs een vaarroute of bij een aanmeer-, afmeer- of een ligplaats innemen van:
1. bilgewater,
 2. zwartwater,
 3. de inhoud van chemische toiletten van pleziervaartuigen, of
 4. huishoudelijk afvalwater van plezier- en beroepsvaartuigen,
- waarbij voor zwartwaterinname bij een jachthaven met meer dan 50 ligplaatsen voor niet-open pleziervaartuigen geldt dat de jachthaven in de bestaande situatie al ten minste één innamestation exploiteert of een overeenkomst heeft met een andere haven voor een gezamenlijk innamestation,
- b. **bestaande uit:** een inzamelstation, tanks, pompen, leidingen en al dan niet een olie- of vetafscheider, aanduidings-/informatiebord, aansluiting op het gemeentelijk riool en het vergroten van de lozingssteiger voor het gelijktijdig bedienen van meerdere schepen.

Toelichting: Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

E 3351

27% MIA

Elektrisch aangedreven maaiboot

- a. **bestemd voor:** het maaien van vegetatie met een maaiboot, die:
- af-fabriek is voorzien van een vaste, niet afneembare bestuurders(zit)plaats,
 - uitsluitend elektrisch wordt aangedreven, waarbij de elektrische energie voor de aandrijving en verplaatsing wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat, en
 - voor het verrichten van de werkzaamheden geen gebruik maakt van fossiele brandstoffen,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven maaiboot en al dan niet de volgende onderdelen: een vast aan het vaartuig verbonden zonnepaneel en een wisselaccupakket en met uitzondering van een oplaadpunt en vaartuigen die gebruik maken van waterstof.

Draagt bij aan: geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren, water beheren en beschermen.

Status: nieuw.

G 3391

45% MIA

Walstroomaansluiting aan boord van een zeeschip

- a. **bestemd voor:** het gebruik maken van aangeboden walstroom aan boord van een zeeschip, niet zijnde een pleziervaartuig, dat is voorzien van een eigen aandrijving en bestemd is voor het vervoer van personen of goederen,
- b. **bestaande uit:** aansluitpunt(en), aanpassing van het elektrische systeem aan boord en een verlengkabel om een verbinding tussen het schip en de walstroomkast te kunnen maken en met uitzondering van zonnepanelen.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel kan bijdragen aan het behalen van een Green Award-certificaat. Zie [greenaward.org](https://www.greenaward.org) voor de vereisten.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

3.4 Mobiele werktuigen

E 3413

27% MIA

Elektrisch aangedreven mobiel werktuig

a. **bestemd voor:** het verrichten van werkzaamheden, niet zijnde het vervoeren van goederen of personen:

1. op een vaartuig, of
2. op land in de open lucht of in een stal,

waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat de werkzaamheden worden verricht met een mobiel werktuig, niet zijnde een vaartuig, hoogwerker, pallet-, reach- of heftruck, hijswerktuig, spuitmachine, terminaltrekker, bemestingsapparaat, werktuig op een truckchassis, funderingsmachine, wiedbed, selectiewagen of autonoom mobiel werktuig, dat:

- af-fabriek is voorzien van een vaste, niet afneembare bestuurders(zit)plaats,
- uitsluitend elektrisch wordt aangedreven, waarbij de elektrische energie voor de aandrijving en verplaatsing wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat en al dan niet een netspanningskabel, en
- voor het verrichten van de werkzaamheden geen gebruik maakt van fossiele brandstoffen,

b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven mobiel werktuig en al dan niet de volgende onderdelen: een vast aan het werktuig verbonden zonnepaneel, een netspanningskabel en een wisselaccupakket en met uitzondering van een oplaadpunt en mobiele werktuigen die gebruik maken van waterstof.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- de investering ten minste € 25.000 exclusief btw bedraagt,
- onder een autonoom mobiel werktuig wordt verstaan een mobiel werktuig dat werkzaamheden kan verrichten zonder bestuurder,
- onder een heftruck geen meeneemheftruck wordt verstaan, en
- werktuigen die alleen kunnen worden verplaatst met een ander werktuig of vervoermiddel geen mobiele werktuigen zijn.

Toelichting: Een mobiel werktuig is bijvoorbeeld een dozer, wals, verreiker, graafmachine, meeneemheftruck, laadschop/shovel (knik- of wiellader), landbouw- of bosbouwtrekker (tractor). Het mobiele werktuig moet de werkzaamheden in de open lucht uitvoeren. Een elektrisch aangedreven mobiel werktuig dat bijvoorbeeld in een magazijn of binnen voor reparatie- of bouwwerkzaamheden wordt ingezet, komt niet in aanmerking. Waterstof aangedreven mobiele werktuigen komen ook niet in aanmerking.

Zie bedrijfsmiddel A 2359 voor elektrisch aangedreven wiedbedden en selectiewagens.

Zie bedrijfsmiddel D 3417 voor elektrisch aangedreven terminaltrekkers.

Zie bedrijfsmiddel E 3419 voor elektrisch aangedreven werktuigen op een truckchassis.

Zie bedrijfsmiddel E 3420 voor elektrisch aangedreven mobiele hijswerktuigen.

Zie bedrijfsmiddel E 3422 voor elektrisch aangedreven funderingsmachines.

Zie bedrijfsmiddel E 3423 voor elektrisch aangedreven hoogwerkers.

Zie bedrijfsmiddel 270106 van de energie-investeringsaftrek voor mobiele elektrisch aangedreven werktuigen zonder vaste bestuurdersplaats met een vermogen van ten minste 5 kilowatt.

Let op: samenloop met de SSEB (Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Als u al subsidie ontvangt vanuit de Subsidieregeling Emissieloos Landbouwmaterieel (SEL), dan kunt u waarschijnlijk geen gebruik meer maken van de milieu-investeringsaftrek. Er geldt namelijk een maximum aan staatssteun per investering volgens de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV).

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

E 3414

27% MIA

Elektrisch aangedreven mobiel werktuig op netspanning

- a. **bestemd voor:** het verrichten van werkzaamheden, niet zijnde het vervoeren van goederen of personen, op land in de open lucht met een elektrisch aangedreven mobiel werktuig, niet zijnde een autonoom mobiel werktuig of een funderingsmachine, dat:
- af-fabriek is voorzien van een vaste, niet afneembare bestuurders(zit)plaats, en
 - uitsluitend elektrisch wordt aangedreven, waarbij de elektrische energie voor de aandrijving en verplaatsing wordt geleverd door een netspanningskabel,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven mobiel werktuig en al dan niet een vast aan het werktuig verbonden zonnepaneel en met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- de investering ten minste € 25.000 exclusief btw bedraagt,
- onder een autonoom mobiel werktuig wordt verstaan een mobiel werktuig dat werkzaamheden kan verrichten zonder bestuurder, en
- werktuigen die alleen kunnen worden verplaatst met een ander werktuig of vervoermiddel geen mobiele werktuigen zijn.

Toelichting: Een elektrisch aangedreven mobiel werktuig met een vaste, niet afneembare bestuurders(zit)plaats is bijvoorbeeld een elektrisch aangedreven dozer, graafmachine, laadschop, landbouwmachine, landbouwtrekker of bosbouwtrekker.

Het elektrisch aangedreven mobiele werktuig voert de werkzaamheden in de open lucht uit. Een elektrisch aangedreven mobiel werktuig dat bijvoorbeeld in een magazijn of binnen voor reparatie- of bouwwerkzaamheden wordt ingezet, komt niet in aanmerking.

Zie bedrijfsmiddel 270106 van de energie-investeringsaftrek voor elektrisch aangedreven mobiele elektrische werktuigen zonder bestuurdersplaats met een vermogen van ten minste 5 kilowatt.

Let op: samenloop met de SSEB (Subsidierегeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Als u al subsidie ontvangt vanuit de Subsidierегeling Emissieloos Landbouwmaterieel (SEL), dan kunt u waarschijnlijk geen gebruik meer maken van de milieu-investeringsaftrek. Er geldt namelijk een maximum aan staatssteun per investering volgens de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV).

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

D 3417

36% MIA

Elektrisch aangedreven terminaltrekker

- a. **bestemd voor:** het vervoer van goederen met een terminaltrekker, die:
- behoort tot de Europese voertuigcategorie U, en
 - is voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving en verplaatsing benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven terminaltrekker, met uitzondering van een oplaadpunt en terminal trekkers die gebruik maken van waterstof.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Let op: samenloop met de SSEB (Subsidierегeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

E 3419

27% MIA

Elektrisch aangedreven werktuig op een truckchassis

- a. **bestemd voor:** het verrichten van werkzaamheden met een vast op een truckchassis, aanhanger of oplegger gemonteerd werktuig, niet zijnde een elektrische power take off (E-PTO) of een power take off (PTO), dat uitsluitend elektrisch wordt aangedreven en waarbij:
- de elektrische energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
 - het accupakket niet ook de hoofdmotor van het voertuig aandrijft,
 - het accupakket niet door de hoofdmotor van het voertuig wordt opgeladen,
 - in geval van een truckchassis, het truckchassis behoort tot de Europese voertuig categorie N2 of N3, en
 - in geval van een aanhanger of oplegger, de aanhanger of oplegger behoort tot de Europese voertuig categorie O3 of O4,
- b. **bestaande uit:** een vast op een truck- of aanhangerchassis gemonteerd elektrisch werktuig, een accupakket, een elektromotor en bijbehorende aansturing en met uitzondering van het truckchassis, werktuigen die gebruik maken van waterstof, een oplaadpunt of een E-PTO of PTO.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 1.000 per kilowatt elektromotor vermogen in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor elektrische werktuigen die zijn gemonteerd op een vrachtwagenchassis (Europese voertuig categorie N2/N3) of aanhanger of oplegger (Europese voertuig categorie O3/O4).

Het elektrisch aangedreven werktuig kan zelfstandig opereren zonder gebruik te maken van de elektrische voorzieningen die standaard aanwezig zijn op de vrachtwagen of door gebruik te maken van een PTO of E-PTO aandrijving. PTO en E-PTO aandrijvingen komen niet in aanmerking onder dit bedrijfsmiddel.

Zie bedrijfsmiddel E 3421 voor reinigingsinstallaties voor rijplaten die zijn gemonteerd op een truck chassis. Zie voor hybride power take off aandrijvingen bedrijfsmiddel 240614 van de energie-investeringsaftrek.

Let op: samenloop met de SSEB (Subsidierегeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

E 3420

27% MIA

Elektrisch aangedreven mobiel hijswerktuig

- a. **bestemd voor:** het in de open lucht verrichten van hijswerkzaamheden met een mobiel werktuig dat uitsluitend elektrisch wordt aangedreven en waarbij:
- de elektrische energie voor de aandrijving en verplaatsing wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat, en
 - de hijscapaciteit van het hijswerktuig ten minste 2.000 kilogram bedraagt,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven hijswerktuig en een accupakket, met uitzondering van een oplaadpunt en mobiele hijswerktuigen die gebruik maken van waterstof.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek met een maximum van € 1.100.000.

Toelichting: Let op: samenloop met de SSEB (Subsidierегeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

E 3421

27% MIA

Mobiele reinigingsinstallatie voor rijplaten op een truckchassis

- a. **bestemd voor:** het reinigen van rijplaten met een vast op een truckchassis, aanhanger of oplegger gemonteerde reinigingsinstallatie, die uitsluitend elektrisch wordt aangedreven en waarbij:
- de elektrische energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
 - het accupakket niet ook de hoofdmotor van het voertuig aandrijft,
 - het accupakket niet door de hoofdmotor van het voertuig wordt opgeladen,
 - in geval van een truckchassis, het truckchassis behoort tot de Europese voertuig categorie N2 of N3, en
 - in geval van een aanhanger of oplegger, de aanhanger of oplegger behoort tot de Europese voertuig categorie O3 of O4,
- b. **bestaande uit:** een vast op een truck- of aanhangerchassis gemonteerd elektrisch reinigingsinstallatie, een accupakket, een elektromotor en bijbehorende aansturing en met uitzondering van een truckchassis, een aanhanger, een oplegger, een hijsarm, werktuigen die gebruik maken van waterstof of een oplaadpunt.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel E 3419 voor werktuigen die zijn gemonteerd op een truck chassis.

Let op: samenloop met de SSEB (Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: nieuw.

E 3422

27% MIA

Elektrisch aangedreven funderingsmachine

- a. **bestemd voor:** het in de open lucht aanbrengen van funderingspalen, funderingsbuizen of damwanden in de grond met een funderingsmachine die uitsluitend elektrisch wordt aangedreven en waarbij de elektrische energie voor de aandrijving en verplaatsing wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven funderingsmachine en een accupakket, met uitzondering van een oplaadpunt en mobiele funderingsmachines die gebruik maken van waterstof.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 60% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Let op: samenloop met de SSEB (Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: nieuw.

E 3423

27% MIA

Elektrisch aangedreven hoogwerker

- a. **bestemd voor:** het verrichten van werkzaamheden met een hoogwerker die uitsluitend elektrisch wordt aangedreven, waarbij:
- de elektrische energie voor de aandrijving en verplaatsing wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
 - de werkzaamheden op hoogte worden verricht door personen vanuit een werk- of manbak,
 - de werkhogte ten minste 12 meter bedraagt, en
 - in het geval van een schaarhoogwerker, de hoogwerker is voorzien van hydraulische afstempelpoten,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven hoogwerker en met uitzondering van een oplaadpunt en hoogwerkers die gebruik maken van waterstof.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 90% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: De hoogwerker voert de werkzaamheden in de open lucht uit. Een elektrisch aangedreven hoogwerker die bijvoorbeeld in een magazijn of binnen voor reparatie- of bouwwerkzaamheden wordt ingezet, komt niet in aanmerking. Waterstof aangedreven hoogwerkers komen niet in aanmerking.

Let op: samenloop met de SSEB (Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel) is in lid f van artikel 2a van de Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009 uitgesloten. U kunt of voor SSEB of voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

G 3425

45% MIA

Elektrisch aangedreven werktuigendrager

- a. **bestemd voor:** het verrichten van werkzaamheden op land in de open lucht met een werktuigendrager niet zijnde een autonome werktuigendrager:
- die niet is voorzien van een vaste, niet afneembare bestuurdersplaats,
 - die voorzien kan worden van verschillende werktuigen,
 - die is voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving en verplaatsing benodigde energie wordt geleverd door een accupakket met een capaciteit van ten minste 2,5 kilowattuur,
 - die voor het verrichten van de werkzaamheden geen gebruik maakt van fossiele brandstoffen, en
 - waarbij de aanschaf per werktuigendrager ten minste € 10.000 exclusief btw bedraagt,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven werktuigendrager met uitzondering van de aan de werktuigendrager te koppelen werktuigen, een oplaadpunt en werktuigendragers die gebruik maken van waterstof.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor werktuigendragers waar de bestuurder achter loopt. Alleen de kosten voor de werktuigendrager zelf komen in aanmerking. De kosten voor de hulpstukken, werktuigen en gereedschappen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek. Autonome werktuigendragers zoals (maai)robots komen niet in aanmerking onder bedrijfsmiddel G 3425.

Zie bedrijfsmiddel E 3413 voor werktuigendragers waarbij de bestuurder op de werktuigendrager zit of staat.

Let op: Als u al subsidie ontvangt vanuit de Subsidieregeling Emissieloos Landbouwmaterieel (SEL), dan kunt u waarschijnlijk geen gebruik meer maken van de milieu-investeringsaftrek. Er geldt namelijk een maximum aan staatssteun per investering volgens de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV).

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

D 3430

36% MIA

Elektrisch aangedreven AGV

- a. **bestemd voor:** het uitsluitend in de openlucht vervoeren van goederen met een volledig elektrisch aangedreven automatisch geleid voertuig (AGV) zonder chauffeur, waarbij de voor een aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
- b. **bestaande uit:** een automatisch geleid elektrisch aangedreven voertuig en met uitzondering van een oplaadpunt en automatisch geleide voertuigen die gebruik maken van waterstof.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

3.5 Spoorvervoer

F 3510

45% MIA en 75% Vamil

Elektrisch of waterstof aangedreven locomotief (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het aanpassen van de aandrijving van een bestaande locomotief door de dieselmotor te vervangen door een accupakket dat geen lood bevat en al dan niet een brandstofcel, waarbij:
 - de locomotief in staat is om volledig elektrisch te rijden op trajecten zonder bovenleiding,
 - de locomotief uitsluitend elektrisch wordt aangedreven,
 - remenergie wordt teruggewonnen en opgeslagen in het accupakket, en
 - het accupakket wordt bijgeladen op trajecten met bovenleiding,
- b. **bestaande uit:** een accupakket, aanpassingen aan de bestaande aandrijving, een systeem voor het terugwinnen van remenergie en al dan niet een brandstofcel met uitzondering van een oplaadpunt.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel E 3520 voor nieuwe elektrische en waterstof aangedreven locomotieven.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

E 3520

27% MIA

Elektrisch of waterstof aangedreven locomotief

- a. **bestemd voor:** het vervoeren van personen of goederen met een elektrisch of waterstof aangedreven trein voor het spoor waarbij:
 - de locomotief in staat is om volledig elektrisch te rijden op trajecten zonder bovenleiding,
 - remenergie wordt teruggewonnen en opgeslagen in het accupakket,
 - in geval van een elektrisch aangedreven trein, het accupakket wordt bijgeladen op trajecten met bovenleiding, en
 - de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door:
 1. een accupakket dat geen lood bevat, of
 2. een brandstofcel en al dan niet een accupakket,
- b. **bestaande uit:** een elektrische of waterstof aangedreven locomotief en al dan niet een brandstofcel met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 60% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel F 3510 voor het aanpassen van bestaande diesellocomotieven.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

3.6 Luchtvervoer

B 3610

27% MIA en 75% Vamil

Elektrisch aangedreven vliegtuig of helikopter

- a. **bestemd voor:** het vervoeren van personen of goederen met een bemand vliegtuig of een bemande helikopter voorzien van een uitsluitend elektrische aandrijving, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt geleverd door een accupakket dat geen lood bevat,
- b. **bestaande uit:** een elektrisch aangedreven vliegtuig of elektrische helikopter, met uitzondering van een oplaadpunt.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 50% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

3.7 Distributie van alternatieve brandstoffen

F 3722

45% MIA en 75% Vamil

Oplaadpunt voor vliegtuigen

- a. **bestemd voor:** het elektrisch laden van accu's van uitsluitend eigen vliegtuigen of helikopters die zijn voorzien van een geheel of gedeeltelijk elektrische hoofdaandrijving en een uitgangsvermogen heeft van ten minste 22 kilowatt,
- b. **bestaande uit:** een oplaadsysteem en al dan niet de volgende onderdelen: een ontlaadsysteem, een meet- en regelsysteem, een lockerkast met een stroomafnamepunt per locker en een stekkerherkenningssysteem en met uitzondering van zonnepanelen.

Toelichting: Oplaadpunten met een uitgangsvermogen van minder dan 22 kilowatt komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

F 3723

45% MIA en 75% Vamil

Draadloos oplaadpunt voor elektrische fietsen

- a. **bestemd voor:** het elektrisch laden en al dan niet ontladen van accu's van uitsluitend eigen of voor eigen gebruik ingezette elektrische (bak)fietsen en speed-pedelecs met een oplaadpunt dat slimme oplaadfuncties ondersteunt,
- b. **bestaande uit:** laadtegel, aangepaste fietsen standaard en aansluitkosten.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

4. Klimaat en lucht

CO₂-uitstoot, overige broeikasgassen, zure depositie, fijnstof, smog, vluchtige organische stoffen (VOS), overige luchtverontreiniging, geur

Investerings in bedrijfsmiddelen die gebruik maken van fossiele brandstoffen komen niet in aanmerking voor milieuinvesteringsaftrek en willekeurige afschrijving milieuinvesteringen.

Investerings in de aanpassing van en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die gebruik maken van fossiele brandstoffen komen alleen in aanmerking voor milieuinvesteringsaftrek en willekeurige afschrijving milieuinvesteringen indien de investering niet leidt tot een toename van de productiecapaciteit of een hoger gebruik van fossiele brandstoffen.

A 4000

36% MIA en 75% Vamil

Nieuwe en innovatieve emissiereducerende technologie

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4002

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor procesgeïntegreerde emissiereductie (aanpassen bestaande situatie)

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4003

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor vermindering van emissies tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

4.1 CO₂-uitstoot

F 4100

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het voorkomen van CO₂-vorming

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4101

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het afvangen van CO₂ voor nuttige toepassing

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4102

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het transport van afgevangen CO₂ voor nuttige toepassing

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4103

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het binden van CO₂

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4111

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor elektrificatie van processen in de chemische industrie

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

4.2 Overige broeikasgassen

F 4200

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor emissiereductie van lachgas en methaan

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4201

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het voorkomen of vervangen van gefluoreerde broeikasgassen

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

A 4210

36% MIA en 75% Vamil

Hoogspanningsschakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding met een laag GWP-isolatiegas

- a. **bestemd voor:** het doorschakelen of transporteren van hoogspanning van ten minste 146 kilovolt met een schakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding die geen SF₆ bevat, maar geïsoleerd is met een isolatiegas met een Global Warming Potential (GWP) van minder dan 500 CO₂-equivalenten en dat geen fluor bevat, waarbij in geval van het vervangen van een schakelsysteem dat SF₆ bevat:
- deze vervanging wordt uitgevoerd door een wettelijk gecertificeerd monteur, en
 - wordt aangetoond dat het SF₆ is opgevangen en milieuverantwoord wordt verwerkt,
- b. **bestaande uit:** een schakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding met isolatiegas.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 50% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren.

Status: gewijzigd.

E 4241

27% MIA

Klimaatsysteem op basis van dauwpuntkoeling

- a. **bestemd voor:** het koelen van serverruimtes, schakelkasten of bedrijfsgebouwen met een klimaatsysteem op basis van dauwpuntkoeling, waarbij:
- het systeem water (R718) gebruikt als koudemiddel,
 - lucht wordt gedroogd door adsorptie of koeling op basis van een natuurlijk koudemiddel, en
 - deze gedroogde lucht vervolgens indirect adiabatisch wordt gekoeld in een scheidingswarmtewisselaar door een tweede luchtstroom die gekoeld is door middel van bevochtiging,
- b. **bestaande uit:** koelsysteem met een droogunit.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

F 4290

45% MIA en 75% Vamil

Gasdetectieapparatuur voor F-gassen

- a. **bestemd voor:** het met ten minste twee sensoren vroegtijdig detecteren van lekken van gefluoreerde broeikasgassen op basis van infrarood (IR) bij apparatuur die gefluoreerde broeikasgassen bevat in hoeveelheden van minder dan 500 ton CO₂-equivalenten, waarbij de detectieapparatuur een automatisch alarm geeft bij 500 ppm aan F-gassen of lager,
- b. **bestaande uit:** gasdetectieapparatuur voor vroegtijdige detectie en apparatuur voor alarmmelding.

Let op: voor bedrijfsmiddelen geldt een minimum meldingsbedrag van € 2.500. Bij bijvoorbeeld een prijs van € 1.250 per bedrijfsmiddel worden ten minste 2 bedrijfsmiddelen tegelijk aangeschaft en gemeld.

Investerings in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

4.3 Zure depositie

F 4305

45% MIA en 75% Vamil

NO_x-emissie reducerende techniek

Zie [paragraaf 2b](#) voor de omschrijving van dit bedrijfsmiddel met doelvoorschrift en de voorwaarden voor bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift.

F 4306

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor natte NO_x-verwijdering

- a. **bestemd voor:** het uit rookgassen verwijderen van NO_x en al dan niet andere componenten door de rookgassen te leiden door een waterbad of een gaswasser met water als scrubbervloeistof, waarbij de NO_x-emissie van de installatie, gemeten volgens het Besluit activiteiten leefomgeving, ten minste:
 - 30% lager is dan wettelijk verplicht volgens het Besluit activiteiten leefomgeving, of
 - lager is dan de strengste waarde van de betreffende BBT-conclusie,
- b. **bestaande uit:** een natte wasser of waterbad en al dan niet de volgende onderdelen: een loogdosering, oxidatiesysteem op basis van uv, ozon of chemische omzetting of een combinatie hiervan, warmteterugwinningssysteem en apparatuur voor waterzuivering.

Toelichting: De BBT-conclusies en de hierbij horende Engelstalige BREF-documenten zijn te vinden op de website van de Europese Commissie: bureau-industrial-transformation.jrc.ec.europa.eu/reference/.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

G 4314

45% MIA

Selectieve NO_x-reductie-installatie voor een crematieoven

- a. **bestemd voor:** het omzetten van NO_x uit de afgassen van een bestaande crematieoven door de injectie van ureum of ammoniak, waarbij het injecteren van ureum of ammoniak niet leidt tot een toename van het verbruik van fossiele brandstoffen,
- b. **bestaande uit:** een NO_x-reductie-installatie met een ammoniak- of ureuminjectiesysteem.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

D 4315

36% MIA

Selectieve (katalytische) reductie-installatie (SCR of SNCR) (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het omzetten van NO_x uit de afgassen van een bestaande stookinstallatie door de injectie van ureum of ammoniak, al dan niet in combinatie met een katalysator, waarbij:
- de NO_x-emissie van de stookinstallatie, gemeten volgens het Besluit activiteiten leefomgeving, ten minste 30% lager is dan de wettelijk verplicht,
 - de stookinstallatie een ketel, zuigermotor, gasturbine- of motor met een thermisch vermogen van meer dan 400 kilowatt betreft, en
 - de stookinstallatie niet bestemd is voor mobiele werktuigen, voertuigen, vaartuigen, de glastuinbouw of een afvalverbrandingsinstallatie,
- b. **bestaande uit:** een reductie-installatie met een ammoniak- of ureuminjectiesysteem en al dan niet een katalysator, een stoffilter en een warmteterugwinningsinstallatie.

Hierbij geldt dat:

- een emissiemeting volgens het Besluit activiteiten leefomgeving uitgevoerd wordt door een bedrijf dat hiertoe geaccrediteerd (metingen volgens EU-normen NEN-EN 14792 voor NO_x, NEN-EN 13284-1 voor stof en NEN-EN 14789 voor O₂) of gecertificeerd (metingen volgens Scope 6 van de SCIOS) is. Voor de berekening van de uitstoot van rookgas door een stookinstallatie wordt de massaconcentratie van stikstofoxiden (NO_x) in het rookgas herleid op rookgas met een volumegehalte aan zuurstof van:
 - a. 15%, als het een dieselmotor, gasmotor of gasturbine betreft,
 - b. 6%, als het een stookinstallatie met vaste brandstof (biomassa) betreft, of
 - c. 3%, in alle andere gevallen (zoals bij aardgas en brandstof in vloeibare vorm).

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

D 4316

36% MIA

Accu voor stroomvoorziening van lokale activiteiten

- a. **bestemd voor:** het van stroom voorzien van lokale activiteiten met een verplaatsbaar accupakket dat geen lood bevat en een vermogen heeft van ten minste 2 kilovoltampère en ten hoogste 30 kilovoltampère, waarbij:
- geen bestaand accupakket wordt vervangen,
 - sprake is van een uitsluitend elektrische aandrijving, en
 - het gangbaar is gebruik te maken van een diesel- of benzineaggregaat,
- b. **bestaande uit:** een accupakket, (snel)laadsysteem en al dan niet zonnepanelen die uitsluitend voor het accupakket worden gebruikt.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel 270406 van de energie-investeringsaftrek voor accupakketten met een vermogen groter dan 30 kilovoltampère. Zie bedrijfsmiddel 260101 van de energie-investeringsaftrek voor stationaire opslag van overtollige elektriciteit en bedrijfsmiddel 251118 voor het opslaan van groene energie.

Let op: onder verplaatsbare accupakketten worden geen thuisaccu's verstaan. Accu's voor werktuigen met een vaste bestuurdersplaats komen niet in aanmerking onder dit bedrijfsmiddel.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, geluidshinder beperken, kringlopen sluiten.

Status: gewijzigd.

F 4317

45% MIA en 75% Vamil

Biogas- of biopropanaggregaat voor stroomvoorziening van lokale activiteiten

- a. **bestemd voor:** het van stroom voorzien van lokale activiteiten met een verplaatsbaar biogas- of biopropanaggregaat met driewegkatalysator of selectieve katalytische reductie (SCR), waarbij:
- de rookgassen niet meer dan 30 milligram NO_x per normaal kubieke meter bij 15% O₂ bevatten,
 - de NO_x-emissie wordt aangetoond met een emissierapportage van NO_x-metingen aan eenzelfde installatie, uitgevoerd door een geaccrediteerd laboratorium of een SCIOS scope 6 gecertificeerd bedrijf volgens het Besluit activiteiten leefomgeving, waarbij geen correctie van de meetwaarden voor de meetonzekerheid wordt toegepast, en
 - het aggregaat niet wordt toegepast in primaire landbouw,
- b. **bestaande uit:** een biogas- of biopropanaggregaat, al dan niet met EGR, en al dan niet een accupakket voor de opslag van de opgewekte energie.

Toelichting: EGR staat voor 'Exhaust Gas Recirculation' en kan onderdeel zijn van het biogasaggregaat. Zie bedrijfsmiddel 270106 van de energie-investeringsaftrek voor mobiele elektrische werktuigen zonder bestuurdersplaats.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.
Status: gewijzigd.

D 4325

36% MIA

(Biologische) ontzwavelingsinstallatie

- a. **bestemd voor:** het al dan niet biologisch reinigen van met zwavel verontreinigde gassen door een ontzwavelingsinstallatie, waarbij:
- de ontzwavelingsinstallatie een zwavelverwijderingsrendement heeft van ten minste 95%
 - elementair zwavel of zwavelverbindingen worden afgescheiden en nuttig worden toegepast, en
 - in geval van chemisch reinigen sprake is van recirculatie van hulpstoffen in het reinigingsproces,
- b. **bestaande uit:** een ontzwavelingsinstallatie en al dan niet een wasvloeistofbehandelingssysteem, met uitzondering van apparatuur voor de productie of nuttige toepassing van zwavel of zwavelverbindingen.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, luchtkwaliteit verbeteren.
Status: ongewijzigd.

4.4 Fijn stof

D 4417

36% MIA

Rookgenerator voor voedselbewerking (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het met een rookgenerator bewerken of garen van voedingswaren met rookcondensaat, waarbij:
- het rookcondensaat wordt verneveld in de rookkamer,
 - er geen gebruik gemaakt wordt van rookaroma's,
 - de geconcentreerde vloeistof als alternatief voor rookaroma's niet meer dan 50 ppm aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen bevat, en
 - de rookgenerator een bestaande rookinstallatie vervangt,
- b. **bestaande uit:** een rookgenerator.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.
Status: ongewijzigd.

E 4486

27% MIA

Filterinstallatie voor hout- en pelletstook

- a. **bestemd voor:** het met een vast opgesteld filter verwijderen van stofdeeltjes uit een rookgas afkomstig van een hout- of houtpelletgestookte ketel, kachel of oven met een thermisch vermogen van minder dan 1 megawatt,
- b. **bestaande uit:** een filterinstallatie en al dan niet een ventilator.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

4.5 Vluchtige organische stoffen (VOS)

C 4581

75% Vamil

Elektrische thermische oxidator voor afgassen

- a. **bestemd voor:** het thermisch en autotherm oxideren van afgassen of vluchtige organische stoffen, waarbij:
 - in het proces geen gebruik wordt gemaakt van branders,
 - het proces wordt opgestart met elektrische verwarming,
 - de NO_x-emissie tijdens autotherme verbranding ten hoogste 5 milligram per normaal kubieke meter bedraagt, dat wordt aangetoond met een emissierapportage volgens vigerende wet- en regelgeving, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel,
- b. **bestaande uit:** een elektrische thermische oxidator en al dan niet een warmtewisselaar.

Hierbij geldt dat:

- een emissiemeting uitgevoerd wordt door een bedrijf dat hiertoe geaccrediteerd is (periodieke metingen) volgens EU normen NEN-EN 14792 en NEN-EN 15259.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: gewijzigd.

E 4585

27% MIA

Biotricklingsysteem voor het verwijderen van VOS

- a. **bestemd voor:** de microbiologische afbraak van vluchtige organische stoffen (VOS) uit afgassen van een industrieel proces met een biotricklingfilter,
- b. **bestaande uit:** een biotricklingfilter, recirculatie watertank, doseringsapparatuur voor nutriënten en pH-correctie en al dan niet een meetsysteem voor emissies en een warmtewisselaar voor energierugwinning.

Hierbij geldt dat:

- onder industrieel wordt verstaan grootschalig en met een hoge mate van mechanisering en automatisering.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

4.6 Overige luchtverontreiniging

D 468o

36% MIA

Koude oxidatie-installatie voor luchtreiniging

- a. **bestemd voor:** het al dan niet katalytisch, niet-thermisch oxideren van geurstoffen, vluchtige organische stoffen (VOS) of pathogenen in naar buiten te blazen luchtstromen in de industrie of horeca door koud plasma of ionisatie op basis van hoogspanning, waarbij:
- deze verontreinigingen worden omgezet in onschadelijke stoffen,
 - sprake is van een luchtdebiet van ten hoogste 20.000 normaal kubieke meter per uur, en
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel,
- b. **bestaande uit:** een reactorkamer met plasmaplatten (plasmaomzetter) of ionisator op basis van hoogspanning en al dan niet de volgende onderdelen: een katalysator, een voorfilterinstallatie voor het koude oxidatieproces en een nageschakelde restradicalenabsorber of -vernietiger.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor 50% van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 468z

36% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het verwijderen van zwavelhoudende geuremissies

- a. **bestemd voor:** het in een gesloten systeem in een waterige oplossing condenseren van zwavelhoudende dampen en de daarmee samenhangende geurstoffen afkomstig van een industrieel proces, waarbij de geurstoffen worden gebonden en geuremissie naar de omgeving wordt voorkomen,
- b. **bestaande uit:** apparatuur die technisch noodzakelijk is om de geurstoffen te verwijderen en al dan niet een waterbehandelingssysteem.

Hierbij geldt dat:

- onder industrieel wordt verstaan grootschalig en met een hoge mate van mechanisering en automatisering.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

5. Gebouwde omgeving en klimaatadaptatie

Duurzame gebouwen, interieur inrichting, installaties, ecologische systemen, biodiversiteit, oppervlaktewater, grondwater, bodem

5.1 Bescherming of herstel van biodiversiteit

F 5102

45% MIA en 75% Vamil

Voorzieningen voor het versterken van biodiversiteit

- a. **bestemd voor:** het versterken van de biodiversiteit of het uitbreiden van voedselaanbod en nestgelegenheid voor insecten, vleermuizen of andere wilde dieren, al dan niet in combinatie met waterretentie of preventieve maatregelen tegen plaaginsecten of exoten, waarbij:
- ten minste twee van de volgende voorzieningen aanwezig zijn of toegepast worden:
 1. nestelvoorzieningen voor dieren en insecten,
 2. inheemse beplanting,
 3. een natuurlijke vijver of waterpartij, waarbij een investering in een wadi voldoet aan de eisen bedoeld onder a. van bedrijfsmiddel D 5342, of
 4. hagen die luwte creëren,
 - toegepast hout bestaat uit snoeihout of hout dat is gecertificeerd met een certificatiesysteem dat door het Timber Procurement Assessment Committee is goedgekeurd,
 - de genomen maatregelen voor het versterken van biodiversiteit gebaseerd zijn op een ecologisch rapport of advies van een relevante onderzoeks- of adviesorganisatie,
 - de investering niet agroforestry of de aanleg van een teeltvrije zone als bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving betreft, en
 - de investering niet als randvoorwaarde vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid wordt gesteld of is voorgeschreven door het bevoegd gezag,
- b. **bestaande uit:** landschapselementen, bouwkundige of civieltechnische werken of apparatuur die qua functie primair noodzakelijk zijn voor versterking van biodiversiteit en al dan niet de volgende onderdelen: vleermuisvriendelijke verlichting, kweekkasten voor sluipwespen, beregeningsinstallaties die gebruik maken van oppervlakte- of regenwater, een natuurzwemvijver, natuurlijke speelelementen en met uitzondering van geprefabriceerde speelelementen en andere in deze bijlage genoemde bedrijfsmiddelen.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 1.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
- een investering in de inrichting van een bedrijfsterrein bij een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel F 5102 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Een plan van een hovenier is geen ecologisch rapport en ook geen advies van een relevante onderzoeks- of adviesorganisatie. Landschapselementen kunnen bijvoorbeeld veedrinkpoelen, houtwallen, hagen en bomen of natuurzuilen zijn. Informatie over versterking van biodiversiteit als onderdeel van duurzame gebiedsontwikkeling is onder andere te vinden op landschappen.nl, samenvoerbiodiversiteit.nl, breeam.nl/keurmerken/gebied, nlgebiedslabel.nl en nlterreinlabel.nl. Informatie over vogel- of vleermuisvriendelijke voorzieningen is te vinden op checklistgroenbouwen.nl. Informatie over insectvriendelijke landschapselementen en voorzieningen is beschikbaar op vlinderstichting.nl, nederlandzoemt.nl en 2B-connect.eu. Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl. Investerings in het kader van de Nationale Bijenstrategie kunnen op grond van dit bedrijfsmiddel gemeld worden.

Zie bedrijfsmiddel A 2300 voor investeringen in agroforestry.

Draagt bij aan: dierwelzijn bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 5121

45% MIA en 75% Vamil

Inzamelvoorziening voor zwerfafval in kustgebieden en binnenwateren

- bestemd voor:** het verwijderen van anorganisch zwerfafval, zoals plastic, glas, blik en sigarettenpeuken in kustgebieden en binnenwateren, waarbij geldt dat:
 - het verwijderen van zwerfafval aanvullend is op de wettelijke zorgplicht van terreineigenaren en beheerders, en
 - de toepassing van het bedrijfsmiddel geen gangbare praktijk betreft,
- bestaande uit:** een inzamelvoorziening, vangstelsel of mobiel apparaat voor het verwijderen van zwerfafval en al dan niet een monitoringstelsel en een sorteerinstallatie.

Toelichting: Het toepassingsgebied van dit bedrijfsmiddel betreft het mariene milieu (binnen het Nederlands Continentaal Plat), waaronder ingegrepen de zee, stranden en duinen. Het bedrijfsmiddel geldt ook voor alle binnenwateren, inclusief de oevers van bijvoorbeeld meren, kanalen, rivieren en de Waddenzee.

Draagt bij aan: kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

F 5122

45% MIA en 75% Vamil

Systeem voor het verbeteren van kwaliteit van maaisel

- a. **bestemd voor:** het verbeteren van de kwaliteit van maaisel door het aanpassen van een maaimachine, waardoor voor of tijdens het maaien van openbaar groen ten minste:
1. de kwaliteit van maaisel wordt beoordeeld met een camerasysteem en data-analyse, of
 2. zwerfafval gelijktijdig wordt verwijderd en gescheiden wordt verzameld, en
- waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat het maaisel ten opzichte van de gangbare situatie hoogwaardiger wordt toegepast en het verzamelde zwerfafval al dan niet aangeboden wordt voor recycling,
- b. **bestaande uit:** een aanpassing van een maaisysteem die technisch noodzakelijk is voor het verbeteren van de kwaliteit van maaisel, met uitzondering van het maaisysteem.

Hierbij geldt dat:

- onder openbaar groen worden onder meer bermen, parken, natuurgebieden en oevers verstaan, en
- onder een hoogwaardigere toepassing wordt bijvoorbeeld het als grondstof gebruiken van (een groter deel van) het maaisel of zwerfafval verstaan.

Toelichting: Met dit bedrijfsmiddel is het mogelijk om maaisel te oogsten, zwerfafval te scheiden en deze nuttige toepassing te geven.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, kringlopen sluiten, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 5140

45% MIA en 75% Vamil

Biodiversiteitversterkende voorzieningen voor het aquatisch milieu

- a. **bestemd voor:** het in of op een oppervlaktewaterlichaam versterken van de gebiedseigen biodiversiteitsfactoren, al dan niet in combinatie met het verbeteren van de oppervlaktewaterkwaliteit of de kust- of oeverbescherming, door landschapselementen of bouwkundige of civieltechnische werken, waarbij het bepalen van de gebiedseigen biodiversiteitsfactoren in lijn is met adviezen van relevante beheerplannen of gebaseerd is op een ecologisch rapport of advies van een relevante onderzoeks- of adviesorganisatie,
- b. **bestaande uit:** landschapselementen of bouwkundige of civieltechnische werken, die aantoonbaar bijdragen aan de gebiedseigen aquatische biodiversiteit, met uitzondering van drijvende zonnepanelen, apparatuur of installaties bestemd voor onderhoud, kweek of productie of andere in deze bijlage genoemde bedrijfsmiddelen.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 1.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
- onder een waterlichaam de definitie uit de Kaderrichtlijn water voor oppervlaktewaterlichaam wordt verstaan onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een overgangswater of een strook kustwater.

Toelichting: Landschapselementen zijn bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers, nestvlotjes en wilgenbossen. Bouwkundige of civieltechnische werken zijn bijvoorbeeld kunstriffen, hangende structuren of hard substraat. Relevante beheerplannen zijn beschikbaar op [rwsnaturazoo00.nl](https://www.rwsnaturazoo00.nl). Informatie over het versterken van aquatische biodiversiteit, eventueel in combinatie met kust- of oeverbescherming, is onder andere beschikbaar op [buildingwithnatureindestad.nl](https://www.buildingwithnatureindestad.nl), [natuurvriendelijkeoeverstowa.nl](https://www.natuurvriendelijkeoeverstowa.nl) of in het rapport "Bouwen met Noordzee-natuur. Uitwerking Gebiedsagenda Noordzee 2050" van Wageningen Marine Research ([edepot.wur.nl/411288](https://www.edepot.wur.nl/411288)).

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 5141

45% MIA en 75% Vamil

Gevelimpregnering zonder PFAS, siliconen, silanen en siloxanen

- a. **bestemd voor:** het waterafstotend maken van steenachtige buitengevels bij renovatie of restauratie zodat de levensduur van de gevel wordt verlengd, door het aanbrengen van een dunne water- en schimmelwerende laag met een impregneermiddel op plantaardige basis, waarvan:
- met een gevalideerde levenscyclusanalyse (LCA) is aangetoond dat het middel minder schadelijk is dan reguliere middelen en geen PFAS (Per- en polyfluoralkylstoffen), siliconen, silanen en siloxanen bevat, en
 - de leverancier garandeert dat het impregneermiddel ten minste 20 jaar meegaat,
- b. **bestaande uit:** impregneermiddel op basis van minder milieubelastende plantaardige ingrediënten inclusief het aanbrengen op een steenachtige buitengevel.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 5145

36% MIA en 75% Vamil

Decentrale zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater

- a. **bestemd voor:** het decentraal zuiveren van afvalwaterstromen van huishoudelijke of hiermee vergelijkbare aard, waarbij:
- op de betreffende locatie geen rioolaansluiting aanwezig is,
 - geneesmiddelresten, hormoonverstorende stoffen en multiresistente bacteriën in het afvalwater aantoonbaar onschadelijk worden gemaakt,
 - het gezuiverde water lokaal infiltreert, nuttig wordt toegepast of met toestemming van het bevoegd gezag wordt geloosd op het oppervlaktewater,
 - de investering op bedrijfsniveau niet leidt tot het lozen van meer brijn, en
 - een installatie of voorziening voor de infiltratie van het gezuiverde water voldoet aan de eisen zoals omschreven in bedrijfsmiddel D 5342.
- b. **bestaande uit:** een waterzuiveringsinstallatie, met uitzondering van installaties of voorzieningen voor het toepassen van het gezuiverde water.

Hierbij geldt dat:

- een investering in de inrichting van een bedrijfsterrein bij een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel A 5145 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bestemd voor bijvoorbeeld campings en andere recreatieve organisaties die investeren in de verwijdering van microverontreinigingen als aanvulling op een septic tank.

Draagt bij aan: natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

A 5151

36% MIA en 75% Vamil

Onkruidbestrijdingsmachine voor verhard oppervlak op basis van hoogspanning

- a. **bestemd voor:** het elektrocuteren van onkruid op verharde oppervlak door het toedienen van stroom met een volledig elektrische, handmatig voortgeduwde machine die stroom genereert en waarbij elektroden de hoogspanning naar het onkruid overbrengen,
- b. **bestaande uit:** een onkruidbestrijdingsmachine al dan niet voorzien van een duwhulp.

Hierbij geldt dat:

- de machine en indien aanwezig de duwhulp is voorzien van loodvrije accu's.

Draagt bij aan: bodem beschermen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: nieuw.

5.2 Duurzaam bouwen

G 5200

45% MIA

Circulair utiliteitsgebouw

- a. **bestemd voor:** het realiseren van een circulair utiliteitsgebouw(deel), niet zijnde een woning, stal, kas of datacentrum, waarbij:
- aangetoond wordt dat het gebouw:
 - op volumebasis bestaat uit 50% hernieuwbare grondstoffen, of
 - op volumebasis bestaat uit 25% hergebruikte bouwproducten, of
 - een losmaakbaarheidsindex heeft van ten minste 55%, berekend volgens het rapport 'Circular Buildings - methodiek losmaakbaarheid 2.0', en
 - al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt voldoet aan de eisen genoemd onder punt 13 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage,
 - een berekening van de milieuprestatie wordt overgelegd, bepaald volgens de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken 1.2 of hoger, berekend met gevalideerde rekeninstrumenten op basis van A2-data (EN15804:A2) en met de weegset en demarcatie zoals genoemd in de 'Handreiking Circulaire Gebouwen op de Milieulijst 2026', die door RVO beschikbaar wordt gesteld,
 - uit de berekening van de milieuprestatie blijkt dat de milieuprestatie voor:
 - een gebouw(deel) zonder industriefunctie ten hoogste € 0,90 per vierkante meter bvo per jaar is, of
 - een gebouw(deel) met industriefunctie ten hoogste € 0,60 per vierkante meter bvo per jaar is,
 - gedurende de gehele levensduur van het gebouw(deel) een actuele rapportage of dataset beschikbaar is die:
 - ten minste alle elementen en componenten van het gebouw(deel) bevat, inclusief informatie over de losmaakbaarheid en mogelijkheden voor hergebruik en recycling van de individuele elementen en componenten, en
 - tijdens sloop of renovatie van het gebouw(deel) bijdraagt aan het zo hoogwaardig mogelijk toepassen, hergebruiken of recyclen, van de vrijkomende elementen en componenten,
 - een BENG-berekening wordt overgelegd, opgesteld door een vakbekwaam EP-U/D adviseur welke werkzaam is voor een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 9500 of is aangesloten bij een gecertificeerde koepelorganisatie,
- 7a. voor een nieuw utiliteitsgebouw geldt dat:
- het primair fossiel energiegebruik van gebouw(delen) waarvoor een eis is gesteld in het Besluit bouwwerken leefomgeving, in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2), ten minste 10% lager is dan vereist op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving, en
 - voor een gebouw(deel) met industriefunctie als referentiefunctie een sportfunctie wordt aangehouden in de NTA 8800 berekening, en het primair fossiel energiegebruik, exclusief fictief warmtapwater van de sportfunctie, ten hoogste 31,5 kilowattuur per vierkante meter per jaar is,
- 7b. voor een gerenoveerd gebouw geldt dat het primair fossiel energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2) ten minste 20% lager is dan voor de ingreep,
8. bovenstaande onder punt 1 tot en met 7b is opgenomen in een ontwerpassessment dat binnen drie maanden na meldingsdatum is gevalideerd door een onafhankelijke assessor van een door de regeling erkende maatlatmethodiek, en
9. opleverresultaten voldoen aan punt 1 tot en met 7b en zijn opgenomen in een opleverassessment dat binnen een jaar na oplevering van het gebouw(deel) en binnen vier jaar na validatie van het ontwerpassessment gevalideerd zijn door een onafhankelijke assessor,
- b. **bestaande uit:** een circulair utiliteitsgebouw(deel), biodiversiteitsversterkende maatregelen, regenwaterbuffers en -infiltratie voor zover het geen wettelijke verplichting betreft, met uitzondering van de volgende onderdelen: interieur, inrichting, waaronder magazijnstellingen, procesgebonden installaties, overige terreininrichting, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw(deel).

Hierbij geldt dat:

- bij de berekening van de volumepercentages in punt 1a en 1b wordt uitgegaan van het totale volume aan toegepaste materialen exclusief de fundering en installaties, in het geval van renovatie of transformatie worden de reeds in het bestaande gebouw(deel) aanwezige en daarin achterblijvende materialen buiten beschouwing gelaten,
- de steun die met de milieu-investeringsaftrek en al dan niet andere vormen van staatssteun voor de investering kan worden verkregen ten hoogste 30% van de in aanmerking komende kosten bedraagt,

- deze steunintensiteit met 10 procentpunten kan worden verhoogd voor steun aan middelgrote ondernemingen en met 20 procentpunten voor steun aan kleine ondernemingen in de zin van bijlage I van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening,
- de in aanmerking komende kosten worden berekend met de volgende formule: 'in aanmerking komende kosten = $A - (105\% * B)$ ', waarbij 'A' de totale investering in het circulaire gebouw is en 'B' de totale investering in een vergelijkbaar gebouw dat een gangbaar niveau van milieubescherming behaalt,
- de door de regeling erkende duurzame bouw maatlatmethodieken in 2026 BREEAM-NL en GPR Gebouw zijn,
- per omgevingsvergunning slechts één gebouwdeel met industriefunctie en één gebouwdeel zonder industriefunctie gemeld kan worden,
- in het Besluit bouwwerken leefomgeving geen eisen worden gesteld aan de energiezuinigheid van gebouw(deel) en met een industriefunctie. Er bestaat dan ook nog geen methode voor het bepalen van de energieprestatie van industriële gebouwen. Met de NTA 8800 kan op een alternatieve wijze toch de energieprestatie van de industriefunctie worden bepaald. Hiervoor moet in plaats van de industriefunctie een sportfunctie worden aangehouden in de NTA 8800 berekening. Voor de industriefunctie dient het energiegebruik voor warmtapwater voor de gehele gebruiksoppervlakte in de ontwerpberekening meegenomen te worden, uitgaande van de aanwezigheid van een standaard warmtapwaterinstallatie (invoer: gasgestookt warmwatertoestel HRww, CW-klasse 4, leidinglengtes > 3 meter). Dit dient ook meegenomen te worden als geen warmtapwaterinstallatie aanwezig is. In de referentie 'gebouw met sportfunctie' is een grote vraag naar warmtapwater opgenomen. In de bepaling van de energiebehoefte en het primair fossiel energieverbruik mag de energie die nodig is voor deze fictieve energievraag voor warm tapwater van het resultaat uit de energieprestatieberekening worden afgetrokken,
- onder procesgebonden installaties, installaties worden verstaan die hoofdzakelijk geen gebouwgebonden functie hebben zoals bijvoorbeeld kraanbanen, transportlijnen, werkplaatsinrichting, industriële keukens, koel/vries-eilanden, droog- en bewaarwanden,
- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld,
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: De kosten voor het geheel slopen van een bestaand gebouw(deel) komen niet in aanmerking, de bijkomende kosten voor het tijdens de sloop winnen van de in het circulaire gebouw(deel) toe te passen elementen en componenten (circulair slopen) komen wel in aanmerking. Op rvo.nl/miavamil is de 'Handreiking circulaire gebouwen op de Milieulijst' te downloaden.

Informatie over de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken kunt u vinden op milieudatabase.nl.

Meer informatie over circulair bouwen kunt u vinden op rvo.nl op de pagina over circulair bouwen.

Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op de website tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: gewijzigd.

Circulaire woning

a. **bestemd voor:** het realiseren van een circulaire woning of gebouw(deel) met woon- of logiesfunctie, waarbij:

1. aangetoond wordt dat het gebouw:
 - a. op volumebasis bestaat uit 50% hernieuwbare grondstoffen, of
 - b. op volumebasis bestaat uit 25% hergebruikte bouwproducten, of
 - c. een losmaakbaarheidsindex heeft van ten minste 55% berekend volgens het rapport 'Circular Buildings - methodiek losmaakbaarheid 2.0', en
 2. al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt voldoet aan de eisen genoemd onder punt 13 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage,
 3. een berekening van de milieuprestatie wordt overgelegd, bepaald volgens de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken 1.2 of hoger, berekend met gevalideerde rekeninstrumenten op basis van A2-data (EN15804:A2) en met de weegset en demarcatie zoals genoemd in de 'Handreiking Circulaire Gebouwen op de Milieulijst 2026', die door RVO beschikbaar wordt gesteld,
 4. uit de berekening van de milieuprestatie blijkt dat de milieuprestatie voor:
 - a. grondgebonden woningen met een gebruiksoppervlak (GO) > 80 vierkante meter ten hoogste € 0,60 per vierkante meter bvo per jaar is,
 - b. grondgebonden woningen met een gebruiksoppervlak $GO \leq 80$ vierkante meter ten hoogste € $(0,6 + 0,015 * (80 - GO.functie))$ per vierkante meter bvo per jaar is,
 - c. een woongebouw met een gemiddeld gebruiksoppervlak (GO) per wooneenheid > 60 vierkante meter ten hoogste € 0,75 per vierkante meter bvo per jaar is,
 - d. een woongebouw met een gemiddeld gebruiksoppervlak (GO) per wooneenheid ≤ 60 vierkante meter ten hoogste € $(0,75 + 0,015 * (60 - GO.functie))$ per vierkante meter bvo per jaar is, en
- waarbij geldt dat het gebruiksoppervlak GO is berekend op basis van NEN 2580:2007,
5. gedurende de gehele levensduur van het gebouw(deel) een actuele rapportage of dataset beschikbaar is die:
 - ten minste alle elementen en componenten van het gebouw(deel) bevat, inclusief informatie over de losmaakbaarheid en mogelijkheden voor hergebruik en recycling van de individuele elementen en componenten, en
 - tijdens sloop of renovatie van het gebouw(deel) bijdraagt aan het zo hoogwaardig mogelijk toepassen (hergebruiken of recyclen) van de vrijkomende elementen en componenten,
 6. een BENG-berekening wordt overgelegd, opgesteld door een vakbekwaam EP-W/D adviseur welke werkzaam is voor een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 9500 of is aangesloten bij een gecertificeerde koepelorganisatie,
 - 7a. voor nieuwe woningen of een nieuw woongebouw(deel) geldt dat het primair fossiel energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2) ten minste 10% lager is dan vereist op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving,
 - 7b. voor gerenoveerde woningen of een gerenoveerd woongebouw(deel) geldt dat het primair fossiel energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2) ten minste 20% lager is dan voor de ingreep,
 8. bovenstaande onder punt 1 tot en met 7b is opgenomen in een ontwerpassessment dat binnen drie maanden na meldingsdatum is gevalideerd door een onafhankelijke assessor van een door de regeling erkende maatlatmethodiek, en
 9. opleverresultaten van het project voldoen aan punt 1 tot en met 7b en zijn opgenomen in een opleverassessment dat binnen een jaar na oplevering van het gebouw(deel) en binnen vier jaar na validatie van het ontwerpassessment gevalideerd zijn door een onafhankelijke assessor,

b. **bestaande uit:** een circulair gebouw(deel), biodiversiteitsversterkende maatregelen, regenwaterbuffers en -infiltratie voor zover het geen wettelijke verplichting betreft, met uitzondering van de volgende onderdelen: interieur, inrichting, overige terreininrichting, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw(deel).

Hierbij geldt dat:

- bij de berekening van de volumepercentages in punt 1a en 1b wordt uitgegaan van het totale volume aan toegepaste materialen exclusief de fundering en installaties, in geval van renovatie of transformatie worden de in het bestaande gebouw(deel) aanwezige materialen buiten beschouwing gelaten,
- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 700 per vierkante meter bvo in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,

- de steun die met de milieu-investeringsaftrek en al dan niet andere vormen van staatssteun voor de investering kan worden verkregen ten hoogste 30% van de in aanmerking komende kosten bedraagt,
- deze steunintensiteit met 10 procentpunten kan worden verhoogd voor steun aan middelgrote ondernemingen en met 20 procentpunten voor steun aan kleine ondernemingen in de zin van bijlage I van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, en
- de in aanmerking komende kosten worden berekend met de volgende formule: 'in aanmerking komende kosten = $A(105\% * B)$ ', waarbij 'A' de totale investering in het circulaire gebouw is en 'B' de totale investering in een vergelijkbaar gebouw dat een gangbaar niveau van milieubescherming behaalt,
- de door de regeling erkende duurzame bouw maatlatmethodieken in 2026 BREEAM-NL en GPR Gebouw zijn,
- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld,
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: De kosten voor het geheel slopen van bestaande woningen of woongebouwen komen niet in aanmerking, de bijkomende kosten voor het tijdens de sloop winnen van de in het circulaire gebouw(deel) toe te passen elementen en componenten (circulair slopen) komen wel in aanmerking. Op rvo.nl/miavamil is de 'Handreiking circulaire gebouwen op de Milieulijst' te downloaden.

Informatie over de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken kunt u vinden op milieudatabase.nl.

Meer informatie over circulair bouwen kunt u vinden op rvo.nl op de pagina over circulair bouwen.

Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op de website tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: gewijzigd.

D 5215

36% MIA

Zeer duurzaam gerenoveerd of verdergaand zeer duurzaam nieuw utiliteitsgebouw volgens BREEAM-NL

- a. **bestemd voor:** het duurzaam vervullen van (utiliteits-)gebruiksfuncties, genoemd in tabel 4.148A van het Besluit bouwwerken leefomgeving, niet zijnde gebruiksfunctie 1 (woonfunctie), 11 (overige gebruiksfunctie) of 12 (bouwwerk geen gebouw zijnde), met een gebouw(deel), niet zijnde een stal of kas, waarbij:
1. al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt voldoet aan de eisen genoemd onder punt 13 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage,
 2. een berekening van de milieuprestatie wordt overgelegd, bepaald volgens de vigerende Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken,
 - 3a. voor een gerenoveerd gebouw(deel) een minimale score van 70% op het aspect 'Asset' van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL-In-Use, versie 6.1) van de Dutch Green Building Council wordt behaald, waarbij voor de volgende categorieën ten minste de genoemde scores worden behaald: 60% op 'Energie', 45% op 'Landgebruik en Ecologie' en 45% op 'Materiaalstromen', wat blijkt uit een uiterlijk binnen drie maanden na meldingsdatum door een Assessor goedgekeurd BREEAM-NL-In-Use, versie 6.1 assessmentrapport, en uit een binnen drie jaar na afgifte van het assessmentrapport afgegeven BREEAM-NL-In-Use, versie 6.1 certificaat,
 - 3b. voor een nieuw of grootschalig gerenoveerd gebouw(deel) een minimale score van 85% van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie versie 6.1) van de Dutch Green Building Council wordt behaald, waarbij voor de volgende categorieën ten minste de genoemde score wordt behaald: 60% op 'Energie', 45% op 'Landgebruik en Ecologie' en 45% op 'Materialen', wat blijkt uit een uiterlijk binnen drie maanden (voor Bespoke trajecten binnen negen maanden) na meldingsdatum door een Assessor goedgekeurd BREEAM-NL assessmentrapport, en uit een binnen vier jaar na afgifte van het assessmentrapport afgegeven BREEAM-NL oplevercertificaat,
 4. een gebouw(deel) met industriefunctie is voorzien van een dak dat constructief is voorbereid op het realiseren van duurzame energieopwekkingsinstallaties en daarnaast voor het volledige bruikbare dakoppervlak is voorzien van:
 - a. dakbedekking met een Solar Reflectance Index (SRI) waarde van ten minste 80, of
 - b. een vegetatiedak, of
 - c. een parkeerdak, of

- d. een retentiedak, of
 - e. duurzame energieopwekkingsinstallaties, of
 - f. een combinatie hiervan, of
 - g. in plaats van de genoemde opties a tot en met f er een gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast op ten minste 25% van het totale geveleppervlak,
- b. **bestaande uit:** een nieuw utiliteitsgebouw(deel) of de voor renovatie technisch noodzakelijke apparatuur, bouwkundige werken en gebouwgebonden installaties om te voldoen aan bovengenoemde eisen, biodiversiteitsversterkende maatregelen, regenwaterbuffers en -infiltratie voor zover het geen wettelijke verplichting betreft en met uitzondering van de volgende onderdelen: gebouwdelen die niet voldoen aan de in onderdeel a. genoemde eisen, interieur, inrichting, overige terreininrichting, magazijnstellingen, procesgebonden installaties, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw.

Hierbij geldt dat:

- de investering in het utiliteitsgebouw voor ten hoogste het volgende bedrag per gevalideerde vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek:

Utiliteitsgebouw(deel) zonder industriefunctie

≤ 1.000 vierkante meter bvo € 1.400 per vierkante meter bvo

> 1.000 vierkante meter bvo € 800 per vierkante meter bvo

Utiliteitsgebouw(deel) met industriefunctie

≤ 7.000 vierkante meter bvo € 800 per vierkante meter bvo

- een gebouw(deel) met industriefunctie voor ten hoogste 7.000 vierkante meter bvo in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- indien er een vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast, het ten hoogste voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komende bedrag wordt verhoogd met € 600 per vierkante meter vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem,
- indien een gebouw bestaat uit meerdere gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, wordt het maximale bedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt gebaseerd op het totale bvo van de gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, zijnde de totalen voor de gebouwdelen met industriefunctie en de gebouwdelen zonder industriefunctie,
- investeringen in een utiliteitsgebouw(deel) binnen het kalenderjaar van de eerste melding voor milieu-investeringsaftrek uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen D 5215 tot en met E 5221 kunnen worden gemeld,
- vervolginvesteringen in dit gebouw(deel) in nakomende jaren kunnen uitsluitend gemeld worden voor bedrijfsmiddel D 5230 van de betreffende Milieulijst, indien voldaan wordt aan de eisen van dat bedrijfsmiddel,
- per omgevingsvergunning slechts één gebouwdeel met industriefunctie en één gebouwdeel zonder industriefunctie gemeld kan worden,
- onder bruikbaar dakoppervlak wordt verstaan het totale dakoppervlak van een gebouw(deel), met uitzondering van dakoppervlak dat wordt gebruikt voor (voorzieningen voor) technische installaties, lichtstraten, daglichtkoepels en hemelwaterafvoeren, en
- onder grootschalige renovatie wordt verstaan renovatie waarbij ten minste 25% van de oppervlakte van de uitwendige scheidingsconstructie van een gebouw(deel) wordt vernieuwd, veranderd of vergroot,
- onder procesgebonden installaties, installaties worden verstaan die geen hoofdzakelijk gebouwgebonden functie hebben zoals bijvoorbeeld kraanbanen, transportlijnen, werkplaatsinrichting, industriële keukens, koel/vries-eilanden, droog- en bewaarwanden.

Toelichting: Een gebouw waarin meerdere functies gecombineerd worden, kan één MilieuPrestatieberekening voor Gebouwen voor de combinatie van de Gebouwfuncties hebben. Investerings in duurzame energieopwekkingsinstallaties en energieopslag kunnen gemeld worden voor bijvoorbeeld Stimulering Duurzame Energieproductie of energie-investeringsaftrek.

De Nationale Milieudatabase informatie kunt u vinden op milieudatabase.nl. Informatie over BREEAM-NL is beschikbaar op BREEAM.nl. Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: gewijzigd.

E 5216

27% MIA

Duurzaam gerenoveerd of zeer duurzaam nieuw utiliteitsgebouw volgens BREEAM-NL

- a. **bestemd voor:** het duurzaam vervullen van (utiliteits-)gebruiksfuncties, genoemd in tabel 4.148A van het Besluit bouwwerken leefomgeving, niet zijnde gebruiksfunctie 1 (woonfunctie), 11 (overige gebruiksfunctie) of 12 (bouwwerk geen gebouw zijnde), met een gebouw(deel), niet zijnde een stal of kas, waarbij:
1. al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt voldoet aan de eisen, genoemd onder punt 13 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage,
 2. een berekening van de milieuprestatie wordt overgelegd, bepaald volgens de vigerende Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken,
 - 3a. voor een gerenoveerd gebouw(deel) een minimale score van 55% op het aspect 'Asset' van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL-In-Use, versie 6.1) van de Dutch Green Building Council wordt behaald, waarbij voor de volgende categorieën ten minste de genoemde scores worden behaald: 60% op 'Energie', 45% op 'Landgebruik en Ecologie' en 45% op 'Materiaalstromen', wat blijkt uit een uiterlijk binnen drie maanden na meldingsdatum door een Assessor goedgekeurd BREEAM-NL-In-Use, versie 6.1 assessmentrapport, en uit een binnen drie jaar na afgifte van het assessmentrapport afgegeven BREEAM-NL-In-Use, versie 6.1 certificaat,
 - 3b. voor een nieuw of grootschalig gerenoveerd gebouw(deel) een minimale score van 70% van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie versie 6.1) van de Dutch Green Building Council wordt behaald, waarbij voor de volgende categorieën ten minste de genoemde score wordt behaald: 60% op 'Energie', 45% op 'Landgebruik en Ecologie' en 45% op 'Materialen', wat blijkt uit een uiterlijk binnen drie maanden (voor Bespoke trajecten binnen negen maanden) na meldingsdatum door een Assessor goedgekeurd BREEAM-NL assessmentrapport, en uit een binnen vier jaar na afgifte van het assessmentrapport afgegeven BREEAM-NL oplevercertificaat,
 4. een gebouw(deel) met industriefunctie is voorzien van een dak dat constructief is voorbereid op het realiseren van duurzame energieopwekkingsinstallaties en daarnaast voor het volledige bruikbare dakoppervlak is voorzien van:
 - a. dakbedekking met een Solar Reflectance Index (SRI) waarde van ten minste 80, of
 - b. een vegetatiedak, of
 - c. een parkeerdak, of
 - d. een retentiedak, of
 - e. duurzame energieopwekkingsinstallaties, of
 - f. een combinatie hiervan, of
 - g. in plaats van de genoemde opties a tot en met f er een gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast op ten minste 25% van het totale geveloppervlak,
- b. **bestaande uit:** een nieuw utiliteitsgebouw(deel) of de voor renovatie technisch noodzakelijke apparatuur, bouwkundige werken en gebouwgebonden installaties om te voldoen aan bovengenoemde eisen, biodiversiteitsversterkende maatregelen, regenwaterbuffers en -infiltratie voor zover het geen wettelijke verplichting betreft en met uitzondering van de volgende onderdelen: gebouwdelen die niet voldoen aan de in onderdeel a. genoemde eisen, interieur, inrichting, overige terreininrichting, magazijnstellingen, procesgebonden installaties, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw.

Hierbij geldt dat:

- de investering in het utiliteitsgebouw voor ten hoogste het volgende bedrag per gevalideerde vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek:

Utiliteitsgebouw(deel) zonder industriefunctie	
≤ 1.000 vierkante meter bvo	€ 1.400 per vierkante meter bvo
> 1.000 vierkante meter bvo	€ 800 per vierkante meter bvo
Utiliteitsgebouw(deel) met industriefunctie	
≤ 7.000 vierkante meter bvo	€ 600 per vierkante meter bvo

- een gebouw(deel) met industriefunctie voor ten hoogste 7.000 vierkante meter bvo in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- indien er een vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast, het ten hoogste voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komende bedrag wordt verhoogd met € 600 per vierkante meter vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem,
- indien een gebouw bestaat uit meerdere gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, wordt het maximale bedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt gebaseerd op het totale bvo van de gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, zijnde de totalen voor de gebouwdelen met industriefunctie en de gebouwdelen zonder industriefunctie,
- investeringen in een utiliteitsgebouw(deel) binnen het kalenderjaar van de eerste melding voor milieu-investeringsaftrek uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen D 5215 tot en met E 5221 kunnen worden gemeld,
- vervolginvesteringen in dit gebouw(deel) in nakomende jaren komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek,
- per omgevingsvergunning slechts één gebouwdeel met industriefunctie en één gebouwdeel zonder industriefunctie gemeld kan worden,
- onder bruikbaar dakoppervlak wordt verstaan het totale dakoppervlak van een gebouw(deel), met uitzondering van dakoppervlak dat wordt gebruikt voor (voorzieningen voor) technische installaties, lichtstraten, daglichtkoepels en hemelwaterafvoeren, en
- onder grootschalige renovatie wordt verstaan renovatie waarbij ten minste 25% van de oppervlakte van de uitwendige scheidingsconstructie van een gebouw(deel) wordt vernieuwd, veranderd of vergroot,
- onder procesgebonden installaties, installaties worden verstaan die geen hoofdzakelijk gebouwgebonden functie hebben zoals bijvoorbeeld kraanbanen, transportlijnen, werkplaatsinrichting, industriële keukens, koel/vries-eilanden, droog- en bewaarwanden.

Toelichting: Een gebouw waarin meerdere functies gecombineerd worden, kan één MilieuPrestatieberekening voor Gebouwen voor de combinatie van de Gebouwfuncties hebben. Investerings in duurzame energieopwekkingsinstallaties en energieopslag kunnen gemeld worden voor bijvoorbeeld Stimulering Duurzame Energieproductie of energie-investeringsaftrek.

De Nationale Milieudatabase informatie kunt u vinden op milieudatabase.nl. Informatie over BREEAM-NL is beschikbaar op BREEAM.nl. Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: gewijzigd.

D 5220

36% MIA

Zeer duurzaam gerenoveerd of verdergaand zeer duurzaam nieuw utiliteitsgebouw volgens GPR Gebouw

- a. **bestemd voor:** het duurzaam vervullen van (utiliteits-)gebruiksfuncties, genoemd in tabel 4.148A van het Besluit bouwwerken leefomgeving, niet zijnde gebruiksfunctie 1 (woonfunctie), 11 (overige gebruiksfunctie) of 12 (bouwwerk geen gebouw zijnde), met een gebouw(deel), niet zijnde een stal, kas of datacentrum, waarbij:
1. al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt voldoet aan de eisen, genoemd onder punt 13 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage,
 2. een berekening van de milieuprestatie wordt overgelegd, bepaald volgens de vigerende Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken,
- 3a. een gerenoveerd gebouw(deel) voldoet aan de eisen van de maatlat van GPR Gebouw 4.5 Bestaande Bouw met een score van ten minste 7,5 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit, wat blijkt uit een rapportage van de GPR Gebouw berekening, die uiterlijk binnen drie maanden na meldingsdatum is geaccordeerd door een GPR Gebouw Expert en gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening, en waarbij na de oplevering van het gebouw binnen drie jaar na afgifte van voornoemde rapportage een GPR Gebouw oplevercertificaat overgelegd wordt, gebaseerd op een rapportage die geaccordeerd is door een GPR Gebouw Expert, gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening en getoetst door de certificaatverstrekker, of
- 3b. een nieuw of ingrijpend gerenoveerd gebouw(deel) voldoet aan de eisen van de maatlat van GPR Gebouw 4.5 met een score van ten minste 8,5 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit, wat blijkt uit een rapportage van de GPR Gebouw berekening, die uiterlijk binnen drie maanden na meldingsdatum is geaccordeerd door een GPR Gebouw Expert en gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening, en waarbij na de oplevering van het gebouw binnen vier jaar na afgifte van voornoemde rapportage een GPR Gebouw oplevercertificaat overgelegd wordt, gebaseerd op een rapportage die geaccordeerd is door een GPR Gebouw Expert, gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening en getoetst door de certificaatverstrekker,
4. een BENG-berekening wordt overgelegd, opgesteld door een vakbekwaam EP-U/D adviseur welke werkzaam is voor een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 9500 of is aangesloten bij een gecertificeerde koepelorganisatie,
- 5a. voor een nieuw utiliteitsgebouw geldt dat:
- het primair fossiel energiegebruik van gebouw(delen) waarvoor een eis is gesteld in het Besluit bouwwerken leefomgeving, in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2), ten minste 10% lager is dan vereist op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving, en
 - voor een gebouw(deel) met industriefunctie als referentiefunctie een sportfunctie wordt aangehouden in de NTA 8800 berekening, en het primair fossiel energiegebruik, exclusief fictief warmtapwater van de sportfunctie, ten hoogste 31,5 kilowattuur per vierkante meter per jaar is, of
- 5b. voor een gerenoveerd gebouw geldt dat het primair fossiel energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2) ten minste 20% lager is dan voor de ingreep, en
6. een gebouw(deel) met industriefunctie is voorzien van een dak dat constructief is voorbereid op het realiseren van duurzame energieopwekkingsinstallaties en daarnaast voor het volledige bruikbare dakoppervlak is voorzien van:
- a. dakbedekking met een Solar Reflectance Index (SRI) waarde van ten minste 80, of
 - b. een vegetatiedak, of
 - c. een parkeerdak, of
 - d. een retentiedak, of
 - e. duurzame energieopwekkingsinstallaties, of
 - f. een combinatie hiervan, of
 - g. in plaats van de genoemde opties a tot en met f er een gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast op ten minste 25% van het totale geveloppervlak,
- b. **bestaande uit:** een nieuw utiliteitsgebouw(deel) of de voor renovatie technische noodzakelijke apparatuur, bouwkundige werken en gebouwgebonden installaties om te voldoen aan bovengenoemde eisen, biodiversiteitsversterkende maatregelen, regenwaterbuffers en -infiltratie voor zover het geen wettelijke verplichting betreft en met uitzondering van de volgende onderdelen: gebouwdelen die niet voldoen aan de in onderdeel a. genoemde eisen, interieur, inrichting, overige terreininrichting, magazijninstellingen, procesgebonden installaties, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw.

Hierbij geldt dat:

- de investering in het utiliteitsgebouw voor ten hoogste het volgende bedrag per gevalideerde vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek:

Utiliteitsgebouw(deel) zonder industriefunctie

≤ 1.000 vierkante meter bvo	€ 1.400 per vierkante meter bvo
> 1.000 vierkante meter bvo	€ 800 per vierkante meter bvo

Utiliteitsgebouw(deel) met industriefunctie

≤ 7.000 vierkante meter bvo	€ 800 per vierkante meter bvo
-----------------------------	-------------------------------

- Stichting W/E adviseurs duurzaam bouwen de certificaatverstrekker voor GPR Gebouw is,
- een gebouw(deel) met industriefunctie voor ten hoogste 7.000 vierkante meter bvo in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- indien er een vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast, het ten hoogste voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komende bedrag wordt verhoogd met € 600 per vierkante meter vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem,
- indien een gebouw bestaat uit meerdere gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, wordt het maximale bedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt gebaseerd op het totale bvo van de gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, zijnde de totalen voor de gebouwdelen met industriefunctie en de gebouwdelen zonder industriefunctie,
- investeringen in een utiliteitsgebouw(deel) binnen het kalenderjaar van de eerste melding voor milieu-investeringsaftrek uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen D 5215 tot en met E 5221 kunnen worden gemeld,
- vervolginvesteringen in dit gebouw(deel) in nakomende jaren kunnen uitsluitend gemeld worden voor bedrijfsmiddel D 5230 van de betreffende Milieulijst, indien voldaan wordt aan de eisen van dat bedrijfsmiddel,
- per omgevingsvergunning slechts één gebouwdeel met industriefunctie en één gebouwdeel zonder industriefunctie gemeld kan worden,
- in het Besluit bouwwerken leefomgeving geen eisen worden gesteld aan de energiezuinigheid van gebouw(del) en met een industriefunctie. Er bestaat dan ook nog geen methode voor het bepalen van de energieprestatie van industriële gebouwen. Met de NTA 8800 kan op een alternatieve wijze toch de energieprestatie van de industriefunctie worden bepaald. Hiervoor moet in plaats van de industriefunctie een sportfunctie worden aangehouden in de NTA 8800 berekening. Voor de industriefunctie dient het energiegebruik voor warmtapwater voor de gehele gebruiksoppervlakte in de ontwerpberekening meegenomen te worden uitgaande van de aanwezigheid van een standaard warmtapwaterinstallatie (invoer: gasgestookt warmwatertoestel HRww, CW-klasse 4, leidinglengtes > 3 meter). Dit dient ook meegenomen te worden als geen warmtapwaterinstallatie aanwezig is. In de referentie 'gebouw met sportfunctie' is een grote vraag naar warmtapwater opgenomen. In de bepaling van de energiebehoefte en het primair fossiel energieverbruik mag de energie die nodig is voor deze fictieve energievraag voor warm tapwater van het resultaat uit de energieprestatieberekening worden afgetrokken,
- onder bruikbaar dakoppervlak wordt verstaan het totale dakoppervlak van een gebouw(deel), met uitzondering van dakoppervlak dat wordt gebruikt voor (voorzieningen voor) technische installaties, lichtstraten, daglichtkoepels en hemelwaterafvoeren, en
- onder grootschalige renovatie wordt verstaan renovatie waarbij ten minste 25% van de oppervlakte van de uitwendige scheidingsconstructie van een gebouw(deel) wordt vernieuwd, veranderd of vergroot,
- onder procesgebonden installaties, installaties worden verstaan die geen hoofdzakelijk gebouwgebonden functie hebben zoals bijvoorbeeld kraanbanen, transportlijnen, werkplaatsinrichting, industriële keukens, koel/vries-eilanden, droog- en bewaarwanden.

Toelichting: Een gebouw waarin meerdere functies gecombineerd worden, kan één MilieuPrestatieberekening voor Gebouwen voor de combinatie van de gebouwfuncties hebben. Investerings in duurzame energieopwekkingsinstallaties en energieopslag kunnen gemeld worden voor bijvoorbeeld Stimulering Duurzame Energieproductie of energie-investeringsaftrek.

De Nationale Milieudatabase informatie kunt u vinden op milieudatabase.nl. Informatie over GPR Gebouw is beschikbaar op gprgebouw.nl. Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: gewijzigd.

E 5221

27% MIA

Duurzaam gerenoveerd of zeer duurzaam nieuw utiliteitsgebouw volgens GPR Gebouw

- a. **bestemd voor:** het duurzaam vervullen van (utiliteits-)gebruiksfuncties, genoemd in tabel 4.148A van het Besluit bouwwerken leefomgeving, niet zijnde gebruiksfunctie 1 (woonfunctie), 11 (overige gebruiksfunctie) of 12 (bouwwerk geen gebouw zijnde), met een gebouw(deel), niet zijnde een stal, kas of datacentrum, waarbij:
1. al het aangeschafte nieuwe hout dat verwerkt wordt voldoet aan de eisen, genoemd onder punt 13 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage,
 2. een berekening van de milieuprestatie wordt overgelegd, bepaald volgens de vigerende Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken,
- 3a. een gerenoveerd gebouw(deel) voldoet aan de eisen van de maatlat van GPR Gebouw 4.5 Bestaande Bouw met een score van ten minste 7,0 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit, wat blijkt uit een rapportage van de GPR Gebouw berekening, die uiterlijk binnen drie maanden na meldingsdatum is geaccordeerd door een GPR Gebouw Expert en gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening, en waarbij na de oplevering van het gebouw binnen drie jaar na afgifte van voornoemde rapportage een GPR Gebouw oplevercertificaat overgelegd wordt, gebaseerd op een rapportage die geaccordeerd is door een GPR Gebouw Expert, gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening en getoetst door de certificaatverstrekker, of
- 3b. een nieuw of ingrijpend gerenoveerd gebouw(deel) voldoet aan de eisen van de maatlat van GPR Gebouw 4.5 met een score van ten minste 8,0 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit, wat blijkt uit rapportage van de GPR Gebouw berekening, die uiterlijk binnen drie maanden na de meldingsdatum is geaccordeerd door een GPR Gebouw Expert en gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening, en waarbij na de oplevering van het gebouw binnen vier jaar na afgifte van voornoemde rapportage een GPR Gebouw oplevercertificaat overgelegd wordt, gebaseerd op een rapportage die geaccordeerd is door een GPR Gebouw Expert, gevalideerd door een onafhankelijke GPR Gebouw Assessor volgens de Procedure Kwaliteitsborging GPR Gebouw berekening en getoetst door de certificaatverstrekker,
4. een BENG-berekening wordt overgelegd, opgesteld door een vakbekwaam EP-U/D adviseur welke werkzaam is voor een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 9500 of is aangesloten bij een gecertificeerde koepelorganisatie,
- 5a. voor een nieuw utiliteitsgebouw geldt dat:
- het primair fossiel energiegebruik van gebouw(delen) waarvoor een eis is gesteld in het Besluit bouwwerken leefomgeving, in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2), ten minste 10% lager is dan vereist op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving, en
 - voor een gebouw(deel) met industriefunctie als referentiefunctie een sportfunctie wordt aangehouden in de NTA 8800 berekening, en het primair fossiel energiegebruik, exclusief fictief warmtapwater van de sportfunctie, ten hoogste 31,5 kilowattuur per vierkante meter per jaar is, of
- 5b. voor een gerenoveerd gebouw geldt dat het primair fossiel energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2) ten minste 20% lager is dan voor de ingreep, en
6. een gebouw(deel) met industriefunctie is voorzien van een dak dat constructief is voorbereid op het realiseren van duurzame energieopwekkingsinstallaties en daarnaast voor het volledige bruikbare dakoppervlak is voorzien van:
- a. dakbedekking met een Solar Reflectance Index (SRI) waarde van ten minste 80, of
 - b. een vegetatiedak, of
 - c. een parkeerdak, of

- d. een retentiedak, of
 - e. duurzame energieopwekkingsinstallaties, of
 - f. een combinatie hiervan, of
 - g. in plaats van de genoemde opties a tot en met f er een gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast op ten minste 25% van het totale geveleppervlak,
- b. **bestaande uit:** een nieuw utiliteitsgebouw(deel) of de voor renovatie technisch noodzakelijke apparatuur, bouwkundige werken en gebouwgebonden installaties om te voldoen aan bovengenoemde eisen, biodiversiteitsversterkende maatregelen, regenwaterbuffers en -infiltratie voor zover het geen wettelijke verplichting betreft en met uitzondering van de volgende onderdelen: gebouwdelen die niet voldoen aan de in onderdeel a. genoemde eisen, interieur, inrichting, overige terreininrichting, magazijnstellingen, procesgebonden installaties, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw.

Hierbij geldt dat:

- de investering in het utiliteitsgebouw voor ten hoogste het volgende bedrag per gevalideerde vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek:

Utiliteitsgebouw(deel) zonder industriefunctie

≤ 1.000 vierkante meter bvo	€ 1.400 per vierkante meter bvo
> 1.000 vierkante meter bvo	€ 800 per vierkante meter bvo

Utiliteitsgebouw(deel) met industriefunctie

≤ 7.000 vierkante meter bvo	€ 600 per vierkante meter bvo
-----------------------------	-------------------------------

- Stichting W/E adviseurs duurzaam bouwen de certificaatverstrekker voor GPR Gebouw is,
- een gebouw(deel) met industriefunctie voor ten hoogste 7.000 vierkante meter bvo in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- indien er een vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem wordt toegepast, het ten hoogste voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komende bedrag wordt verhoogd met € 600 per vierkante meter vegetatiedak, retentiedak of gevelbegroeiingssysteem,
- indien een gebouw bestaat uit meerdere gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, wordt het maximale bedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt gebaseerd op het totale bvo van de gebouwdelen met dezelfde gebruiksfunctie, zijnde de totalen voor de gebouwdelen met industriefunctie en de gebouwdelen zonder industriefunctie,
- investeringen in een utiliteitsgebouw(deel) binnen het kalenderjaar van de eerste melding voor milieu-investeringsaftrek uitsluitend in zijn geheel voor één van de bedrijfsmiddelen D 5215 tot en met E 5221 kunnen worden gemeld,
- vervolginvesteringen in dit gebouw(deel) in nakomende jaren komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek,
- per omgevingsvergunning slechts één gebouwdeel met industriefunctie en één gebouwdeel zonder industriefunctie gemeld kan worden,
- in het Besluit bouwwerken leefomgeving geen eisen worden gesteld aan de energiezuinigheid van gebouw(del) en met een industriefunctie. Er bestaat dan ook nog geen methode voor het bepalen van de energieprestatie van industriële gebouwen. Met de NTA 8800 kan op een alternatieve wijze toch de energieprestatie van de industriefunctie worden bepaald. Hiervoor moet in plaats van de industriefunctie een sportfunctie worden aangehouden in de NTA 8800 berekening. Voor de industriefunctie dient het energiegebruik voor warmtapwater voor de gehele gebruiksoppervlakte in de ontwerpberekening meegenomen te worden uitgaande van de aanwezigheid van een standaard warmtapwaterinstallatie (invoer: gasgestookt warmwatertoestel HRww, CW-klasse 4, leidinglengtes > 3 meter). Dit dient ook meegenomen te worden als geen warmtapwaterinstallatie aanwezig is. In de referentie 'gebouw met sportfunctie' is een grote vraag naar warmtapwater opgenomen. In de bepaling van de energiebehoefte en het primair fossiel energieverbruik mag de energie die nodig is voor deze fictieve energievraag voor warm tapwater van het resultaat uit de energieprestatieberekening worden afgetrokken,
- onder bruikbaar dakoppervlak wordt verstaan het totale dakoppervlak van een gebouw(deel), met uitzondering van dakoppervlak dat wordt gebruikt voor (voorzieningen voor) technische installaties, lichtstraten, daglichtkoepels en hemelwaterafvoeren, en

- onder grootschalige renovatie wordt verstaan renovatie waarbij ten minste 25% van de oppervlakte van de uitwendige scheidingsconstructie van een gebouw(deel) wordt vernieuwd, veranderd of vergroot,
- onder procesgebonden installaties, installaties worden verstaan die geen hoofdzakelijk gebouwgebonden functie hebben zoals bijvoorbeeld kraanbanen, transportlijnen, werkplaatsinrichting, industriële keukens, koel/vries-eilanden, droog- en bewaarwanden.

Toelichting: Een gebouw waarin meerdere functies gecombineerd worden, kan één MilieuPrestatieberekening voor Gebouwen voor de combinatie van de gebouwfuncties hebben. Investerings in duurzame energieopwekkingsinstallaties en energieopslag kunnen gemeld worden voor bijvoorbeeld Stimulering Duurzame Energieproductie of energie-investeringsaftrek.

De Nationale Milieudatabase informatie kunt u vinden op milieudatabase.nl. Informatie over GPR Gebouw is beschikbaar op gprgebouw.nl. Een lijst van goedgekeurde houtcertificatiesystemen is beschikbaar op tpac.smk.nl of inkoopduurzaamhout.nl.

*Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.
Status: gewijzigd.*

D 5230

36% MIA

(Zeer) duurzaam utiliteitsgebouwconform Milieulijst 2023, 2024 of 2025

- a. **bestemd voor:** het duurzaam vervullen van (utiliteits-)gebruiksfuncties, genoemd in tabel 4.148A van het Besluit bouwwerken leefomgeving, niet zijnde gebruiksfunctie 1 (woonfunctie), 11 (overige gebruiksfunctie) of 12 (bouwwerk geen gebouw zijnde), met een gebouw(deel), niet zijnde een stal of kas, waarbij:
1. de gemelde investering een vervolginvestering betreft voor de eerst gemelde investering in hetzelfde gebouw(deel) in het jaar 2023, 2024 of 2025,
 2. het gebouw(deel) voldoet aan alle eisen van in het jaar van de eerste melding voor dit project vigerende Milieulijst, conform een van de bedrijfsmiddelen 5215, 5220, 5227, 6115, 6120, 6125 of 6127,
 3. een BENG-berekening wordt overgelegd, opgesteld door een vakbekwaam EP - U/D adviseur welke werkzaam is voor een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 9500 of is aangesloten bij een gecertificeerde koepelorganisatie, en
- 4a. voor een nieuw utiliteitsgebouw geldt dat:
- het primair fossiel energiegebruik van gebouw(delen) waarvoor een eis is gesteld in het Besluit bouwwerken leefomgeving, in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2), ten minste 10% lager is dan vereist op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving, en
 - voor een gebouw(deel) met industriefunctie als referentiefunctie een sportfunctie wordt aangehouden in de NTA 8800 berekening, en het primair fossiel energiegebruik, exclusief fictief warmtapwater van de sportfunctie, ten hoogste 31,5 kilowattuur per vierkante meter per jaar is,
- 4b. voor een gerenoveerd gebouw geldt dat het primair fossiel energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter gebruiksoppervlak per jaar (BENG 2) ten minste 20% lager is dan voor de ingreep,
- b. **bestaande uit:** een nieuw utiliteitsgebouw, de voor renovatie technisch noodzakelijke apparatuur, bouwkundige werken of gebouwgebonden installaties om te voldoen aan bovengenoemde eisen, en met uitzondering van gebouwdelen die niet voldoen aan de in onderdeel a genoemde eisen, interieur, inrichting, overige terreininrichting, magazijnstellingen, procesgebonden installaties, aankoop van grond en aankoop en sloop van een bestaand gebouw.

Hierbij geldt dat:

- de investering in het utiliteitsgebouw voor ten hoogste het bedrag per gevalideerde vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo) zoals vermeld in bedrijfsmiddel 5215, 5220, 5227, 6115, 6120, 6125 of 6127, zoals deze luidde in het jaar waarin de eerste melding voor de investering in het gebouw(deel) is gedaan, in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek,
- vervolginvesteringen in een duurzaam gebouw(deel), niet zijnde vervolginvesteringen in het jaar van de eerst gemelde investering, uitsluitend in zijn geheel voor dit bedrijfsmiddel kunnen worden gemeld,
- uitsluitend vervolginvesteringen voor investeringen gemeld onder bedrijfsmiddel 5215, 5220, 5227, 6115, 6120, 6125 of 6127 van de Milieulijst 2023, 2024 of 2025 in aanmerking komen onder bedrijfsmiddel D 5230, en

- in het Besluit bouwwerken leefomgeving geen eisen worden gesteld aan de energiezuinigheid van gebouw(del) en met een industriefunctie. Er bestaat dan ook nog geen methode voor het bepalen van de energieprestatie van industriële gebouwen. Met de NTA 8800 kan op een alternatieve wijze toch de energieprestatie van de industriefunctie worden bepaald. Hiervoor moet in plaats van de industriefunctie een sportfunctie worden aangehouden in de NTA 8800 berekening. Voor de industriefunctie dient het energiegebruik voor warmtapwater voor de gehele gebruiksoppervlakte in de ontwerpberekening meegenomen te worden uitgaande van de aanwezigheid van een standaard warmtapwaterinstallatie (invoer: gasgestookt warmwatertoestel HRww, CW-klasse 4, leidinglengtes > 3 meter). Dit dient ook meegenomen te worden als geen warmtapwaterinstallatie aanwezig is. In de referentie 'gebouw met sportfunctie' is een grote vraag naar warmtapwater opgenomen. In de bepaling van de energiebehoefte en het primair fossiel energieverbruik mag de energie die nodig is voor deze fictieve energievraag voor warm tapwater van het resultaat uit de energieprestatieberekening worden afgetrokken,
- onder procesgebonden installaties, installaties worden verstaan die geen hoofdzakelijk gebouwgebonden functie hebben zoals bijvoorbeeld kraanbanen, transportlijnen, werkplaatsinrichting, industriële keukens, koel/vries-eilanden, droog- en bewaarwanden.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken.

Status: gewijzigd.

5.3 Klimaatadaptatie in gebouwde omgeving

F 5300

45% MIA en 75% Vamil

Groendak

- bestemd voor:** het van beplanting voorzien van het dak van een bedrijfsgebouw, woning of ander bouwwerk,
- bestaande uit:** een vegetatielaag, substraatlaag, drainagelaag en al dan niet de volgende onderdelen: dakisolatie, dakbedekking, een kunstmatige bevoeiing en verankering, nestelvoorzieningen en constructieve aanpassingen bij bestaande daken, met uitzondering van kosten voor de dakconstructie in geval van nieuwbouw en met uitzondering van de volgende onderdelen: bestrating, speeltoestellen en (buiten)meubilair en -inrichting.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een vegetatiedak als onderdeel van een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6100 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5200 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel F 5300 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen, luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 5301

45% MIA en 75% Vamil

Groene gevel of muur

- a. **bestemd voor:** het van beplanting voorzien van een gevel van een bedrijfsgebouw of woning, of beide zijden van een muurconstructie,
- b. **bestaande uit:** een mosfaçade van bioreceptief beton of een van beplanting en substraat of potgrond voorzien frame of bouwblokken en al dan niet de volgende onderdelen: een gevelbeschermende laag, constructieve aanpassingen bij bestaande muren, irrigatieleidingwerk, een geïntegreerde waterbuffer en nestel- of foeragevoorzieningen voor dieren of insecten, waarbij het bioreceptief beton geen constructieve of isolerende functie heeft.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een gevel- of muurbegroeiingssysteem als onderdeel van een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6100 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5200 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel F 5301 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: bioreceptief beton is beton dat qua samenstelling en structuur ontwikkeld is om als substraat te dienen voor mossen.

Draagt bij aan: geluidshinder beperken, klimaatadaptatie bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: tekstueel gewijzigd.

G 5340

45% MIA

Groen en gezond bedrijfsterrein (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het zodanig herinrichten van een bestaand bedrijfsterrein gelegen op een bestaand bedrijventerrein of op een bestaande kantorenlocatie, dat er meer vegetatie, een koelere werkomgeving en minder risico op wateroverlast, verdroging en hittestress wordt gerealiseerd, door:
 - het verwijderen van bestaande aansluitingen van de regenwaterafvoer op de riolering van het gebouw, en
 - het vervangen van ten minste 50% van de bestaande dichte verharding bestemd voor parkeren, zij- en achterpaden, met uitzondering van trottoir en wegen, door groen, een waterpartij die niet in directe verbinding staat met het oppervlaktewatersysteem, waterdoorlatende (half)verharding of waterpasserende (half)verharding, waarbij ten minste één van de volgende voorzieningen aanwezig is of toegepast wordt:
 1. een groendak als bedoeld in bedrijfsmiddel F 5300,
 2. een groene gevel of muur als bedoeld in bedrijfsmiddel F 5301,
 3. een infiltratiesysteem of wadi als bedoeld in bedrijfsmiddel D 5342,
 4. een retentiedak met dynamische afvoer als bedoeld in bedrijfsmiddel F 5344, of
 5. aanpassingen aan de constructie van het gebouw die aantoonbaar bijdragen aan passieve koeling van de werkomgeving.
- b. **bestaande uit:** apparatuur, landschapselementen, bouwkundige of civieltechnische werken die technisch noodzakelijk zijn voor de klimaatadaptatieve maatregelen met uitzondering van installaties die zorgen voor verwarming en/of koeling van het gebouw.

Hierbij geldt dat:

- een investering in de inrichting van een bedrijfsterrein bij een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel G 5340 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek, en
- onder het aanpassen van de bestaande situatie wordt eveneens verstaan sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie of het wijzigen van de bestemming van een gebouw.

Toelichting: gebouwaanpassingen zoals bedoeld bij onderdeel 5 zijn bijvoorbeeld het aanbrengen van luifels of installatie van een systeem voor nachtventilatie. Installaties zoals een airco of warmtepomp komen niet in aanmerking.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

A 5341

36% MIA en 75% Vamil

Vergroening van een bedrijfsterrein, parkeerterrein of tuin (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het vervangen van de bestaande dichte verharding van een bedrijfsterrein of het parkeerterrein of de tuin van één of meerdere woningen, door:
1. vegetatie,
 2. een waterpartij die niet in directe verbinding staat met een oppervlaktewatersysteem,
 3. waterdoorlatende of waterpasserende (half)verharding, al dan niet in combinatie met infiltratiekolken of slimme kolken, of
 4. een combinatie van de bovenstaande maatregelen,
- waarbij onder punt 1 tot en met 4 geldt dat:
- het bedrijfsterrein geen deel uitmaakt van een landbouwbedrijf en gesitueerd is in de bebouwde kom of op een bedrijventerrein,
 - de investering niet het gevolg is van een verplichting voor vergroening vanuit het bevoegd gezag, en
 - ten minste 50% van de dichte verharding die bestemd is voor parkeren, zij- en achterpaden (met uitzondering van trottoir en wegen) wordt vervangen, of
 - ten minste 50% van de totale dichte verharding wordt vervangen voor zover daarvoor geen beperkingen gelden vanuit het bevoegd gezag en de functie van de verharding dit toelaat,
- b. **bestaande uit:** vegetatie, een waterpartij, waterdoorlatende of waterpasserende bestrating en al dan niet de volgende onderdelen: boombeluchting, infiltratiekolken, slimme kolken, een helofytensloot, een vegetatiestuw of het verwijderen van bestaande aansluitingen op het riool.

Hierbij geldt dat:

- een investering in de inrichting van een bedrijfsterrein bij een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel A 5341 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- onder het aanpassen van de bestaande situatie eveneens wordt verstaan sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie of het wijzigen van de bestemming van een gebouw, en
- de investering in de vergroening van het terrein voor ten hoogste het volgende bedrag in aanmerking komt:
 - o dichte verharding vervangen door vegetatie: € 150 per vierkante meter,
 - o aanplant van bomen met stamomtrek van ten minste 10 centimeter: € 500 per boom,
 - o dichte verharding vervangen door een waterpartij: € 750 per kubieke meter, en
 - o dichte verharding vervangen door waterdoorlatende verharding: € 75 per vierkante meter,
- er uitgegaan wordt van de bebouwde kom op basis van het wegenverkeersnet. Indien dit niet duidelijk is wordt er gekeken naar de concentratie van de bebouwing in dat gebied en of het gebied waar de investering plaatsvindt overwegend een woon- of verblijffunctie heeft.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

D 5342

36% MIA

Infiltratiesysteem of wadi (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het in de bebouwde kom of op een bedrijventerrein bij een bestaand bedrijfsgebouw of bestaande woningen bufferen en infiltreren van regenwater in een infiltratiesysteem of wadi, waarbij:
- de infiltratiecapaciteit op de locatie toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie,
 - het vergroten van de infiltratiecapaciteit geen verplichting vanuit het bevoegd gezag is, en
 - de investering geen infiltratievoorziening voor de land- of tuinbouw betreft,
- b. **bestaande uit:** een infiltratiesysteem of wadi, met uitzondering van gebouwriolering op, in of aan het gebouw.

Hierbij geldt dat:

- een investering in de inrichting van een bedrijfterrein bij een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel D 5342 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek, en
- onder het aanpassen van de bestaande situatie wordt eveneens verstaan sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie of het wijzigen van de bestemming van een gebouw.
- er uitgegaan wordt van de bebouwde kom op basis van het wegenverkeersnet. Indien dit niet duidelijk is wordt er gekeken naar de concentratie van de bebouwing in dat gebied en of het gebied waar de investering plaatsvindt overwegend een woon- of verblijffunctie heeft.

Toelichting: Onder gebouwriolering worden onder andere dakgoten en regenpijpen verstaan (zie Besluit bouwwerken leefomgeving, NEN 3215).

Zie bedrijfsmiddel F 5344 voor het bufferen van regenwater zonder infiltratie.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen, water beheren en beschermen.

Status: gewijzigd.

F 5344

45% MIA en 75% Vamil

Retentiedak met dynamische afvoer

- a. **bestemd voor:** het tijdens hevige regenval bufferen van regenwater met een retentiedak of blauw-groendak, waarbij de regenwaterbuffer:
- ten minste 50 liter regenwater per vierkante meter dakoppervlak kan bufferen,
 - beschikt over een weer- en sensorgestuurde dynamische afvoer om regenwater vertraagd af te voeren, waardoor het riool of het regionale watersysteem niet overbelast raken, en
 - geen regenwateropslag voor land- of tuinbouw betreft,
- b. **bestaande uit:** een retentiedak of blauw-groen dak, een weer- en sensorgestuurde dynamische afvoer en al dan niet de kosten voor constructieve aanpassingen aan het dak, met uitzondering van kosten voor parkeervoorzieningen.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een retentiedak als onderdeel van een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6100 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5200 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel F 5344 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
- onder een weer- en sensorgestuurde dynamische afvoer wordt verstaan een afvoer die zo is ingesteld dat regenwater automatisch wordt vastgehouden bij regenval en wordt afgevoerd in drogere periodes.

Toelichting: Wanneer voor de investering naast milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen ook andere staatssteun is aangevraagd, dient de totale staatssteun inclusief milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen binnen de daartoe vastgestelde steunkaders van de Europese Unie te blijven.

Zie bedrijfsmiddel D 5342 voor een infiltratiesysteem en bedrijfsmiddel D 5346 voor het benutten van regenwater in industriële processen.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: gewijzigd.

F 5345

45% MIA en 75% Vamil

Regenwaterbuffer met dynamische afvoer in de bebouwde kom of op een bedrijventerrein

- a. **bestemd voor:** het in de bebouwde kom of op een bedrijventerrein tijdens hevige regenval bufferen van regenwater in een retentievijver, boven- of ondergrondse opslagvoorziening, waarbij de regenwaterbuffer:
- ten minste 50 liter regenwater per vierkante meter opvangoppervlak kan bufferen,
 - beschikt over een weer- en sensorgestuurde dynamische afvoer om regenwater vertraagd af te voeren, waardoor het riool of het regionale watersysteem niet overbelast raken, en
 - geen regenwateropslag voor de land- of tuinbouw betreft,
- b. **bestaande uit:** een retentievijver of regenwaterbuffer, een weer- en sensorgestuurde dynamische afvoer en al dan niet een helofytensloot, vegetatiestuw, waterdoorlatende bestrating en afscheider voor olie, water en slib en met uitzondering van gebouwriolering op, in of aan het gebouw.

Hierbij geldt dat:

- een investering in de inrichting van een bedrijfsterrein bij een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel F 5345 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen,
- onder gebouwriolering worden onder andere dakgoten en regenpijpen verstaan (zie Besluit bouwwerken leefomgeving, NEN 3215),
- onder een retentievijver een vijver wordt verstaan waarin tijdens en na hevige regenval regenwater wordt opgevangen en vertraagd wordt afgevoerd, en
- onder een weer- en sensorgestuurde dynamische afvoer een afvoer wordt verstaan die zo is ingesteld dat regenwater automatisch wordt vastgehouden bij regenval en wordt afgevoerd in drogere periodes.
- er uitgegaan wordt van de bebouwde kom op basis van het wegverkeersnet. Indien dit niet duidelijk is wordt er gekeken naar de concentratie van de bebouwing in dat gebied en of het gebied waar de investering plaatsvindt overwegend een woon- of verblijffunctie heeft.

Draagt bij aan: klimaatadaptatie bevorderen.

Status: gewijzigd.

D 5346

36% MIA

Regenwaterinstallatie

- a. **bestemd voor:** het ter vermindering van het gebruik van grond-, oppervlakte- of leidingwater opslaan en benutten van regenwater, waarbij:
- het gebruiken van regenwater voor de betreffende toepassing niet gangbaar is,
 - indien regenwater na behandeling een drinkwatertoepassing krijgt er een meetprogramma is opgesteld en goedgekeurd zoals voorgeschreven in artikel 10a van de Drinkwaterregeling,
 - de investering op bedrijfsniveau niet leidt tot het lozen van meer brijn, en
 - de investering niet het benutten van regenwater in de land- of tuinbouw betreft,
- b. **bestaande uit:** een regenwateropslag en al dan niet de volgende onderdelen: een pomp, filterinstallatie, real-time monitoringssysteem voor weersafhankelijke regeling of een duurzame energieopwekkingsinstallatie voor de energievoorziening van de regenwaterinstallatie en met uitzondering van de gebouwriolering en voorzieningen voor de toepassing van het regenwater.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een regenwaterinstallatie als onderdeel van een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6115 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5215 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel D 5346 niet in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek.

Toelichting: Onder gebouwriolering worden onder andere dakgoten en regenpijpen verstaan (zie Besluit bouwwerken leefomgeving, NEN 3215).

Zie de bedrijfsmiddelen F 5344 en F 5345 voor voorzieningen voor het bufferen van regenwater.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, klimaatadaptatie bevorderen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 5347

45% MIA en 75% Vamil

Zuiveringsinstallatie voor grijswaterrecycling

- a. **bestemd voor:** het zuiveren van eigen afvalwater afkomstig van douche en al dan niet condenswater uit airco's en warmtepompen en spoelwater van de wasmachine, met:
1. een collectief systeem waarna het gezuiverde afvalwater wordt gebruikt voor toiletspoeling, of
 2. een individueel systeem waarna het gezuiverde afvalwater wordt gebruikt voor toiletspoeling, wasmachine of irrigatie van de groenvoorziening,
- waarbij onder 1 en 2 geldt dat voor de specifieke toepassing van het systeem na plaatsing een positieve beoordeling van de Inspectie voor de Leefomgeving is afgegeven zoals bedoeld in artikel 5.4 van het Drinkwaterbesluit,
- b. **bestaande uit:** een opslagtanks, kleppen en sensoren, (membraan)filters, UV-ontsmetting en elektronische bediening.

Hierbij geldt dat:

- een investering in een zuiveringsinstallatie voor grijswaterrecycling als onderdeel van een duurzaam gebouw dat gemeld is onder één van de bedrijfsmiddelen G 6100 tot en met D 6130 van de Milieulijst 2023 en 2024 en D 5200 tot en met D 5230 van de Milieulijst 2025 en 2026 onder bedrijfsmiddel F 5347 niet in aanmerking komt voor milieuvesteringaftrek en willekeurige afschrijving milieuvesteringen.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 5350

45% MIA en 75% Vamil

Inpandig muurbegroeiingssysteem

- a. **bestemd voor:** het met een muurbegroeiingssysteem zuiveren en koelen van binnenruimten, ter ondersteuning van klimaatinstallaties, waarbij het met levende vegetatie begroeid oppervlak van het muurbegroeiingssysteem ten minste 5 vierkante meter per systeem bedraagt,
- b. **bestaande uit:** een inpandig begroeiingssysteem met levende vegetatie en al dan niet constructieve aanpassingen bij bestaande muren en irrigatieleidingwerk.

Toelichting: Moswanden komen niet in aanmerking onder bedrijfsmiddel F 5350, omdat ze niet bestaan uit levende vegetatie en daardoor binnenruimten niet kunnen zuiveren en koelen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, geluidshinder beperken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

Milieulijst 2026

Paragraaf 2b Bedrijfsmiddelen
met doelvoorschrift

Paragraaf 2b Bedrijfsmiddelen met doelvoorschrift

Voor een bedrijfsmiddel met doelvoorschrift geldt:

1. Een investering die naar aard, gebruik en toepassing overeenkomt met een in paragraaf 2a omschreven bedrijfsmiddel met middelvoorschrift komt niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.
2. Een investering die primair gericht is op energiebesparing, duurzame energie, productie van brandstoffen, andere energievoorzieningen of energietoepassingen of automatisering komt niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.
3. Een investering in een nieuw gebouw of deel van een gebouw komt niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.
4. Een investering op of door een visserijbedrijf of aquacultuurbedrijf die de productie, verwerking of afzet van visserij- en aquacultuurproducten betreft komt niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.
5. Een investering op of door een landbouwbedrijf die de primaire landbouwproductie of verwerking of afzet van landbouwproducten betreft komt niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, met uitzondering van investeringen in de bedrijfsmiddelen F 1100, F 1400, A 1401, F 2605, F 2715 en F 4101.
6. Een investering komt in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen indien de investering voldoet aan de voorschriften uit artikel 36 of artikel 47 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening of artikel 14 of artikel 17 van de Landbouwwijstellingsverordening.
7. Een investering komt in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen indien deze een aanmerkelijk milieuvoordeel behaalt in relatie tot de bijkomende investeringskosten ten opzichte van het gangbare alternatief.
8. Een investering in een bedrijfsmiddel waarvoor binnen de geplande gebruiksduur naar verwachting een alternatief beschikbaar komt dat leidt tot een aanmerkelijk hoger niveau van milieubescherming, komt uitsluitend in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen indien het bedrijfsmiddel niet concurreert met dit alternatief.
9. De steun die middels de milieu-investeringsaftrek, willekeurige afschrijving milieu-investeringen en eventuele andere vormen van staatssteun voor een investering kan worden verkregen, bedraagt ten hoogste:
 - 40% van de in aanmerking komende kosten voor investeringen ten behoeve van hulpbronnefficiëntie en een circulaire economie, dit percentage kan worden verhoogd tot 50% voor steun aan middelgrote ondernemingen en tot 60% voor steun aan kleine ondernemingen,
 - 30% van de in aanmerking komende kosten voor investeringen met betrekking tot CO₂-afvang en -vervoer, dit percentage kan worden verhoogd tot 40% voor steun aan middelgrote ondernemingen en tot 50% voor steun aan kleine ondernemingen,
 - 25% van de in aanmerking komende kosten voor investeringen, met uitzondering van investeringen die berusten op het gebruik van biomassa, die resulteren in een vermindering van de directe broeikasgasemissies met 100%, dit percentage kan worden verhoogd tot 30% voor steun aan middelgrote ondernemingen en tot 35% voor steun aan kleine ondernemingen, en
 - 20% van de in aanmerking komende kosten voor overige investeringen, dit percentage kan worden verhoogd tot 25% voor steun aan middelgrote ondernemingen en tot 30% voor steun aan kleine ondernemingen.De in aanmerking komende kosten zijn de bijkomende investeringskosten die nodig zijn om het niveau van milieubescherming te verhogen ten opzichte van wat gangbaar is.

10. In afwijking van punt 9 bedraagt de steun die middels de milieu-investeringsaftrek, willekeurige afschrijving milieu-investeringen en eventuele andere vormen van staatssteun voor een investering kan worden verkregen voor investeringen in bedrijfsmiddelen die verband houden met de primaire landbouwproductie of verwerking of afzet van landbouwproducten ten hoogste 65% van de investeringskosten, waarbij:
- bedrijfsmiddelen die verband houden met de primaire landbouwproductie in aanmerking komen voor ten hoogste € 600.000 aan steun per onderneming per investeringsproject, en
 - bedrijfsmiddelen die verband houden met de verwerking of afzet van landbouwproducten in aanmerking komen voor ten hoogste € 7.500.000 aan steun per onderneming per investeringsproject.
11. Brandstof en mest worden niet beschouwd als grondstof, CO₂ wordt wel beschouwd als grondstof.

F 1100

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor grondstoffen of producten op basis van biomassa

a. **bestemd voor:** het verwerken van afvalproducten en bijproducten van biomassa tot:

1. biomassagrondstoffen, of
2. (onderdelen van) een product waarin biomassagrondstoffen zijn toegepast,

waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:

- biomassa(grondstof) geen mest of biobased plastic is,
- het aandeel duurzame biomassa op gewichtsbasis toeneemt met ten minste 5 procentpunt ten opzichte van het gangbare aandeel,
- de grondstof of het product geen energie- of voedingsmiddeltoepassing krijgt,
- het restproduct al dan niet een energie- of voedingsmiddeltoepassing krijgt, en
- wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,

b. **bestaande uit:** productieapparatuur voor het verwerken van biomassa afvalstoffen en bijproducten.

Hierbij geldt dat:

- onder biomassa wordt verstaan de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong, en
- onder voedingsmiddel wordt verstaan zowel humane als dierlijke voeding.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel betreft bijvoorbeeld raffinage van biomassa, biochemie of toepassing van natuurlijke vezels, mits het geen gangbare toepassing betreft. Denk bijvoorbeeld aan het als grondstof gebruiken van bermgras of plantenresten uit de land- of tuinbouw, ter vervanging van het gebruik van primaire, niet duurzame biomassa of niet hernieuwbare grondstoffen.

De teelt en verwerking van primaire biomassastromen komt onder F 1100 niet in aanmerking.

Zie de bedrijfsmiddelen F 2601, F 2612, F 2613, G 2700 en G 2721 voor verwerking van biomassa in de landbouw, visserij of aquacultuur.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 1101

45% MIA en 75% Vamil

Productieapparatuur voor (producten van) biobased plastics

- a. **bestemd voor:** het voorkomen of verminderen van het gebruik van plastics van fossiele grondstoffen door:
1. het verwerken van biomassa tot biobased plastics, of
 2. het produceren van (onderdelen van) producten met als grondstof biobased plastics gemaakt van biomassa, waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
 - het gaat om plastics die de recycling van reguliere plastics niet verstoren,
 - biologisch afbreekbare plastics die bewust een tijdelijke functie hebben van enkele jaren in bodem of water, moeten voldoen aan de eisen gesteld in EN 14995 en onder de toegepaste condities biologisch afbreekbaar zijn, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het verwerken van biomassa afvalstoffen en bijproducten tot biobased plastics.

Hierbij geldt dat:

- onder biomassa wordt verstaan de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong, en
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel betreft bijvoorbeeld raffinage van biomassa tot biobased plastics. Denk bijvoorbeeld aan de productie van plastics uit landbouwresten, zoals aardappelschillen en bietenpunten. De teelt en verwerking van primaire biomassastromen komt onder bedrijfsmiddel F 1101 niet in aanmerking. Van het verstoren van de recycling van reguliere plastics kan bijvoorbeeld sprake zijn als biobased plastics in samenstelling niet gelijk zijn aan plastics van fossiele grondstoffen en daardoor de kwaliteit van recycleaat negatief beïnvloeden.

Zie de bedrijfsmiddelen F 2601, F 2612, F 2613, G 2700 en G 2721 voor verwerking van biomassa in de landbouw, visserij of aquacultuur.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 1106

45% MIA en 75% Vamil

Productiesysteem met micro-organismen

- a. **bestemd voor:** het met micro-organismen produceren van grondstoffen voor de chemische of voedingsmiddelenindustrie, waarbij:
1. het gebruik van grondstoffen tijdens het productieproces wordt verminderd ten opzichte van wat gangbaar is, of
 2. de grondstoffen worden geproduceerd uit afvalstoffen of bijproducten, waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
 - het restproduct al dan niet wordt toegepast voor energie of bemesting,
 - het produceren van de grondstoffen met micro-organismen niet gangbaar is, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** een productiesysteem, een bioreactor en al dan niet apparatuur voor het concentreren, zuiveren of stabiliseren van het product tot grondstof.

Toelichting: Voorbeelden van met micro-organismen geproduceerde grondstoffen zijn grondstoffen voor de productie van: basischemie, oliën, bestrijdingsmiddelen, bindmiddelen, kleur-, geur- of smaakstoffen en antioxidanten.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 1200

45% MIA en 75% Vamil

Nieuwe en innovatieve grondstofbesparende productieapparatuur

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het gebruik van grondstoffen tijdens het vervaardigen van producten door het toepassen van een nieuwe en innovatieve technologie, waarbij:
- de vermindering niet wordt gerealiseerd door recycling of hergebruik,
 - de vermindering niet primair het gebruik van water betreft,
 - de vermindering niet wordt gerealiseerd door 2D- of 3D-printers,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** productieapparatuur voor het verminderen van het gebruik van grondstoffen.

Hierbij geldt dat:

- onder een nieuwe en innovatieve technologie wordt verstaan een nieuwe technologie ten opzichte van de technologie die gangbaar is voor de betreffende toepassing, die een risico van technologisch of industrieel falen meebrengt en geen optimalisatie of opschaling van een bestaande technologie betreft,
- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld, en
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierecuperatie, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Om als nieuwe en innovatieve technologie te kwalificeren moet aangetoond worden dat onderzoek en testen zijn gedaan (R&D). Alleen engineering volstaat niet. Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor innovatieve nieuwe technieken die het gebruik van grondstoffen verminderen, waardoor per vervaardigd product minder grondstoffen nodig zijn. Denk bijvoorbeeld aan:

- het voorkomen van productieafval door overgaan op een andere, innovatieve productietechniek,
- het verwaarden van bedrijfseigen productieafval door dit toe te passen in het eigen productieproces, en
- procesintensificatie (zoals micro- en spinning disc reactoren).

Zie bedrijfsmiddel A 1340 voor investeringen in waterbesparende voorzieningen of installaties. Zie bedrijfsmiddel F 1400 en verder voor investeringen in recycling van grondstoffen en water.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

A 1201

36% MIA en 75% Vamil

Grondstofbesparende productieapparatuur

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het gebruik van grondstoffen tijdens het vervaardigen van producten, waarbij:
- de vermindering niet wordt gerealiseerd door recycling of hergebruik,
 - de vermindering niet primair het gebruik van water betreft,
 - de vermindering niet wordt gerealiseerd door 2D- of 3D-printers,
 - de terugverdiendtijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** productieapparatuur voor het verminderen van het gebruik van grondstoffen.

Hierbij geldt dat:

- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld, en
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierecuperatie, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor technieken die het gebruik van grondstoffen verminderen, waardoor per vervaardigd product minder grondstoffen nodig zijn. Denk bijvoorbeeld aan:

- het produceren van verpakkingen met dunnere wanden, maar met dezelfde eigenschappen,
- meer halfproducten stansen uit plaatmateriaal,
- het nauwkeuriger doseren van de benodigde grondstoffen waardoor afval wordt voorkomen, en
- het verminderen van snijverliezen bij het op- en afwickelen bij rolwissel van papier of karton.

Zie bedrijfsmiddel A 1340 voor investeringen in waterbesparende voorzieningen of installaties. Zie bedrijfsmiddel F 1400 en verder voor investeringen in recycling van grondstoffen en water.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

B 1202

27% MIA en 75% Vamil

Grondstofbesparende industriële apparatuur

- a. **bestemd voor:** het verminderen van het gebruik van grondstoffen tijdens productieprocessen, niet zijnde het vervaardigen van producten, door het gebruik van industriële apparatuur die minder grondstoffen gebruikt, waarbij:
- de aanschaf van de apparatuur ten minste € 100.000 exclusief btw bedraagt,
 - de vermindering niet wordt gerealiseerd door recycling,
 - de vermindering niet primair het gebruik van water betreft,
 - de vermindering niet wordt gerealiseerd door 2D- of 3D-printers,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** grondstofbesparende apparatuur.

Hierbij geldt dat:

- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor industriële apparatuur die wordt gebruikt voor productieprocessen, anders dan het vervaardigen van producten. Denk bijvoorbeeld aan apparatuur die minder oplosmiddelen of andere chemicaliën gebruikt.

Zie de bedrijfsmiddelen F 1200 en A 1201 voor grondstofbesparende apparatuur voor het vervaardigen van producten.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

B 1211

27% MIA en 75% Vamil

3D-printer voor het vervangen van (industriële) productieapparatuur

- a. **bestemd voor:** het verminderen of voorkomen van het gebruik van grondstoffen door het 3D-printen van onderdelen of producten, waarbij:
- de aanschaf van de printer ten minste € 10.000 exclusief btw bedraagt,
 - het 3D-printen leidt tot het vervangen of voorkomen van verspanende bewerkingen door (industriële) productieapparatuur,
 - geen sprake is van toepassingen in (para)medische en tandheelkundige praktijken of overige gezondheidszorg,
 - de toepassing van de 3D-printer voor industriële producten vergeleken kan worden met gangbare productietechnieken,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** een 3D-printer, al dan niet met afzuiging van microdeeltjes ten behoeve van de gezondheid van het personeel, met uitzondering van 3D-printers in tandarts- en tandtechniekpraktijken.

Toelichting: Voor een bedrijfsmiddel met doelvoorschrift geldt dat om vast te stellen of een investering in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, wordt verzocht een referentie-investering op te geven. De referentie-investering betreft de investering in een bedrijfsmiddel dat gangbaar is voor de betreffende toepassing, in dit geval de productie van vergelijkbare producten of onderdelen. Wanneer het bijvoorbeeld gangbaar is om vergelijkbare producten te produceren met een freesmachine, dan is dit de referentie-investering de aanschaf van een dergelijke machine. De steun die kan worden verleend is gebaseerd op de bijkomende investeringskosten ten opzichte van de referentie-investering. Wanneer het produceren van dezelfde producten met een andere techniek dan een 3D-printer geen reëel alternatief is, komt de investering in een 3D-printer niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 1301

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur of voorziening voor demontage ten behoeve van hergebruik of recycling

- a. **bestemd voor:** het in onderdelen uiteen nemen van producten, waarbij:
- onderdelen van deze producten kunnen worden hergebruikt of gerecycled tot grondstoffen,
 - de terugverdiensijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** al dan niet geautomatiseerde of gerobotiseerde apparatuur of voorzieningen voor hergebruik of recycling, met uitzondering van standaard handgereedschap.

Hierbij geldt dat:

- onder hergebruik wordt verstaan elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld, en
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor apparatuur die gebruikt wordt om onderdelen van producten te demonteren en voor te bereiden voor hergebruik in nieuwe producten of recycling tot grondstoffen. Denk bijvoorbeeld aan demontagerobots voor telefoons en voorzieningen voor het uit demonteren van producten, zoals vangrails of zonnepanelen, tot herbruikbare of recyclebare onderdelen.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

A 1340

36% MIA en 75% Vamil

Waterbesparende voorziening of installatie

- a. **bestemd voor:** het verminderen van de inname van grond-, oppervlakte- of leidingwater voor gebruik als koel-, spoel- of proceswater door efficiënter watergebruik of kringloopsluiting, waarbij:
- de investering geen koelinstallatie betreft welke gebruik maakt van koudemiddelen, met uitzondering van water,
 - de investering op bedrijfsniveau niet leidt tot het lozen van meer brijn,
 - de terugverdiensijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** een waterbesparende voorziening of installatie.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

Nieuwe en innovatieve recyclingapparatuur

- a. **bestemd voor:** het terugbrengen van een afvalstof tot een grondstof, niet zijnde chemische recycling, door het toepassen van een nieuwe en innovatieve technologie, waarbij:
1. het recyclen van de betreffende afvalstof tot grondstof niet gangbaar is, of
 2. het recyclen van de betreffende afvalstof tot grondstof wel gangbaar is, maar hoogwaardiger gerecycled wordt dan gangbaar, en
- waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
- geen sprake is van het recyclen van afvalwater of biomassa,
 - de bewerking, in geval van de recycling van gemengde stromen, niet leidt tot te storten stromen,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder **paragraaf 2b** van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het recyclen van een afvalstof tot grondstof, met uitzondering van investeringen in mobiele werktuigen en apparatuur voor productie op basis van de teruggewonnen grondstoffen.

Hierbij geldt dat:

- onder een nieuwe en innovatieve technologie wordt verstaan een nieuwe technologie ten opzichte van de technologie die gangbaar is voor de betreffende toepassing, die een risico van technologisch of industrieel falen met zich meebrengt en geen optimalisatie of opschaling van een bestaande technologie betreft,
- onder biomassa wordt verstaan de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong,
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal,
- onder chemische recycling wordt verstaan een proces waarbij de afvalstof op moleculair niveau wordt afgebroken in kleinere eenheden of wordt opgelost, met als oogmerk de verkregen kleinere of opgeloste eenheden in te zetten bij de productie van nieuwe materialen of grondstoffen al dan niet vergelijkbaar met de materialen waaruit de afvalstof bestaat, maar niet zijnde brandstoffen, en
- onder hoogwaardigere recycling wordt verstaan een recycling waarbij de afvalstof wordt bewerkt tot recyclaat dat de kwaliteit van primaire grondstoffen dichterbij benadert dan recyclaat dat is geproduceerd met voor de afvalstof gangbare recyclingprocessen.

Toelichting: Om als nieuwe en innovatieve technologie te kwalificeren moet aangetoond worden dat onderzoek en testen zijn gedaan (R&D). Alleen engineering volstaat niet.

Belangrijkste criterium voor hoogwaardiger recycling is een hogere kwaliteit van het recyclaat, bijvoorbeeld door het dichterbij benaderen van virgin-kwaliteit. Een hogere marktprijs kan een indicatie zijn voor hogere kwaliteit. Andere criteria zijn een groter aantal cycli waarin de grondstof in de keten kan blijven en minder milieuschade bij het recyclen (inclusief energieverbruik), dit ten opzichte van gangbaar is.

Dit bedrijfsmiddel betreft bijvoorbeeld onderdelen van recyclinginstallaties voor kunststoffen, bouwstoffen en dergelijke, scheidingsinstallaties (zoals inductiescheiding, toepassen visie-technologie, magnetische dichtheidscheiding, dubbele vacuümfiltratie voor extrusie van kunststofgranulaat en XRF-technologie) of recyclinginstallaties voor lithiumaccu's.

Zie bedrijfsmiddel A 1340 voor investeringen in waterbesparende installaties. Zie bedrijfsmiddel F 1200 en verder voor investeringen in preventie van gebruik van grondstoffen en water. Zie bedrijfsmiddel F 1409 voor investeringen in chemische recycling van afvalstoffen.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

A 1401

36% MIA en 75% Vamil

Recyclingapparatuur

- a. **bestemd voor:** het terugbrengen van een afvalstof tot een grondstof, niet zijnde chemische recycling, waarbij:
1. het recyclen van de betreffende afvalstof tot grondstof niet gangbaar is, of
 2. het recyclen van de betreffende afvalstof tot grondstof wel gangbaar is, maar hoogwaardiger gerecycled wordt dan gangbaar, en
- waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
- geen sprake is van het recyclen van afvalwater of biomassa,
 - de bewerking in geval van de recycling van gemengde stromen niet leidt tot te storten stromen,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het recyclen van een afvalstof tot grondstof, met uitzondering van investeringen in mobiele werktuigen en apparatuur voor productie op basis van de teruggewonnen grondstoffen.

Hierbij geldt dat:

- onder biomassa wordt verstaan de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong,
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierecuperatie, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal,
- onder chemische recycling wordt verstaan een proces waarbij de afvalstof op moleculair niveau wordt afgebroken in kleinere eenheden of wordt opgelost, met als oogmerk de verkregen kleinere of opgeloste eenheden in te zetten bij de productie van nieuwe materialen of grondstoffen al dan niet vergelijkbaar met de materialen waaruit de afvalstof bestaat, maar niet zijnde brandstoffen, en
- onder hoogwaardigere recycling wordt verstaan een recycling waarbij de afvalstof wordt bewerkt tot recyclaat dat de kwaliteit van primaire grondstoffen dichterbij nadert dan recyclaat dat is geproduceerd met voor de afvalstof gangbare recyclingprocessen.

Toelichting: Belangrijkste criterium voor hoogwaardiger recycling is een hogere kwaliteit van het recyclaat, bijvoorbeeld door het dichterbij benaderen van virgin-kwaliteit. Een hogere marktprijs kan een indicatie zijn voor hogere kwaliteit. Andere criteria zijn een groter aantal cycli waarin de grondstof in de keten kan blijven en minder milieuschade bij het recyclen (inclusief energieverbruik), dit ten opzichte van wat gangbaar is. Dit bedrijfsmiddel betreft bijvoorbeeld onderdelen van recyclinginstallaties voor kunststoffen en bouwstoffen. Zie bedrijfsmiddel A 1340 voor investeringen in waterbesparende installaties. Zie bedrijfsmiddel F 1200 en verder voor investeringen in preventie van gebruik van grondstoffen en water. Zie bedrijfsmiddel F 1409 voor investeringen in chemische recycling van afvalstoffen.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

B 1405

27% MIA en 75% Vamil

Terugwinningsinstallatie voor grondstoffen uit afvalwater of waterzuiveringsslib (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het ten opzichte van de bestaande situatie terugwinnen van één of meer stoffen uit afvalwater of waterzuiveringsslib, zoals gedefinieerd in het afvalplan waterzuiveringsslib en het afvalplan afvalwaterstromen van het Circulair Materialen Plan (CMP), waarbij:
- het terugwinrendement ten minste 25% (op gewichtsbasis) per stof bedraagt,
 - teruggewonnen stoffen worden gerecycled,
 - het terugwinrendement wordt berekend ten opzichte van de bestaande situatie,
 - geen sprake is van de winning van struviet uit afvalwater, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur die technisch noodzakelijk is voor het afscheiden van grondstoffen uit afvalwater of het waterzuiveringsslib, met uitzondering van investeringen in uitbreiding van de productiecapaciteit.

Hierbij geldt dat:

- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Bedrijfsmiddel B 1405 betreft de terugwinning van grondstoffen ten opzichte van de bestaande situatie. Voor de in aanmerking komende kosten kan een andere referentie gelden. Zie rvo.nl/miavamil onder 'Voorwaarden' en vervolgens 'Voorwaarden Bedrijfsmiddelen doelvoorschrift' voor meer informatie hierover.

*Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.
Status: gewijzigd.*

Apparatuur voor de chemische recycling van kunststof afvalstoffen

- a. **bestemd voor:** het chemisch recyclen van kunststof afvalstoffen tot een grondstof, waarbij:
- de chemische recycling ertoe leidt dat de verwerking van de afvalstoffen hoogwaardiger is dan de minimumstandaard die voor de afvalstof is beschreven in het Circulair Materialen Plan (CMP),
 - er een vergunning voor de chemische recycling is afgegeven door het bevoegd gezag,
 - de geproduceerde grondstoffen niet worden toegepast als energietoepassingen of als grondstof daarvoor,
 - eventuele bij het recyclen ontstane bijproducten en afvalstoffen al dan niet een energietoepassing krijgen, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor chemische recycling, al dan niet de volgende onderdelen: voorberekingsapparatuur, een af- of rookgasreinigingssysteem, een CO₂-afvanginstallatie, apparatuur voor het afscheiden en vernietigen van (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen en apparatuur voor het opwaarderen van pyrolyse-olie tot grondstof.

Hierbij geldt dat:

- onder chemische recycling wordt verstaan een proces waarbij de afvalstof op moleculair niveau wordt afgebroken in kleinere eenheden, met als oogmerk de verkregen kleinere eenheden in te zetten bij de productie van nieuwe materialen of grondstoffen al dan niet vergelijkbaar met de materialen waaruit de afvalstof bestaat, maar niet zijnde brandstoffen,
- onder zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die voldoet aan één of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PbEU 2007, L 136). Dit zijn stoffen die ernstige en vaak onomkeerbare effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu. Deze stoffen zijn bijvoorbeeld kankerverwekkend, mutageen, giftig voor de voortplanting, persistent of bioaccumulerend, en
- onder potentiële zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die mogelijk voldoet aan de criteria voor een zeer zorgwekkende stof, maar nog niet als een zeer zorgwekkende stof is geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden.

Toelichting: Op de website van het RIVM worden lijsten bijgehouden van stoffen waarvan is vastgesteld dat dit (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen zijn. Ook stoffen met een zelfclassificatie als CMR 1a of 1b worden beschouwd als potentiële zeer zorgwekkende stoffen. Op de website van het ECHA (Europees Agentschap voor chemische stoffen) staat actuele informatie per stof. Voorbeelden van chemische recycling zijn onder andere pyrolyse, vergassen en superkritische (water)vergassing.

Zie bedrijfsmiddel A 1461 voor depolymerisatie-installaties voor polyesterafval.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: gewijzigd.

F 1490

45% MIA en 75% Vamil

Recyclinginstallatie voor luiers

- a. **bestemd voor:** het verwerken van luiers en incontinentiemateriaal, waarbij:
- ten minste 90% (op gewichtsbasis) van de oorspronkelijk in luiers en incontinentiemateriaal aanwezige kunststof en al dan niet superabsorberende polymeren (SAP's) weer als grondstof beschikbaar komt,
 - ten minste 90% (op gewichtsbasis) van de oorspronkelijk in luiers en incontinentiemateriaal aanwezige cellulose als grondstof beschikbaar komt of wordt vergist tot biogas in combinatie met een als compost of bodemverbeteraar afzetbaar residu,
 - het recycleat zonder risico's voor milieu en volksgezondheid gerecycled kan worden, wat wordt aangetoond door onderzoek volgens de eisen die het afvalplan luiers en incontinentiemateriaal van het Circulair Materialen Plan (CMP) stelt,
 - de techniek niet primair gericht is op het produceren van energie of brandstof, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** een recyclinginstallatie voor luiers.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: gewijzigd.

A 1500

36% MIA en 75% Vamil

Verwerkingsapparatuur voor gerecyclede grondstoffen

- a. **bestemd voor:** het verwerken van gerecyclede grondstoffen, niet zijnde biomassa-grondstoffen, in (onderdelen van) een product, waarbij het aandeel gerecycled materiaal in het product op gewichtsbasis toeneemt met ten minste 5 procentpunt ten opzichte van:
1. het gangbare aandeel, als gerecycled materiaal in vergelijkbare producten gangbaar is, of
 2. het aandeel dat in de bestaande situatie wordt toegepast, als gerecycled materiaal in het product niet gangbaar is, waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
- de hoeveelheid primaire grondstoffen in het product afneemt,
 - het product in de afvalfase ten minste even hoogwaardig recyclebaar is als gangbaar is voor vergelijkbare producten,
 - de terugverdiensijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het verwerken van gerecycled materiaal tot (onderdelen van) een product, met uitzondering van mobiele werktuigen.

Hierbij geldt dat:

- onder biomassa wordt verstaan de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong, en
- onder recycling wordt verstaan elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierecuperatie, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor apparatuur die noodzakelijk is om gerecyclede grondstoffen toe te passen tijdens het vervaardigen van een product. Denk bijvoorbeeld aan apparatuur om het aandeel gerecycled materiaal in een product te verhogen of aanpassingen van bestaande productieapparatuur waardoor hiermee ook producten die volledig uit gerecycled materiaal bestaan geproduceerd kunnen worden.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

A 1600

36% MIA en 75% Vamil

Scheidingsapparatuur voor afvalstoffen

- a. **bestemd voor:** het scheiden van gemengde afvalstromen in deelstromen, waarbij:
- de bewerking niet leidt tot een toename van de hoeveelheid te storten afvalstoffen,
 - de terugverdiensijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel,
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage, en
 - de bewerking er ten minste toe leidt dat ten opzichte van gangbare verwerking van deze gemengde afvalstromen:
 1. meer grondstoffen worden teruggewonnen,
 2. hoogwaardigere grondstoffen worden teruggewonnen, of
 3. meer afvalstoffen die afbranden kunnen veroorzaken worden afgescheiden,
- b. **bestaande uit:** detectie- of scheidingsapparatuur voor afvalstoffen, met uitzondering van mobiele werktuigen.

Toelichting: Dit bedrijfsmiddel is bedoeld voor apparatuur om gemengde afvalstromen beter te scheiden, waardoor meer of hoogwaardigere grondstoffen worden teruggewonnen of het risico op afvalbranden afneemt. Ook het van recyclebare afvalstoffen scheiden van niet-recyclebare afvalstoffen komt onder dit bedrijfsmiddel in aanmerking.

Denk bijvoorbeeld aan:

- apparatuur voor het op soort kunststof en kleur scheiden van gemengde kunststoffen,
- detectieapparatuur op basis van inductie voor non-ferrometalen en roestvast staal,
- detectieapparatuur op basis van nabij infrarood spectroscopy (NIR) voor zwarte afvalstoffen of biologisch afbreekbare plastics,
- detectieapparatuur voor batterijen of (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen,
- vision technologie,
- magnetische dichtheid scheiding (MDS), en
- röntgenfluorescentie (XRF).

Zie de bedrijfsmiddelen F 1400 en A 1401 voor scheidingsapparatuur die onderdeel uitmaakt van een recyclinginstallatie.

Draagt bij aan: kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

Productieapparatuur voor het vervangen van (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, nanodeeltjes of microplastics (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het tijdens een productieproces vervangen van de volgende stoffen door stoffen zonder milieuschadelijke effecten of ongewenste accumulatie in organismen:
1. (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, waaronder PFAS, of
 2. nanodeeltjes kleiner dan 50 nanometer of microplastics,
- waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
- de emissie van (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, nanodeeltjes of microplastics tijdens het productieproces vermindert, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** aanpassing van productieapparatuur die technisch noodzakelijk is voor het vervangen van de (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, nanodeeltjes of microplastics.

Hierbij geldt dat:

- onder zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die voldoet aan één of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PbEU 2007, L 136). Dit zijn stoffen die ernstige en vaak onomkeerbare effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu. Deze stoffen zijn bijvoorbeeld kankerverwekkend, mutageen, giftig voor de voortplanting of persistent en bioaccumulerend, en
- onder potentiële zeer zorgwekkende stof wordt verstaan een stof die mogelijk voldoet aan de criteria voor een zeer zorgwekkende stof, maar nog niet als een zeer zorgwekkende stof is geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden.

Toelichting: Op de website van het RIVM worden lijsten bijgehouden van stoffen waarvan is vastgesteld dat dit (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen zijn. Ook stoffen met een zelfclassificatie als CMR 1a of 1b worden beschouwd als potentiële zeer zorgwekkende stoffen. Op de website van het ECHA (Europees Agentschap voor chemische stoffen) staat actuele informatie per stof.

Voor de in aanmerking komende kosten kan een andere referentie gelden. Zie rvo.nl/miavamil onder 'Voorwaarden' en vervolgens 'Voorwaarden Bedrijfsmiddelen doelvoorschrift' voor meer informatie hierover.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: afval(water) verwerken, water beheren en beschermen.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 2605

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het opwaarderen van plantaardige (rest)stromen tot voedingsmiddelen

a. **bestemd voor:** het opwaarderen van plantaardige (rest)stromen tot humane voedingsmiddelen of diervoeders, waarbij:

- deze opwaardering van de betreffende stroom niet gangbaar is,
- de betreffende stroom door het bevoegd gezag niet als afvalstof wordt gezien en toepassing in humane voedingsproducten is toegestaan door dit bevoegd gezag,
- de voedingsmiddelen of diervoeders voldoen aan geldende wetgeving op gebied van traceerbaarheid en voedselveiligheid,
- aantoonbaar sprake is van aanmerkelijke milieuwinst in de gehele keten, ten opzichte van gangbare verwerking van de betreffende (rest)stroom,
- de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur, en
- wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder **paragraaf 2b** van deze bijlage,

b. **bestaande uit:** apparatuur voor de opwaardering, voorzieningen voor opslag voorafgaande aan deze opwaardering en vereiste (aanpassingen van) oogsttechnieken voor de (rest)stromen.

Hierbij geldt dat:

- onder keten wordt verstaan het geheel van winnen van grondstoffen, maken van producten, gebruiken van producten en het beheren van de afvalstoffen die vrijkomen bij of na de hiervoor genoemde activiteiten.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

F 2715

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor de winning van eiwit

a. **bestemd voor:** het voor toepassing in humane voedingsproducten winnen van eiwit uit in Europa geteelde gewassen of uit plantaardige reststromen, waarbij:

- deze winning uit de betreffende stroom niet gangbaar is,
- de betreffende stroom door het bevoegd gezag niet als afvalstof wordt gezien,
- toepassing in humane voedingsproducten is toegestaan door het bevoegd gezag,
- het gewonnen eiwit wordt opgewaardeerd tot humane voeding die voldoet aan geldende wetgeving op gebied van traceerbaarheid en voedselveiligheid,
- wordt aangetoond dat deze winning milieuwinst oplevert in de gehele keten van verwerking, vergeleken met de voor de betreffende stroom gangbare verwerking,
- de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur, en
- wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder **paragraaf 2b** van deze bijlage,

b. **bestaande uit:** apparatuur voor de winning van eiwit.

Hierbij geldt dat:

- onder keten wordt verstaan het geheel van winnen van grondstoffen, maken van producten, gebruiken van producten en het beheren van de afvalstoffen die vrijkomen bij of na de hiervoor genoemde activiteiten.

Draagt bij aan: grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

A 4000

36% MIA en 75% Vamil

Nieuwe en innovatieve emissiereducerende technologie

- a. **bestemd voor:** het verminderen of voorkomen van milieuschadelijke luchtzijdige emissies afkomstig van een industrieel proces door het toepassen van een nieuwe en innovatieve technologie waarbij:
- wordt aangetoond dat deze specifieke techniek voor het eerst in Nederland wordt toegepast,
 - de emissiereductie niet wordt bereikt door een verminderd verbruik van brandstoffen,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het verminderen of voorkomen van luchtzijdige emissies.

Hierbij geldt dat:

- onder een nieuwe en innovatieve technologie wordt verstaan een nieuwe technologie ten opzichte van de technologie die gangbaar is voor de betreffende toepassing, die een risico van technologisch of industrieel falen meebrengt en geen optimalisatie of opschaling van een bestaande technologie betreft, en
- onder industrieel wordt verstaan grootschalig en met een hoge mate van mechanisering en automatisering.

Toelichting: Om als nieuwe en innovatieve technologie te kwalificeren moet aangetoond worden dat onderzoek en testen zijn gedaan (R&D). Alleen engineering volstaat niet. Dat de techniek voor het eerst wordt toegepast in Nederland kan worden aangetoond door bijvoorbeeld contractuele vastlegging of een verklaring van de leverancier.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

*Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.
Status: ongewijzigd.*

F 4002

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor procesgeïntegreerde emissiereductie (aanpassen bestaande situatie)

- a. **bestemd voor:** het aanpassen of vervangen van een bestaand productieproces in de industrie met als hoofddoel het voorkomen van milieuschadelijke luchtzijdige emissies naar de buitenlucht, niet zijnde broeikasgassen, waarbij:
- geen sprake is van het reduceren van de emissie van reeds gevormde milieugevaarlijke stoffen met een nageschakelde emissiereducerende techniek,
 - de emissie naar de buitenlucht aantoonbaar vermindert ten opzichte van de bestaande situatie,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur die technisch noodzakelijk is om het ontstaan van emissies te voorkomen, met uitzondering van de volgende onderdelen: nageschakelde emissiereducerende technieken en investeringen in uitbreiding van de productiecapaciteit.

Hierbij geldt dat:

- onder een nageschakelde emissiereducerende techniek wordt verstaan een techniek waarbij sprake is van het filteren, scheiden, afvangen, binden of opnemen van reeds gevormde milieugevaarlijke stoffen, en
- onder milieugevaarlijke stoffen worden verstaan stoffen zoals genoemd in milieuwet en -regelgeving, waaronder fijnstof.

Toelichting: Bestaande nageschakelde technieken zouden ten gevolge van het aanpassen of vervangen van het productieproces, deels of volledig kunnen komen te vervallen.

Bovenstaande criteria gelden ten opzichte van de bestaande situatie. Voor de bepaling van de in aanmerking komende kosten kan een andere referentie gelden. Voorbeelden van technieken zijn het gebruik van andere grondstoffen of een gewijzigde routing, productie- of bewerkingsmethode waardoor schadelijke emissies worden voorkomen. Naast het beperken van luchtmissies kan de beperking van emissie naar bodem of water worden gestimuleerd als deze onderdeel zijn van deze investering.

Zie voor milieugevaarlijke stoffen worden bijvoorbeeld de stoffen genoemd in de bijlagen III en VIA van het Besluit activiteiten leefomgeving of de lijsten op echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals.

Zie de bedrijfsmiddelen F 4100, F 4200 en F 4201 voor het reduceren van broeikasgassen.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage. Voor maatregelen die primair zijn getroffen voor een beter binnenmilieu (in de bedrijfsruimte waar personeel werkt) kunnen arbo-verplichtingen gelden.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

F 4003

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor vermindering van emissies tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering

- a. **bestemd voor:** het reduceren van emissies van milieugevaarlijke stoffen uit een afgas of luchtstroom tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering, waarbij:
- de emissies van milieugevaarlijke stoffen naar de buitenlucht worden beperkt tot een emissie die niet hoger is dan de vergunde emissie tijdens reguliere bedrijfsvoering,
 - de apparatuur voor vermindering van emissies uitsluitend is bestemd voor het verminderen van emissies tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het verminderen van de emissies van milieugevaarlijke stoffen tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering.

Hierbij geldt dat:

- onder niet-reguliere bedrijfsvoering wordt verstaan storingen, onderhoud aan de (reinigings-) technieken en opstarten en stoppen van installaties of processen, en
- onder milieugevaarlijke stoffen worden verstaan stoffen zoals genoemd in milieuwet en -regelgeving, waaronder fijnstof.

Toelichting: Voorbeelden zijn apparatuur die filters in bedrijf kan houden tijdens niet-reguliere bedrijfsvoering of een parallel geschakeld filter waardoor in geval van uitval toch sprake is van emissiereductie. Zie voor milieugevaarlijke stoffen bijvoorbeeld de stoffen genoemd in de bijlagen III en VIA van het Besluit activiteiten leefomgeving of de lijsten op echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren.

Status: ongewijzigd.

F 4100

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het voorkomen van CO₂-vorming

- a. **bestemd voor:** het voorkomen of verminderen van de vorming van CO₂, door:
1. substitutie of vermindering van het gebruik van grond- of hulpstoffen, niet zijnde (fossiele) brandstoffen, die leiden tot het vormen van CO₂, of
 2. aanpassing van het reactiemechanisme van een chemisch of biologisch proces waarbij CO₂ wordt gevormd, en waarbij onder punt 1 en 2 geldt dat:
 - de investering leidt tot een aanmerkelijke CO₂-reductie tijdens een activiteit van de investerende onderneming,
 - de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van niet investeren in deze apparatuur, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur waarmee de vorming van CO₂ wordt voorkomen of verminderd.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 1 per gereduceerde kilogram CO₂-emissiereductie per jaar in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren.

Status: ongewijzigd.

F 4101

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het afvangen van CO₂ voor nuttige toepassing

- a. **bestemd voor:** het uit de buitenlucht of afgassen afvangen van CO₂, waarbij:
- de CO₂ niet wordt afgevangen uit de afgassen van een gasgestookte WKK of gasgestookte ketel voor de tuinbouw, biovergister of (houtige) biomassacentrale,
 - de CO₂ wordt ingezet voor bemesting in de tuinbouw of als grondstof voor een product waarvoor CO₂ als grondstof niet gangbaar is,
 - het afvangen van CO₂ is geïntegreerd in een volledige CCU-keten,
 - de netto contante waarde (NCW) van het investeringsproject over de levensduur ervan negatief is,
 - bij het berekenen van de NCW rekening is gehouden met de vermeden kosten van CO₂-emissies, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het afvangen van CO₂ en al dan niet de volgende onderdelen: zuiveringsapparatuur, wassers, drogers en compressie-, koel- en opslagvoorzieningen voor tijdelijke opslag.

Hierbij geldt dat:

- onder producten ook grondstoffen worden verstaan,
- CCU staat voor Carbon Capture and Utilisation.

Toelichting: Gangbare toepassingen, met uitzondering van toepassingen in de tuinbouw, zoals het carboniseren van dranken vallen niet onder dit bedrijfsmiddel. Zie voor afvangen van CO₂ voor permanente opslag van CO₂ in bijvoorbeeld bouwmaterialen bedrijfsmiddel (CCU) 270301 van de energie-investeringsaftrek (EIA).

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

F 4102

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het transport van afgevangen CO₂ voor nuttige toepassing

- a. **bestemd voor:** het transporteren van uit de buitenlucht of afgassen afgevangen CO₂, waarbij:
- de CO₂ niet is afgevangen uit de afgassen van een gasgestookte WKK of gasgestookte ketel voor de tuinbouw, biovergister of (houtige) biomassacentrale,
 - de CO₂ wordt ingezet als grondstof voor een product waarvoor CO₂ als grondstof niet gangbaar is,
 - het transport van CO₂ is geïntegreerd in een volledige CCU-keten,
 - de netto contante waarde (NCW) van het investeringsproject over de levensduur ervan negatief is,
 - bij het berekenen van de NCW rekening is gehouden met de vermeden kosten van CO₂-emissies, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het transport van CO₂ en al dan niet de volgende onderdelen: zuiveringsapparatuur, wassers, drogers en compressie-, koel- en opslagvoorzieningen voor tijdelijke opslag.

Hierbij geldt dat:

- onder producten ook grondstoffen worden verstaan,
- CCU staat voor Carbon Capture and Utilisation.

Toelichting: Gangbare toepassingen in de tuinbouw en bij het carboniseren van dranken vallen niet onder dit bedrijfsmiddel.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, grondstoffen besparen, kringlopen sluiten.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 4103

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het binden van CO₂

- a. **bestemd voor:** het chemisch binden van uit de buitenlucht of afgassen afgevangen CO₂ tot een stabiel product, waarbij:
- de CO₂ onder industriële omstandigheden gebonden wordt, al dan niet na tussentijdse opslag, zuivering of chemische omzetting,
 - de CO₂ als grondstof voor het product niet gangbaar is, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur om CO₂ te binden en al dan niet de volgende onderdelen: zuiveringsapparatuur, wassers, drogers en compressie-, koel- en opslagvoorzieningen voor tijdelijke opslag.

Hierbij geldt dat:

- onder producten ook grondstoffen worden verstaan.

Toelichting: Een voorbeeld van dit bedrijfsmiddel is apparatuur voor de toepassing van CO₂ als grondstof in basischemie of in bouwmaterialen (zoals in beton). Het over land uitstrooien van CO₂ bindende mineralen en gangbare toepassingen zoals het carboniseren van dranken vallen niet onder dit bedrijfsmiddel.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, kringlopen sluiten.

Status: ongewijzigd.

F 4111

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor elektrificatie van processen in de chemische industrie

- a. **bestemd voor:** het in de chemische industrie produceren van een grondstof of product via elektrochemische conversie ter voorkoming van het gebruik van fossiele grondstoffen en ter vermindering van emissies tijdens het productieproces, waarbij:
- het produceren met fossiele grondstoffen voor het betreffende proces gangbaar is,
 - in geval van waterstofproductie, de waterstof wordt geproduceerd op basis van water en uitsluitend elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur die technisch noodzakelijk is voor de productie van een grondstof of product via elektrochemische conversie.

Toelichting: De binding van waterstof met koolstofcomponenten (zoals CO₂) voor gebruik in de basischemie kan gemeld worden onder dit bedrijfsmiddel. CO₂ wordt niet beschouwd als een fossiele grondstof. De productie van brandstof komt niet in aanmerking onder dit bedrijfsmiddel.

Zie bedrijfsmiddel 270403 van de energie-investeringsaftrek voor productie van waterstof als brandstof.

Let op: mocht u voor uw investering subsidie hebben gekregen vanuit de subsidieregeling Opschaling Waterstofproductie via Elektrolyse (OWE), dan kunt u waarschijnlijk geen gebruik meer maken van de milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen. Met de subsidie heeft u waarschijnlijk al de maximale staatssteun ontvangen die vanuit de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) gegeven mag worden aan een investering.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren, hernieuwbare grondstoffen gebruiken, luchtkwaliteit verbeteren.

Status: tekstueel gewijzigd.

F 4200

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor emissiereductie van lachgas en methaan

- a. **bestemd voor:** het reduceren van de emissie van methaan of lachgas, waarbij:
- de terugverdientijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** aanpassing van apparatuur die technisch noodzakelijk is om de emissiereductie te realiseren.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 1 per gereduceerde kilogram CO₂-equivalent broeikasgasemissiereductie per jaar in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren.

Status: ongewijzigd.

F 4201

45% MIA en 75% Vamil

Apparatuur voor het voorkomen of vervangen van gefluoreerde broeikasgassen

- a. **bestemd voor:** het voorkomen of vervangen van het gebruik van gefluoreerde broeikasgassen waarbij:
- gefluoreerde broeikasgassen worden voorkomen of vervangen door natuurlijke of duurzamere middelen met een Global Warming Potential (GWP) van ten hoogste 5, voor zover dit niet gangbaar is voor de betreffende toepassing,
 - geen sprake is van gefluoreerde broeikasgassen die gebruikt worden als koudemiddel,
 - indien gefluoreerde broeikasgassen worden vervangen, wordt aangetoond dat gebruikt broeikasgas wordt opgevangen en milieuverantwoord wordt verwerkt,
 - de terugverdiensijd van het bedrijfsmiddel drie jaar of meer bedraagt, uitgaande van de bijkomende investeringskosten en het saldo van de operationele baten en lasten, niet zijnde financieringslasten en afschrijving, ten opzichte van de investering in een vergelijkbaar, gangbaar bedrijfsmiddel, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** (aanpassingen van) apparatuur die technisch noodzakelijk is om het gebruik van gefluoreerde broeikasgassen te voorkomen of te vervangen voor natuurlijke of duurzame middelen en al dan niet het vervangende natuurlijke of duurzame middel indien dit geen verbruiksgoed is.

Toelichting: Voorbeelden van apparatuur voor de vervanging van gefluoreerde broeikasgassen zijn gesloten plasmareinigingssysteem op basis van fluorgas in plaats van bijvoorbeeld NF_3 , voor extractietechnieken of als isolatiegas in productieprocessen. Voorbeelden van gefluoreerde broeikasgassen zijn HFK's en PFK's, SF_6 en NF_3 . Zie bedrijfsmiddel F 4290 voor detectieapparatuur voor gefluoreerde broeikasgassen. Zie voor halogeenvrije koudemiddelen in stationaire koelinstallaties of warmtepompen de energie-investeringsaftrek.

Let op: investeringen in wettelijk verplichte bedrijfsmiddelen komen niet in aanmerking voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen, zoals opgenomen onder punt 4 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: broeikasgassen reduceren.

Status: gewijzigd.

F 4305

45% MIA en 75% Vamil

NO_x -emissie reducerende techniek

- a. **bestemd voor:** het verminderen of voorkomen van de emissie van NO_x door aanpassing van, of additionele voorzieningen bij, een industrieel productieproces, waarbij:
- de emissie van NO_x ten minste 50% lager ligt dan wettelijk verplicht, en
 - wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd onder [paragraaf 2b](#) van deze bijlage,
- b. **bestaande uit:** apparatuur voor het verminderen of voorkomen van de emissie van NO_x , met uitzondering van mobiele werktuigen of vervoersmiddelen.

Hierbij geldt dat:

- het bedrijfsmiddel voor ten hoogste € 5.000.000 van het investeringsbedrag in aanmerking komt voor milieu-investeringsaftrek en willekeurige afschrijving milieu-investeringen.

Toelichting: Zie bedrijfsmiddel D 4315 voor selectieve (katalytische) reductie-installaties (SCR of SNCR). Onder industrieel wordt verstaan grootschalig en met een hoge mate van mechanisering en automatisering.

Let op: bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen niet in aanmerking. Aanpassingen en voorzieningen voor bestaande bedrijfsmiddelen die fossiele brandstoffen gebruiken komen onder voorwaarden wel in aanmerking. Zie punt 12 van [paragraaf 1](#) van deze bijlage.

Draagt bij aan: luchtkwaliteit verbeteren, natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen.

Status: ongewijzigd.

Adressen en telefoonnummers

Voor vragen over de MIA\Vamil

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Internet www.rvo.nl/miavamil

Telefoon 088 042 42 42

Contact www.rvo.nl/contact

Voor meer informatie over het aanvragen van een eHerkenningmiddel

Internet www.eherkenning.nl/inloggen-met-eherkenning

(Voor specifieke vragen over een al aangeschaft eHerkenningmiddel, neemt u contact op met de leverancier van uw eHerkenningmiddel.)

Voor fiscale vragen

Belastingdienst

Internet www.belastingdienst.nl

Belastingtelefoon 0800 0543 (optie 2 is voor ondernemers)

Voor vragen over andere regelingen van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Internet www.rvo.nl

Telefoon 088 042 42 42

Contact www.rvo.nl/contact

Voor informatie over onder andere het Groen Label Kas certificaat en de Maatlat Duurzame Veehouderij

Stichting Milieukeur (SMK)

Internet www.smk.nl

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Hanzelaan 310 | 8017 jk Zwolle
Postbus 10073 | 8000 gb Zwolle
T +31 (0) 88 042 42 42
Contact www.rvo.nl/contact
www.rvo.nl/miavamil

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | december 2025
Publicatienummer: RVO-244-2025/BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Deze brochure is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Om de leesbaarheid te bevorderen zijn juridische zinsneden vereenvoudigd weergegeven. Soms betreft het ook delen van of uittreksels van wetteksten. Aan deze brochure en de daarin opgenomen voorbeelden kunnen geen rechten worden ontleend. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is niet aansprakelijk voor de gevolgen van het gebruik ervan. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.